

LA GENERALITAT RECONeix PÚBLICAMENT LA TASCA SOCIAL «ENORME I IMPRESSIONANT»
QUE FAN ELS RELIGIOSOS A CATALUNYA

Vides al servei de servir

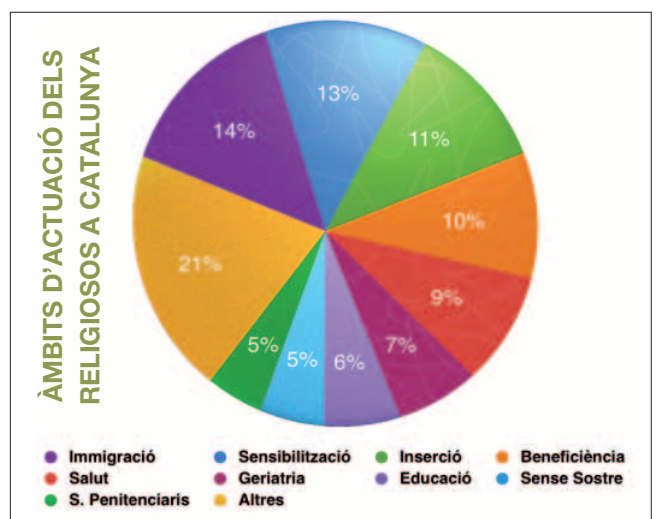

«Les entitats d'Església realitzen una tasca silenciosa poc reconeguda per la societat»

El sociòleg Àngel Belzunegui, de la Universitat Rovira i Virgili, ha dirigit recentment l'*Estudi sobre l'acció social de l'Església en l'àmbit territorial de l'arxidiòcesi de Tarragona*, encarregat per Càritas diocesana.

Pàg. 18

La presentació de l'informe *Al servei de servir*, encarregat per la Generalitat de Catalunya al Grup d'Investigació en Sociologia de les Religions de la UAB, ha posat de manifest que la tasca social dels instituts de vida consagrada i les societats de vida apostòlica de Catalunya presenta «un panorama esplèndid de dedicació i efectivitat en favor de noves oportunitats de moltes persones i en favor del futur dels altres», en paraules de Montserrat Coll, directora general d'Afers Religiosos. El mateix Josep-Lluís Carod-Rovira, vicepresident del Govern, va expressar també la seva sorpresa i satisfacció per l'alt volum de serveis reflectit en l'informe, gairebé 800. «Des del Govern —va assenyalar— hem cregut que era un acte de justícia que la societat catalana sabés que, de manera desinteressada, per amor al proïsme, molts homes i dones, des de les seves convicci-

ons religioses, vinculats en aquest cas als ordes religiosos catòlics, duen a terme una tasca en favor de les persones més desfavorides. Reconèixer aquesta activitat és una manera d'expressar que ens sentim orgullosos que al nostre país hi hagi gent que es lliuri de manera tan evident i desinteressada a resoldre els problemes i les necessitats dels altres.»

Pàg. 17

Entrevista a Victòria Molins, autora del llibre que va inspirar la pel·lícula «Camino» Pàg. 31

Adopció: amor i responsabilitat

El procés d'adopció és un camí llarg i ardu, com en el que es troba immersa la periodista M. Ángeles Fernández, presentadora d'*Últimas preguntas*, que ha escrit un llibre dedicat a la filla que encara no coneix. L'adopció és també, malgrat les dificultats, una vivència increïble de construir vincles d'afecte i d'amor més enllà de la vinculació biològica, tal com plasmen en el seu testimoni dos matrimonis, els formats per Ester Romero i Francesc Grané, i per Elena Caballé i Antoni Huguet. L'adopció també és un agraïment sincer, com el que Fàtima Miró brinda als seus pares, que la van adoptar l'any 1974 a l'Índia juntament amb la seva germana Asha.

L'adopció també és un acte de responsabilitat, tal com alerta Berta Boadas, professora de les EUTSES Pere Tarrés – URL.

Pàg. 3, 4, 5 i 6

Setanta anys de la guerra civil, amb esperit de reconciliació

Tarragona va ser la seu d'un congrés on es va analitzar el paper que va tenir l'Església en la guerra civil espanyola del 1936-1939, quan es compleixen els setanta anys de la finalització del conflicte bèl·lic. El Congrés Església i Guerra Civil, celebrat entre els dies 25 i

27 de febrer, va ser organitzat per la Universitat Rovira i Virgili i l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona. Hi van participar més d'un centenar d'especialistes en la matèria, interessats en el tema i alumnes d'Història de la universitat.

Pàg. 28

MN. JOSEP M. MARTÍ BONET, delegat episcopal del Patrimoni Cultural de l'arquebisbat de Barcelona, ha presentat el seu llibre *El martiri dels temples a la diòcesi de Barcelona (1936-1939)*. El volum detalla, amb fotografies i documents inèdits, la destrucció de les parròquies de l'antiga diòcesi de Barcelona i de tota la seva riquesa artística (retauls, talles, quadres, orgues, peces d'orfebreria, indumentària...) durant la guerra civil. L'objectiu essencial és contribuir a «una reconciliació definitiva».

Pàg. 29

Sumari

Pàg. 7	Vaticà: augmenten els catòlics al món
Pàg. 10	A. Prevosti parla sobre la beatificació dels pares de santa Teresina
Pàg. 19	Barcelona: ordenació de tres nous preveres
Pàg. 22	Entrevista a Joan Bassegoda, arquitecte expert en l'obra de Gaudí
Pàg. 25	Girona: nova seu de l'arxiu i la biblioteca diocesans

Editorial

Dorotea: l'enginy de la caritat

Catalunya Cristiana s'ha fet ressò de la publicació i presentació del llibre del P. Ramon Alberdi, salesià: *Dorotea de Chopitea i de Villota 1816-1891. Construir una Barcelona per a tothom*. L'afluència de públic en aquest acte i la repercussió mediàtica de l'obra, mostren que la memòria d'aquesta gran dama del vuit-cents (els germans de La Salle sostenen que va servir de model a la *Dama del paraigua* del parc de la Ciutadella), continua viva, malgrat que molts avui desconeixen la seva figura i que, incomprensiblement, a Barcelona no hi ha cap carrer amb el seu nom. Sovint es parla de l'empremta catalana a Amèrica o del que els *americanos*, els que hi havien anat a fer fortuna, aportaven al seu retorn a Catalunya. Però no és tan divulgada l'empremta americana al nostre país. Aquest és el cas de Dorotea, sud-americana, criolla, nascuda a Santiago de Xile, que tot i que va venir a Catalunya als tres anys, no va oblidar mai les seves arrels.

Casada amb Josep Maria Serra, fill d'una família de Calella de Palafrugell que havia fet fortuna a Santiago de Xile, va ser mare de sis filles. Sempre va dir que el seu marit havia estat el seu millor puntal. Feligresa de Santa Maria del Mar i devota del Sagrat Cor, va ser una esposa, mare i àvia, verament exemplar, d'un tremp extraordinari.

Dorotea va fer un ampli apostolat a favor dels obrers i dels pobres. Va fundar les primeres escoles per a obrers al barri del Carme. Preocupada per la formació dels fills dels obrers, va cridar des de Torí els Salesians perquè fundessin a Sarrià les Escoles Professionals, que ella va subvenir, i va hostatjar sant Joan Bosco quan va fer estada a Barcelona. Compadida de la falta d'instrucció religiosa i moral dels fills dels obrers, va pagar els col·legis de Sant Josep del carrer Rocafort (Salesians), de la Mare de Déu de Montserrat de la Barceloneta (Filles de la Caritat), el Col·legi de Sant Vicenç de Paül, l'Obrador de la Sagrada Família, els Col·legis dels Germans de la Doctrina Cristiana de les Corts, la Barceloneta, el Poble Sec i Gràcia i el de les Germanes Franciscanes del Poblenou. Pensant també en la formació moral i

religiosa dels benestants, va contribuir a la fundació del Col·legi del Sagrat Cor per a noies i dels jesuïtes del carrer Casp i el de Sarrià per a nois; tenint presents els ancians abandonats va fundar les Germanetes dels Pobres del carrer Borrell; com que faltaven hospitals per atendre els malalts pobres va sufragar en part l'Hospital de Nostra Senyora del Sagrat Cor i va ser benefactora dels germans hospitalaris que fundaren el primer hospital infantil d'Espanya; amb voluntat d'emparar les noies que venien a fer de minyones, va fundar el Col·legi de Maria Immaculada del Carrer Consell de Cent. I, encara, compadida de les nenes escrofuloses i orfes va sufragar gairebé la totalitat dels asils de Sant Rafel i del Bon Consell a Les Corts.

En total Dorotea va impulsar a Barcelona 26 obres socials, de les quals 11 es mantenen al mateix lloc, d'altres han canviat d'adreça i d'altres no es mantenen o bé han estat absorbides per altres institucions o bé han perdut el seu objectiu original. També va contribuir a d'altres institucions en d'altres punts de Catalunya com ara l'escola parroquial de Rubí, el monestir de les carmelites descalces a Puigcerdà, l'església de Calella de Palafrugell o la restauració del monestir de Ripoll. I també en algunes d'àmbit universal, com les missions d'Àfrica i la fundació dels salesians a Talca (Xile).

Ramon Albó, il·lustre advocat, sociòleg i publicista, escrivia que Dorotea era un exemple pràctic de l'*ingenium caritatis* (l'enginy de la caritat) per l'acció tan oportuna, providencial, que va exercir en el camp de la caritat barcelonina. L'enginy de la caritat és el coneixement de les necessitats en un moment determinat i l'aplicació encertada i oportuna dels mitjans adequats per satisfer-les: un bon estímul per al nostre temps.

Aquesta dona excepcional, anomenada l'*almoïnera de Déu*, va ser declarada venerable per Joan Pau II l'any 1983. La persona i l'obra de Dorotea encaixen perfectament en l'espiritualitat propugnada pel Concili sobre l'apostolat dels seglars. Ara, l'esperada biografia del P. Alberdi, actualitzada, científica i rigorosa, pot contribuir notablement a impulsar la seva causa.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, M. José Camps, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 111,30 €

Gibraltar i Portugal: 111,30 €

Resta d'Europa: 181,70 €

Amèrica i Àfrica: 217,06 €

Àsia i Oceania: 290,38 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Els anys ens ensenyen moltes coses que els dies no saben»

(Ralph W. Emerson. Poeta i assagista nord-americà. 1803-1882)

Molt sovint en la nostra vida, per necessitats imperioses o per situacions i circumstàncies imprevistes, en un sol dia (o en una hora o menys, fins i tot «a l'instant»), ens veiem obligats a «fer això o allò, a dir sí o no». I no sempre ni hem fet el millor, ni l'hem encertada quan «ho hem agafat en lloc de deixar-ho», o viceversa! Els errors comesos a impulsos del que s'ha fet anteriorment els paguem; és inevitable. Però també són experiències que,

encara que desagradables, «ens adverteixen i ensenyen, ens maduren, amplien la nostra capacitat reflexiva», i són molt valuoses per al que fem des d'aquell moment endavant. Per això «els anys» són una acumulació de vivències que ens permeten «aconsellar i ajudar» els altres «amb saviesa». Dels errors i les experiències amargues, podem obtenir-ne els millors materials per construir el nostre present i futur amb solidesa.

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Adopció: repte i responsabilitat

■ Els vincles d'amor i d'afecte entre pares i fills ajuden a superar totes les dificultats

Carme Munté

El procés de l'adopció s'ha anat normalitzant a la nostra societat a mesura que creixia en nombre i a mesura també que es regulava amb eficàcia per part de les administracions. Tant és així que pràcticament tots coneixem un o més casos de famílies que han pres l'opció d'adoptar un nen o una nena provinent de països com l'Àfrica o la Xina. El color negre de la pell o els ulls ametllats n'evidencien la procedència, però això, lluny d'esdevenir un problema, es presenta com un repte per a les famílies i els infants adoptats, que hauran d'aprendre a construir la seva identitat a partir de dues realitats molt concretes. Coneixent i estimant el seu país i cultura d'origen, hauran també d'assimilar que els seus pares biològics no en van poder tenir cura; vivint i creixent al seu país d'adopció, aniran creant amb la seva família adoptiva uns vincles paternofilials per a tota la vida.

Marta Costoso, psicòloga, fa estudis per valorar si les famílies que ho sol·liciten són idònies per iniciar un procés d'adopció. Treballa en una Institució d'Integració Familiar, una entitat privada que depèn de l'ICAA (Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció). «L'adopció s'ha naturalitzat molt, cosa que ha fet que persones que potser no s'ho haurien plantejat mai, en veure algú proper que havia fet aquest pas, també hagin presentat la seva sol·licitud», afirma Marta Costoso.

Reconeix que els qui treballen en aquest àmbit van veure amb certa preocupació l'allau de sol·licituds d'adopció dels darrers anys i que es van arribar a plantejar si realment hi havia hagut un component de moda. «Vèiem que hi havia moltes sol·licituds i que en molts casos les motivacions no estaven del tot clares», afirma Marta Costoso.

L'any 2007, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya, hi va haver un total de 1.023 adopcions, 880 de les quals d'infants provinents d'altres països. Només 143 dels infants adoptats eren de Catalunya mateix. Primerament perquè aquí no hi ha tants nens que siguin adoptables i, en segon lloc, perquè l'adopció nacional té unes particularitats que no té l'adopció internacional. «L'adopció nacional —explica Marta Costoso—, abans d'esdevenir una adopció plena, té un període d'acolliment preadoptiu en el qual el nen pot haver de mantenir temporalment alguna relació amb la seva família biològica. A més, fins que l'adopció sigui plena pot passar un temps, uns tres anys de mitjana, cosa que crea molta inseguretat en les famílies.»

Les motivacions en l'adopció

Davant d'una família que ha presentat una sol·licitud d'adopció, els equips de psicòlegs i treballadors socials que n'han de valorar la idoneïtat tenen en compte qüestions de tipus objectiu com ingressos

econòmics, suport familiar, estat de salut, i d'altres de tipus més psicològic, especialment pel que fa a l'equilibri emocional dels sol·licitants i a les motivacions que els han dut a fer aquest pas.

«Les famílies que volen adoptar ens diuen en un primer moment que la motivació és la de ser pares i la de formar una família. Aquesta és una motivació clara i objectiva que tots comparteixen d'entrada. Però a mesura que anem coneixent la família, ens adonem que de vegades hi ha altres motivacions que no són tan objectives ni tan clares, que potser són inconscients, però que incideixen a l'hora de prendre aquesta decisió i que incidiran després en la relació amb el fill si s'arriba a constituir l'adopció. Són motivacions que van més enllà del pur desig de ser pares i mares, que busquen per exemple tenir una

perquè siguin conscients de tots els problemes que hauran d'afrontar, més enllà d'idealitzacions i de fantasies, i perquè siguin capaces, sobretot, de connectar emocionalment amb el nen que ha patit pèrdues repetides en la primera infància. Això és el que més ens interessa: la connexió amb les emocions, el fet de saber-se posar a la pell del nen, de tenir capacitat d'empatia...»

Connectar emocionalment amb el fill ajudarà els pares en el període d'adaptació del nen, d'inici de la convivència, i també a comprendre el seu dolor quan sigui conscient que el seu és un passat d'abandonament, quan necessiti esbrinar els seus orígens per tal d'anar constituint la seva personalitat, quan hagi de crear una base sòlida de confiança i d'amor amb els pares adoptius. «Si tots aquests temes els parlem

però no per això causen menys dolor. «Caldria valorar cada cas concret, però normalment és que hi ha hagut un problema de vinculació i les famílies no han estat capaces de tirar endavant.»

Dificultats de tota mena

Cada vegada que els mitjans de comunicació aborden la problemàtica de l'adopció és per parlar de qüestions concretes com la dificultat dels tràmits, el temps que triguen els pares a poder tenir els seus fills... però no hi ha dubte que les dificultats més importants són les que arriben un cop tenim els nens a casa. N'hi ha de tota mena, tal com reconeixen els psicòlegs. D'entrada, solen tenir a veure amb el comportament del nen i amb reaccions que poden resultar estranyes i imprevisibles. Normalment són nens que tenen dificultats a l'hora de conciliar el son, que pateixen malsons, que presenten conductes disruptives i que són molt inquiets justament per la seva insuficient organització personal.

«Són situacions que es mantenen al llarg del temps i que poden arribar a saturar les famílies», afirma Marta Costoso. En aquest sentit, alerta que no podem pretendre normalitzar de seguida la situació d'aquestes nens i demana que se n'endarrerixi tan com sigui possible l'escolarització.

«És un tema sobre el qual insistim molt durant la formació dels possibles futurs pares. Pensem que per als nens és un xoc brutal: gairebé d'un dia per l'altre apareixen en un altre lloc, amb unes persones estranyes amb les quals han d'aprendre a crear un vincle, amb una cultura i un idioma diferents. Si l'escolaritzem al cap de pocs mesos d'estar aquí, el nen encara estarà més desorientat i no entendre res del que li està passant.»

Davant d'aquesta realitat, els psicòlegs demanen que els canvis es vagin produint de forma gradual en un entorn tranquil i rutinari. «Hi ha nens que ni tan sols tenen cap referència familiar, potser són capaços de dir papa i mama però realment no saben què volen dir aquestes paraules.» Per tant, és recomanable que els nens vagin a l'escola quan realment estiguin preparats, quan sàpiguen que tenen uns pares que els estimen i que els aniran a buscar, quan realment estiguin orientats en tots els nivells.

Crear vincles

Dotar de contingut la paraula «pare» i «mare» és el repte més important en tot procés d'adopció, i això, malgrat el que puguem pensar, no depèn tant de l'edat dels nens com de les experiències que hagin viscut prèviament. «Si el nen ha tingut experiències positives, serà un nen més evolucionat, amb més recursos per poder tornar a vincular-se o per adaptar-se a una situació totalment nova i estranya.» Hem de pensar, afegeix Marta Costoso, que els primers anys de vida tenen unes repercussions molt grans en el futur.

Pares i fills crearan vincles d'amor per a tota la vida.

experiència diferent o ajudar aquests nens necessitats. Nosaltres els ajudem aleshores a prendre consciència d'aquestes motivacions i a entendre la realitat de tot el procés d'adopció.»

Un dels primers passos és el de la formació. Així, al llarg d'un divendres i dissabte, les persones que han presentat la seva sol·licitud d'adopció aprofundiran sobre quina és la realitat de l'adopció, les característiques dels nens, les seves particularitats, quins aspectes són propis de la filiació adoptiva i difereixen, per tant, de la paternitat biològica. És a dir, aprofundiran sobre tots els aspectes que són inherents a l'adopció i a la paternitat-maternitat adoptiva. «Veiem com les famílies van fent un procés i van transformant les idees —a vegades una mica idealitzadores de l'adopció— amb què arriben», explica Marta Costoso.

A partir d'aquí s'inicia un procés d'entrevistes en què prossegueix aquesta tasca de formació i en què els experts recullen la informació que necessiten per a la valoració posterior. «Acompanyem les famílies

a casa des d'un bon principi, d'una forma natural, a mesura que el nen vagi creixent trobarà el clima adequat per abordar totes les qüestions que el preocupen i que li causen dolor, perquè realment se sentirà acompanyat d'uns pares que l'ajuden emocionalment.»

En aquest sentit, afegeix Marta Costoso, és molt important la relació que s'estableix amb els països d'origen. «Pensem que la persona adoptada ha d'integrar dues històries: l'origen en un país i en una situació determinada, i una altra història amb la família que l'ha adoptat. Els nens necessiten integrar aquestes dues realitats per poder construir una identitat completa.»

Evidentment, els psicòlegs també valoren el grau de maduresa dels pares adoptius, la seva capacitat de tirar endavant malgrat les dificultats, els recursos i el suport familiar amb què compten... Tot plegat, confessa Marta Costoso, per tal d'evitar el fet desgraciat de pares que, un cop han adoptat, no han pogut sortir-se'n. Evidentment casos així són molt puntuals,

«La fe és el gran valor que m'han transmès els meus pares»

■ Fàtima Miró va ser adoptada l'any 1974, juntament amb la seva germana Asha

Rosa María Jané Chueca

Casada, mare de quatre fills, professora de piano. Aquests són alguns trets que defineixen la vida de Fàtima Miró. Aquesta jove nascuda a l'Índia el 1972 sap que la seva vida seria força diferent si el matrimoni Miró-Vega no l'hagués adoptada el 1974, quan tenia un any i mig. Fàtima tenia una bessona que va morir abans de poder viatjar a Catalunya i va arribar ella sola. Però els seus pares Josep i Electa van decidir que Fàtima tingués una germaneta i així va venir Asha que, amb 7 anys, es convertia en la seva germana gran.

«Fent broma la meua mare sempre diu que tots els membres de la família tenim sang diferent, i és cert, però jo la sento realment com la meua família.» Així explica, divertida Fàtima, com és la seva família. «Des del primer moment els meus pares sempre m'han dit que sóc adoptada i m'han explicat la meua història. Jo vaig arribar a Catalunya de ben petita i el meu país és aquest. Les meues arrels són aquí», assegura convençuda. Per això, assenyala que «mai no he sentit, a diferència de la meua germana Asha, la inquietud d'anar a conèixer l'Índia. Sí que hi vaig néixer i així ho diuen els meus papers, els meus trets, el meu color de pell... però jo em sento catalana al 100% i els meus pares són el matrimoni que em va adoptar». Això no obstant, no significa que «en el futur no vulgui anar a l'Índia. Quan els meus fills siguin grans, si ells volen conèixer l'Índia, m'encantaria fer aquest viatge amb ells. Si un dia vaig a l'Índia, no serà per descobrir

les meues arrels, perquè les meues arrels són aquí, tot i que m'agradaria visitar la tomba de la meua germana bessona».

Fàtima comenta que «per als meus pares, la nostra arribada va ser obra de la Providència. Sempre hem viscut Déu a casa. El més valuós que m'han transmès els meus pares és la fe. Tota la vida he participat en moviments (Focolars, Cristifideles laici...) gràcies a la vivència dels meus pares. I aquesta és la fe que procuro viure a la meua família, amb el meu marit, i transmetre-la als nostres fills. La fe és la base de tota la resta de valors que he après dels meus pares».

La mare de Fàtima, Electa, desitjava tenir família nombrosa i l'ha tinguda gràcies a la seva filla petita, que l'ha fet àvia de quatre néts, als quals cal afegir una altra nena que Asha té adoptada. «Si no haguéssim pogut tenir fills, el meu marit i jo segurament hauríem adoptat», reflexiona Fàtima, «però en quedar-me embarassada de seguida i començar a venir nens, ja et fas un altre plantejament. Els meus fills han vingut no quan jo ho he volgut, sinó quan Déu ho ha volgut. I ell sap fer molt bé les coses... El que sí que estem pensant és a acollir un nen a l'estiu, si bé he de dir que tenim una nena apadrinada a l'Àfrica. Tenim una foto seva i li hem enviat una carta i fotos nostres. Crec que això és important per als meus fills».

La filla petita del matrimoni Miró-Vega sap que és una privilegiada: «Si no m'haguessin adoptat, potser hauria estat un d'aquests nens de l'Índia que veiem bruts, pobres i afamats. No ho sé. Però prefereixo

pensar en el que sóc i en el que tinc ara, que això és el real, la resta és fer "ciència-ficció". Com que no sé què hauria estat de mi, prefereixo donar gràcies a Déu per la meua vida i pel que fa en mi. Això és una cosa que he après dels meus pares i dels Focolars: viure el moment present, en plenitud i d'una manera intensa!»

Avui és habitual veure parelles catala-

nes amb nens asiàtics, africans o llatinoamericans, però fa trenta-cinc anys no ho era. Fàtima Miró reconeix que «els meus pares van ser uns pioners en fer aquest pas, que era tota una novetat. Van ser valents, i així Déu ho va voler. En aquella època érem les úniques nenes estrangeres al col·legi i la gent s'estranyava que els meus pares haguessin adoptat dues nenes índies». Tot i que recorda que alguns companys es ficaven amb ella pel color de la pell, Fàtima assegura que per a ella la integració no va ser cap problema: «Jo només tenia un any i mig quan vaig arribar i quan vaig començar a parlar, ja ho vaig fer en català. Per a la meua germana va ser més difícil, perquè ella tenia 7 anys i molts records de l'Índia.»

Per a Fàtima, és molt important que quan algú adopti, realment sigui conscient del que està fent: «Hi ha molts famosos que adopten i sembla gairebé una moda. Crec que hi ha persones que adopten sense adonar-se del compromís i de la responsabilitat que això suposa. La paternitat i la maternitat exigeixen molta renúncia i sacrifici, però els fills ho compensen tot.» Malgrat això, es mostra convençuda que «afortunadament, moltes persones que adopten sí que saben el compromís que prenen. Els fills són responsabilitat dels pares, no val a recórrer tot el dia als avis o als cangurs».

Un acte d'amor

Elena Caballé / Antoni Huguet

És difícil explicar en tant poques línies l'experiència de l'adopció, que ha estat un procés intens i llarg, i a vegades potser fins i tot lent, per això només escriurem unes pinzellades de les percepcions més importants, ja que cada procés és tan diferent com infants hi pot haver al món.

Com a parella sempre havíem tingut clar que volíem tenir fills. Pensàvem i pensem que val la pena convidar al món nous éssers si a més els podem oferir tota la nostra estimació. Així doncs, fa més de 20 anys va néixer la nostra primera filla. La vam gaudir a cada instant: la primera rialla, la primera paraula, la primera passa. El goig de veure-la créixer per convertir-se en una persona lliure, autònoma i capaç d'estimar ens ha omplert de satisfacció i ens ha permès viure alguns dels millors moments de les nostres vides.

El desig de repetir l'experiència ens va portar tots tres a Bolívia, ara fa 10 anys, on vam adoptar el nostre segon fill, que es va arrapar a nosaltres tot i no haver-lo acompanyat en la seva primera rialla, la primera paraula i ni tan sols la primera passa. Des d'aleshores també ens ha fet viure alguns dels millors moments de les nostres vides, tot i que per a

ell assumir el seu origen ha estat molt més difícil i complex que per a aquells que ens hem criat amb qui ens ha portat al món.

Ens ha calgut suport i les nostres famílies i un gran gruix d'amics ens han acompanyat de manera que avui podem afirmar que el més important no és com arriben i d'on vénen els fills sinó que el més important és el vincle que neix del cor i de l'estimació. L'adopció no és un acte solidari, sinó un acte d'amor. Hi ha una poesia d'un autor filipí anònim que sempre ens ha impactat i que defineix molt bé aquesta idea.

Un autor filipí anònim té una poesia que sempre ens ha impactat i que defineix molt bé aquesta idea:

Hi havia una vegada dues dones
que mai no havien parlat entre elles.
De l'una no et recordes gaire,
a l'altra li dius «mare».

Dues vides diferents
en la realització d'una sola: la teva.
Una va ser la teva bona estrella,
l'altra el teu sol.

La primera et va donar la vida,
la segona et va ensenyar com viure-la.
La primera et va crear la necessitat d'amor,
la segona va ser amb tu per satisfer-la.

Una et va donar les arrels,
l'altra, el seu cognom.
La primera et va transmetre els seus dons,
la segona et va proposar un terme.

Una et va fer néixer l'emoció,
l'altra et va calmar les angoixes.
Una va rebre el teu primer somriure,
l'altra et va eixugar les llàgrimes.

Una et va donar en adopció,
era tot el que podia fer per tu.
L'altra va resar per trobar-te, i
Déu la va conduir fins a tu.

I ara, quan plorant em fas la pregunta habitual:
«Herència natural o educació, de qui sóc fruit?»
Ni de l'una ni de l'altra, fill meu,
sinó de dues formes diferents de l'amor.

L'ENTREVISTA

M. Ángeles Fernández, presentadora i directora del programa de TVE «Últimas preguntas» i autora de «Adopción. Al encuentro de la vida»

Samuel Gutiérrez

—Què l'ha portada a emprendre tan convençuda, malgrat que és soltera, un procés d'adopció?

—El motiu principal és sentir la vocació a la maternitat, que sempre l'he tinguda molt present i que per a mi neix clarament de l'Amor. Des de fa molts anys també he sentit la intuïció que, sense descartar tampoc la via biològica, un dels meus fills fos adoptat. Com que encara no sóc casada, he decidit començar per aquí. Es tracta, doncs, d'una resposta d'amor a una crida vital, interior, que m'interpel·lava amb força des de feia temps. L'adopció és, per a mi, un do que transcendeix els límits de la biologia.

—Entén també aquesta vocació com una crida de Déu?

—És clar. Entenc que tots en aquest món som cridats a una missió i veig clarament que la meua passa per la maternitat. Espero, però, que no m'equivoqui i que no hagi entès malament la crida divina.

—Quan es va iniciar el procés d'adopció i com ho viu?

—Vaig començar aquest camí a finals de l'any 2006 i després de dos anys i mig encara no sé el que pot trigar. No obstant això, malgrat la llarga durada i tot i que soni estrany, per a mi és un procés molt bonic. M'agrada dir que estic en estat de bona esperança, perquè ho visc com una gestació. No hi ha, evidentment, un procés biològic, però sí un procés de maduració personal i un procés de creixement, de crear alguna cosa al teu interior, sobretot aquest vincle amb la filla que encara no coneixes i que en el meu cas està en un lloc tan llunyà com Mèxic, però tan proper que la sento ja com a filla meua.

—Però dos anys i mig és molt de temps...

—Per sobre d'aquesta llarga espera hi ha el desig de ser mare i l'amor que ja sents per la nena. El temps és una pedreta en el camí que s'esquiva, amb més o menys dificultats, per tirar endavant. Malgrat tot, jo també penso que és massa temps, no ja pels pares, sinó sobretot pels nens. Entenc que se'ns facin exàmens i que s'investigui fins al darrer detall de la família biològica del nen, per no incórrer en irregularitats, però crec que tot això es pot agilitzar. No aconsegueixo entendre que un nen es trobi des dels cinc dies de vida en un orfenat i que no se'n pugui efectuar l'adopció fins que tingui cinc anys. Alguna cosa falla en les lleis nacionals i internacionals. Alhora, per a mi, com a mare, la part més complicada d'aquest procés és la de la incertesa, perquè no saps quan s'acabarà el procés. No hi ha data prevista i l'anunci pot arribar en qualsevol moment.

—S'arriba a pensar en algun moment a llençar la tovallola?

—No, en absolut, tot i que cada cas és únic. Pel que jo sé i després de conèixer l'experiència d'altres famílies, normalment els que acaben llençant la tovallola és perquè hi havia alguna cosa de base que no era gaire clara. Per això hi ha el procés. Val més adonar-se'n de seguida que no pas quan el nen ja és entre nosaltres.

—Suposo que deu ser la millor manera d'evitar fracassos posteriors.

—Segons estudis molt competents que

Convidada pel Grup d'Entitats Catalanes de la Família i per la Universitat Abat Oliba-CEU, la televisiva M. Ángeles Fernández (Madrid, 1972), directora del programa de TVE *Últimas preguntas*, va presentar recentment a Barcelona el seu primer llibre: *Adopción. Al encuentro de la vida* (Editorial San Pablo). Hi ha plasmat les seves vivències personals i les d'altres pares, així com l'experiència dels professionals, davant del llarg procés d'adopció. El llibre, que està dedicat a una filla a la qual encara no coneix, sorgeix de la convicció que la paternitat i la maternitat són «una vocació que neix de l'Amor i que troba la seva resposta en l'amor al servei de la vida».

«Els pares que adoptem no som una ONG»

«L'adopció és, per a mi, un do que transcendeix els límits de la biologia»

hi ha sobre aquests fracassos, els problemes no són tant d'adaptació dels nens com d'errors en les expectatives dels pares. Per això és tan important que es tingui molt clar i que es dugui a terme un procés de maduració i creixement. Si realment hi ha una vocació, els obstacles s'acaben superant. Personalment, des del primer moment jo ja he sentit que hi ha una nena a Mèxic que m'està esperant. Des d'aquesta experiència és molt difícil llençar la tovallola.

—Per què Mèxic?

—L'elecció del país per a mi és molt important. Jo crec, tot i que això és molt personal, que quan adoptes el teu fill també adoptes d'alguna manera una cultura, uns orígens, una història... El país arriba a formar part de la teua història perquè és part de la història del teu fill. Els orígens són molt importants i crec que és bo que el nen sempre conegui les seves arrels, perquè se senti orgullós d'on va néixer. En el meu cas, jo vaig descartar inicialment Mèxic precisament perquè tenia molta càrrega afectiva i no volia que això influís frívolament en la meua decisió. No obstant això, després de madurar-ho en silenci i deixar-me guiar pel cor tot em va acabar

duent fins a Mèxic. Durant aquest procés he tingut molt present una frase de Susana Tamaro, autora de *Vés on et porti el cor*: «Quan no sàpigues quin camí prendre, resta en silenci, respira profundament, aixeca't i vés on et porti el cor.» Per a mi aquest silenci va ser pregària i el cor em va dur a Mèxic. I ara m'alegro que el que en un principi vaig descartar per aquella càrrega afectiva, ara em serveixi moltíssim per unir-me més a la meua filla. Com que no hi ha una cosa física —una ecografia, una panxa que creix...— t'has d'agafar a una altra cosa per establir aquell vincle que és molt important en aquests anys d'espera...

—Ha somiat molt amb la nena?

—Moltíssim. Adormida i desperta.

—És conscient del que suposarà contrastar l'ideal amb la realitat?

—Sí, això és importantíssim. Igual que passa amb la gestació biològica, tots els pares ens imaginem idealment els nostres fills. Això està molt bé perquè t'uneix al teu fill, però també hem de ser realistes, sobretot en el cas de l'adopció. Els nostres fills vénen amb un passat que no coneixem o que si arribem a conèixer és a través d'un expedient, i un passat que normalment ha tingut experiències negatives o molt nega-

tives. Això no ho podem obviar. Això no vol dir que el nen hagi de dur sempre aquesta càrrega i que hagi de ser tractat sempre com a adoptat. En absolut. El nen que ha estat adoptat és igual que qualsevol fill però amb unes característiques que el diferencien. És important conèixer-les per entendre determinades reaccions o formes de comportament.

—Què se sent cridada a aportar a aquesta nena que està en camí?

—En primer lloc, sento profundament que es tracta d'una adopció mútua. Es tracta, sens dubte, d'un intercanvi d'amor mutu. No hi ha cordó umbilical biològic però sí que hi ha un cordó afectiu molt intens. Ens aportarem el que qualsevol pare a qualsevol fill i el que qualsevol fill a qualsevol pare: molt d'amor, espero, i felicitat. Com ja he dit abans, l'adopció és una resposta a una crida que va venir de l'Amor a través de l'amor.

—Segur que hi ha gent que opinaria que a aquesta nena li mancarà la figura paterna...

—Entenc que hi hagi gent que pugui pensar així, i de fet jo crec sincerament que la figura paterna no és prescindible. Jo no adopto com a mare soltera des d'una posició de superioritat respecte de l'home. Aquesta no és ni de bon tros la meua postura. Al contrari, jo estic oberta que la meua filla tingui un pare, però això serà quan Déu vulgui... Per les circumstàncies que siguin, ara no hi ha un pare, però estem obertes que així sigui. Només hi haurà un requisit, l'home que arriba ha de venir com a marit i com a pare.

—El fet de traslladar tota aquesta experiència de l'adopció a un llibre, forma part de la seva altra vocació, la periodística?

—La veritat és que no m'ho havia plantejat. Va ser una casualitat. Quan des de l'Editorial San Pablo em van proposar d'escriure un llibre inicialment no vaig pensar en aquest tema, sobretot perquè em feia cosa de parlar de mi. Pensant-ho millor i conscient dels molts llibres, i bons, que hi ha sobre el tema, vaig pensar que podria aportar alguna cosa orientada a les famílies i sobretot als professionals; per exemple, als meus companys periodistes. Em sembla que és un tema que sovint s'aborda sense tenir-ne gaire coneixement i penso que val la pena donar a conèixer l'adopció molt més enllà del simple procés burocràtic, que per a mi no deixa de ser una cosa necessària però accessòria. Crec que és important parlar de l'adopció amb molta naturalitat i que es conegui el tema més enllà de tòpic i tabús. No obstant això, en l'adopció, com a qualsevol acte que té a veure amb l'amor, no hi ha teories i el més important sempre és l'experiència.

—És curiós que en un món com el nostre, tan poc obert a la vida, l'adopció sigui vista amb tants bons ulls, fins i tot considerada com un acte de «caritat suprema»...

—És important deixar clar que els pares que adoptem no som ni més caritatius ni més generosos. No som una ONG, simplement som pares, amb responsabilitat per a tota la vida. És la nostra resposta a una crida. O com dic al subtítol del llibre, és sortir a l'encontre de la vida.

Decidir adoptar i fer-ho

Ester Romero i Francesc Grané

Decidir adoptar és una decisió complexa. T'afecta personalment, però, sobretot, afecta el nucli familiar, especialment si ja tens fills, i no saps de quina manera fins que t'hi trobes. Per a nosaltres, va ser una decisió que vam prendre als inicis de la nostra relació, abans de casar-nos. En el nostre projecte de parella i de família hi havia la voluntat d'acollir no només els fills biològics que poguéssim tenir sinó aquells que van més enllà de la biologia. Acollir algun infant amb una vida marcada pel rebuig, per la no-possibilitat, acollir una vida «sense futur» o amb un futur difícil. Així, després de casar-nos i d'haver tingut dos fills, la decisió d'adoptar es va concretar. Ara ja podíem donar a qui ho necessités allò que som i tenim: una família i una llar.

Davant l'exotisme amb què alguna vegada es presenta l'adopció avui, podem afirmar, després de tres anys i mig d'haver afillat un nen d'Ucraïna, que és un projecte seriós i complex. Complexitat que es pot imaginar en tot el procés previ, però que s'acostuma a ignorar, del tot, en el procés d'arribada a casa.

Hem patit la desorientació dels pares davant d'un procés d'integració realment difícil, que durant un temps molt llarg semblava que destrossaria allò que havíem construït amb els altres dos fills. Ha estat a base de molta paciència, d'acollir dubtes i interrogants, de gestionar tota mena de sentiments però, sobretot, a base de posar-nos en la pell del nostre fill petit, que hem pogut superar les dificultats amb què ens hem trobat. Hem mirat també de ser conscients del que han viscut i patit els altres dos fills a qui, de tant en tant, agraïm l'esforç que estan fent assumint una decisió nostra que els ha implicat del tot a ells. Volem remarcar, perquè així ho hem viscut, que no només el nen necessitarà el seu temps per fer el vincle amb els qui seran els seus pares sinó que aquests també el necessitaran. El desig d'adoptar, per clar que es tingui, no estalvia aquest esforç ni aquest temps, necessaris perquè el fill senti que de debò és acceptat i estimat tal com és.

Per això, avui observem amb tristesa i preocupació com alguns nens adoptats són abordats, en massa casos, amb perspectives mèdiques i psicològiques que no

Imatges d'un orfenat d'Ucraïna.

«Ha estat sobretot a base de posar-nos en la pell del nostre fill petit que hem pogut superar les dificultats amb què ens hem trobat»

tenen gaire en compte el seu conflicte intern (bàsicament és angoixa existencial que trigarà anys a ser resolta). És massa fàcil diagnosticar un TDA (trastorn per dèficit d'atenció) que, d'altra banda, suposa un gran negoci per a la indústria farmacèutica i per a un cos mèdic que molt sovint no entén la repercussió interna d'un canvi tan traumàtic per al nen i que es tradueix en un procés llarg i profund que haurà de viure, assumir, i treballar personalment i al costat dels pares.

El temps passat a Ucraïna ens va convertir en observadors d'un procés on hi ha motivacions molt diverses, i no sempre centrades en el desig d'afavorir un altre, sinó sovint en desitjos d'altre tipus. Ho recordem: una parella era d'El Ejido. Ella, amb trenta-tres anys, s'havia sotmès a tota mena de tractaments de fertilitat, sense resultat. «He hagut d'estar anys fent jornades de 16 hores posant fruita en caixes

ANÀLISI

Adopció responsable

Berta Boadas i Mir*

L'adopció d'un infant és actualment un fet que no resulta estrany en el nostre entorn. Tots coneixem algú que ha adoptat, que està fent els tràmits o que manifesta el desig de

fer-ho en un moment o altre de la seva trajectòria familiar. Recordant que l'adopció és una mesura de protecció al menor, és també un fet sobre el qual podem parlar amb naturalitat, sense amagar-ho com es feia en altres èpoques. A més, la quotidianitat de les famílies amb fills adoptats es presenta dins d'uns paràmetres de normalitat i d'integració propis del nostre món divers i intercultural.

Què té, però, l'adopció com a forma de ser pares i fills que demani una atenció especial? El desig de ser pares i la voluntat d'estimar, tenir cura i educar una criatura no són suficients per poder construir aquesta relació paterno/materno-filial? Tot infant necessita una família; oferir-la a qui no la té no és en si mateix un motiu prou ferm? Les respostes a aquestes preguntes són clares des d'aquells que treballem amb els infants i les famílies i també des de la visió de pares i mares que ja tenen anys d'experiència en la cria d'un fill/a que va ser adoptat.

D'entrada tota paternitat/maternitat responsable ha d'acceptar el fill/a amb les seves característiques particulars i ajudar-lo a créixer i desenvolupar-se íntegrament des de l'establiment d'un vincle segur i durador. L'infant que s'incorpora a la família com a fill per la via adoptiva té una història prèvia en la qual hi ha hagut pèrdues (la més evident és que no pot créixer al costat de qui el va fer néixer), abandonament, vivències més o menys doloroses, desatenció i, en la majoria de casos, institucionalització. Totes aquestes experiències han deixat seqüeles físiques i psíquiques i apareixen com a dificultats que els seus pares/mares i el seu entorn familiar

per poder fer front a aquesta adopció!» La seva és una maternitat buscada, treballada... i plorada. Com a nosaltres, els van assegurar que el procés no duraria més de 19 dies. Però s'hi van estar dos mesos i mig. L'altra parella, d'Alacant, amb un fill adoptat: «Busquem una segona criatura perquè ens entretingui la que ja tenim. Un sol fill t'absorbeix molt, sempre has d'estar per ell i això és molt cansat. Una segona adopció ens ho arreglarà.» Aquests van ser els primers a qui van assignar criatura. Després de conèixer el nen per primera vegada, en comptes de seguir el règim de visites proposat per anar creant un vincle fins que no tinguessin els papers arreglats, decideixen no anar-hi: «Per què? Ens avorrim allà! És molt petit i ja el cuiden. Total, el veurem tota la vida!»

Acollir un infant —sigui biològic o adoptat— i acompanyar-lo en el seu camí de creixement com a persona és una tasca molt seriosa. Una tasca que demana, a més de la llibertat en la decisió, dosis molt grans de responsabilitat i d'amor incondicional.

hauran d'ajudar a alleujar, resoldre i compensar. La construcció de la pròpia identitat integrant la història prèvia i assumint-la, si és possible, no és un procés que l'infant pugui fer de manera espontània i natural. És aquí on els pares adoptius hauran d'haver fet seva, abans de l'arribada de l'infant, la responsabilitat de garantir-li tot allò que necessiti per créixer com a fill/a. Hauran de fer-se càrrec del bagatge acumulat durant els mesos o anys previs a l'adopció, amb respecte i valentia per poder fer front a les mancances que d'una manera o altra sempre són presents en l'infant que ara és el fill.

Els interrogants i incerteses no seran pocs, i el llarg temps d'espera no hauria de ser només de tràmits sinó també de preparació personal i familiar. En què i com?

D'informació sobre l'adopció se'n pot trobar molta. Hi ha publicacions, fòrums i entitats que la faciliten, i tots tenim accés als mitjans. Però per fer de pare/mare cal alguna cosa més. Cal una preparació específica, formació i un treball personal. La identificació dels motius pels quals desitgem aquest fill/a, el reconeixement del dolor viscut per la impossibilitat de tenir-ne biològicament o per la pèrdua patida, les expectatives sobre com desitjaríem que fos aquest infant, la incertesa de no saber com se li haurà de dir que és adoptat, la influència que el seu passat tindrà sobre la seva salut i en la nostra relació... són algunes de les àrees sobre les quals caldrà treballar per afrontar la rebuda del fill/a amb coneixements, fortaleza i honestat. Les seves necessitats poden ser tan aclaparadores com en certa manera anticipables. L'actitud amb la qual haguem afrontat tot el procés previ serà definitiva per acompanyar amb èxit aquesta història que comença molt abans de la primera trobada entre un fill/a que necessita uns pares i uns pares que desitgen un fill/a.

* Professora de les EUTSES Pere Tarrés – URL, Treballadora Social i Pedagogia Coordinadora de l'Equip d'Adopcions de la Fundació Blanquerna Assistencial i de Serveis

CENTENARI
Setmana
Tràgica
Barcelona
1909-2009

La Biblioteca Balmes i l'Oratori de Sant Felip Neri de Gràcia

us conviden a l'acte de presentació de les
JORNADES SOBRE LA SETMANA TRÀGICA

amb motiu del seu centenari, amb una conferència a càrrec del doctor Agustí Colomines i Companys, professor de la Universitat de Barcelona:

La Setmana Tràgica de 1909: una mirada historiogràfica.

Seguirà una lectura de fragments de *L'Església cremada* de Joan Maragall, en el mateix indret que inspirà el poeta.

Acabarà amb un concert ofert per l'Escola de Música de Gràcia
dimarts 24 de març, 19 hores

Oratori de Sant Felip Neri - Carrer del Sol, 8 - Barcelona, març de 2009

Vaticà

església en el món

L'Església catòlica creix al ritme de la població mundial

■ Minven les vocacions a Europa però augmenten a l'Àfrica

Zenit

Ciutat del Vaticà

Es catòlics al món han augmentat un 1,4%, una mica més que la població mundial (que va créixer en el mateix període un 1,1%). Les vocacions sacerdotals creixen també, tot i que menys (0,4%), però amb notables diferències entre continents: mentre que a Europa hi ha una recessió, a l'Àfrica i l'Àsia se'n registra un notable augment. Aquestes són les principals conclusions que s'extreu de l'Anuari Pontifici 2009, la publicació oficial vaticana que recull dades estadístiques actualitzades de l'Església arreu del món, i que va ser presentat al Papa el 28 de febrer.

Aquesta edició recull dades estadístiques relatives a l'any 2007, segons s'explica en un comunicat fet públic per la Santa Seu. Segons aquestes, el nombre de catòlics al món ha passat de 1.131 milions a gairebé 1.147 milions en un any, cosa que implica un percentatge del 17,3% que es manté estable d'un any a l'altre. En aquest mateix període, el nombre de bisbes, segons les dades de l'Anuari, ha augmentat també l'1%, on més a Oceania (4,7%) i l'Àfrica (3%), passant de 4.898 a 4.946. Amb tot, Amèrica i Europa continuen sumant el 70% dels prelats.

Els sacerdots es mantenen, explica el comunicat, «en una dinàmica de creixement moderat després de més de dues dècades més aviat decebedores». Dels 407.262 del 2006 han passat als 408.024 l'any següent, però amb notables diferències: si a l'Àfrica i a l'Àsia l'augment és més gran del 20% (27,6% i 21,2% respec-

Han augmentat els catòlics al món.

tivament), a Europa i Oceania disminueixen el 6,8 i el 5,5% cadascuna. Els diàques permanents augmenten més, aproximadament el 4,1% entre el 2006 i el 2007, i actualment sumen 35.942, i sobretot a Europa i Amèrica, que juntes sumen el 98% d'aquests ministres. Respecte del nombre de seminaristes, augmenta només el 0,4% (la població és actualment de 115.919 arreu del món), però mentre que a l'Àfrica i a l'Àsia van créixer, la disminució és força sensible a Europa (-2,1%) i Amèrica (-1%).

Durant la presentació de l'Anuari, el Papa es va mostrar «vivament interessat» per les dades aportades, i va agrair el treball de tots els qui hi han col·laborat, membres i col·laboradors de l'Oficina Central d'Estadística de l'Església, que dirigeix Mons. Vittorio Formenti. En la

presentació van ser-hi presents el secretari d'Estat, el cardenal Tarcisio Bertone, i el substitut de la Secretaria d'Estat per a Afers Generals, Mons. Fernando Filoni.

L'Anuari ofereix informació institucional actualitzada sobre les demarcacions i institucions canòniques arreu del món. En aquesta nova edició s'introdueixen les noves diòcesis creades per Benet XVI el 2008: una seu metropolitana i 11 noves seus episcopals, mentre que han canviat jurídicament 4 seus metropolitanes, 2 seus episcopals i un vicariat apostòlic. Aquesta publicació anual es porta a terme oficialment des del 1912. La seva redacció depèn de la Secretaria d'Estat de la Santa Seu i, més concretament, de la secció d'Afers Generals, que porta a terme també la redacció de l'Acta Apostolicae Sedis.

OPINIÓ

Criticar

Mons. Ramón Benito de la Rosa y Carpio*

Normalment en el llenguatge comú, el verb *criticar* conté un aspecte negatiu. Criticar equival moltes vegades a murmurar, parlar malament, a veure només la part fosca de qualsevol altra realitat. Això no obstant, la paraula *crítica* o *criticar* conté una idea de judici, de reflexió; criticar significa, en el seu primer significat, no empassar-s'ho tot, veure les realitats com són, però no empassar-s'ho tot per millorar una situació. Per això, el terme *criticar* conté una valoració positiva, i aleshores cal parlar d'una crítica constructiva.

Hi ha una crítica destructiva, aquella que només mira allò negatiu. Quantes notícies se'ns ofereixen en el dia que són pura crítica negativa; responen a una realitat però no donen solucions, no ofereixen un aspecte d'esperança. La crítica constructiva és aquella que és capaç de veure la realitat negativa i d'obrir perspectiva. Tant de bo que nosaltres aprenguem a veure les realitats, a ser crítics davant seu, però no en el sentit del qui murmurar i parla malament, sinó en el sentit positiu, constructiu de la paraula: veure les realitats, reflexionar-hi, veure la part negativa que contenen i buscar camins de superació i de solució.

* Arquebisbe de Santiago de los Caballeros (República Dominicana)

COLÒMBIA

Assassinat un capellà a Medellín

Zenit / Medellín

El P. Juan Gonzalo Aristizábal, de 58 anys d'edat i 25 de capellà, va ser assassinat a la ciutat de Medellín. Era rector de l'església de Sant Joan Apòstol. Els diumenges celebrava missa en alguns hotels de la ciutat. Centenars de turistes, així com de feligresos que vivien en llocs propers, assistien setmanalment a la seva eucaristia. Actualment participava en la construcció d'una parròquia al sector d'El Tesoro. El prevere liderava algunes tasques socials com la destinació de les col·lectes dominicals als hotels per oferir beques estudiantils als barris més pobres de Medellín. També era capellà en un asil d'ancians al deprimit barri de Belencito de la ciutat. Mons. Alberto Giraldo Jaramillo, arquebisbe de Medellín, ha declarat que el capellà mort «es distingia pel seu esperit de caritat amb els més necessitats, entrega pastoral, intel·ligència, entrega als altres». «Com a Església catòlica rebutgem rotundament aquesta mena d'actes que van en contra de la vida humana, la millora de la societat i la tasca evangelitzadora d'un prevere que diàriament procura el bé als altres», ha assenyalat el prelat en un comunicat. «No tenim paraules per expressar la nostra preocupació i pena per l'assassinat del nostre estimat prevere.»

RWANDA

Un prevere, condemnat a 25 anys de presó

Misna / Kigali

Un capellà catòlic, el P. Emmanuel Rukundo, ha estat jutjat culpable de genocidi, assassinat i extermini, i condemnat a 25 anys de presó per un seguit d'homicidis comesos el 1994. En la sentència, emesa pel Tribunal Penal Internacional per Rwanda (TPIR), es destaca que el religiós va cometre els assassinats amb l'objectiu d'«exterminar tota o almenys una part» de la minoria tutsi. L'episodi data d'abril del 1994. Segons els jutges, el pare Rukundo va participar juntament amb alguns soldats i membres de les milícies *interhamwe*, d'ètnia hutu, en el segrest i la mort de civils tutsi que s'havien refugiat en un seminari de la petita ciutat central de Gitarama. Per al prevere, arrestat a Suïssa el 2001, l'acusació havia demanat cadena perpètua. El P. Rukundo no és l'únic capellà catòlic acusat davant del TPIR: Athanase Seromba ja va ser condemnat a cadena perpètua, mentre que Hormisdas Nsengimana espera ser jutjat, després que la fiscalia ha demanat cadena perpètua. En canvi, el P. Wenceslas Munyeshyaka serà jutjat a França, amb autorització del TPIR.

La disculpa del bisbe Williamson, «inadequada i insuficient»

ACI / Ciutat del Vaticà

El portaveu vaticà, el P. Federico Lombardi, s.j., ha precisat que la carta del bisbe britànic Richard Williamson, sobre les seves declaracions negacionistes fetes a la televisió sueca fa uns mesos, són «inadequades i insuficients» ja que no compleix amb les condicions mínimes exigides. Ràdio Vaticana informa al respecte que el P. Lombardi va explicar que «la declaració del bisbe no sembla respectar les condicions establertes en la nota de la Secretaria d'Estat del 4 de febrer en què es deia que ell «també haurà de prendre distància públicament i de manera totalment inequívoca sobre les seves posicions pel que fa a la Shoah». El sacerdot va respondre així a la nota de Mons. Williamson, en la qual aquest bisbe lefebvrià, si bé demana perdó per les seves declaracions negacionistes, no pren distància de manera inequívoca sobre les seves posicions pel que fa a la Shoah.

VATICÀ

La gran esperança és en Crist, recorda el Papa als joves

■ Missatge per a la XXIV Jornada Mundial de la Joventut

ACI

Ciutat del Vaticà

En el seu missatge per a la 24a Jornada Mundial de la Joventut (JMJ), que enguany se celebrarà en l'àmbit diocesà el Diumenge de Rams, 5 d'abril, Benet XVI ha recordat als joves del món que «la gran esperança és en Crist», allò que cerquen i anhelan profundament és en Déu i que a Ell s'han d'adreçar per viure l'amor i ser autènticament feliços. En iniciar el seu missatge, el Papa rememora la JMJ de Sydney, l'agost del 2008, i ofereix un camí de formació per a la següent JMJ que se celebrarà a Madrid el 2011 sota el lema «Arrelats i edificats en Crist, fermes en la fe». En aquest camí cap a Madrid, el Pontífex proposa reflexionar el 2009 sobre l'afirmació de sant Pau: «Hem posat la nostra esperança en el Déu viu» (1Tm 4,10), i el 2010 sobre la pregunta del jove ric a Jesús: «Mestre bo, què haig de fer per a posseir la vida eterna?» (Mc 10,17).

Seguidament, explica que la «joventut, en particular, és temps d'esperances,

El Papa ha recordat la trobada amb la joventut a Sydney.

perquè mira cap al futur amb diverses expectatives. Quan som joves alimentem ideals, somnis i projectes; la joventut és el temps en què maduren opcions decisives per a la resta de la vida». «I potser per això és l'etapa de l'existència en què

afloren amb força les preguntes de fons: per què sóc al món?, quin sentit té viure?, què serà de la meua vida? I també, com assolir la felicitat?, per què el patiment, la malaltia i la mort?, què hi ha més enllà de la mort?» Per això, continua, en intentar respondre aquestes preguntes urgents, cal trobar la «gran esperança»; i recorda que en la seva encíclica *Spe salvi*, ja havia precisat que aquesta «només pot ser Déu, que abraça l'univers i que se'ns pot proposar i donar el que nosaltres tot sols no podem assolir». «Per això, una de les conseqüències principals de l'oblit de Déu és la desorientació que caracteritza les nostres societats, que es manifesta en la soledat i la violència, en la insatisfacció i en la pèrdua de confiança, i arriba fins i tot a la desesperació.»

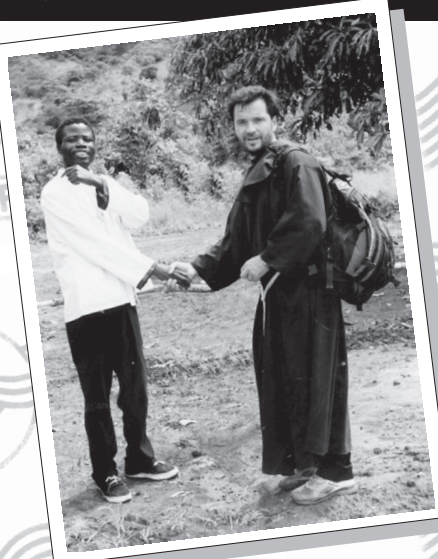
Benet XVI descriu la situació de molts joves que davant dels seus problemes fugen «cap a la dependència de les drogues i l'alcohol, i cap a tantes altres formes de malestar juvenil». En ells, assenyala, «no s'apaga el desig del veritable amor i de l'autèntica felicitat», i necessiten la nova evangelització «que ajudi

les noves generacions a descobrir el rostre autèntic de Déu, que és Amor». El Papa posa com a exemple de l'esperança autèntica sant Pau, que sent un jove de 20 a 25 anys es converteix camí de Damasc. «Després d'aquella trobada, la vida de Pau va canviar radicalment: va rebre el baptisme i es va convertir en apòstol de l'Evangeli. En el camí de Damasc va ser transformat interiorment per l'Amor diví que havia trobat en la persona de Jesucrist.» «De perseguidor es va transformar en testimoni i missioner; va fundar comunitats cristianes a Àsia Menor i a Grècia, va recórrer milers de quilòmetres i va afrontar tota mena de vicissituds, fins al martiri a Roma. Tot per amor a Crist», afegeix.

El Bisbe de Roma ressalta en el seu missatge que «Jesús, de la mateixa manera que un dia va trobar el jove Pau, vol trobar-se amb cadascun de vosaltres, estimats joves. Sí, abans que un desig nostre, aquesta trobada és un desig ardent de Crist». Per això, enoratja els joves: «Doneu espai a la pregària en la vostra vida. Està bé pregar sols, però és més bonic i fructuós pregar junts, perquè el Senyor ens ha assegurat la seva presència quan dos o tres s'apleguen en nom seu.» Així mateix convida a participar activament en la litúrgia i en l'Eucaristia, al voltant de la qual «neix i creix l'Església, la gran família dels cristians, en la qual s'entra amb el Baptisme i en què ens renovem constantment pel sagrament de la Reconciliació». «Si us alimenteu de Crist, estimats joves, i viviu immersos en Ell com l'apòstol Pau, no podreu deixar de parlar d'Ell, i fareu el possible perquè els vostres amics i coetanis el coneguin i l'estimin. Convertiu-vos en fidels deixebles seus, estareu preparats per contribuir a formar comunitats cristianes amarades d'amor com aquelles de què parla el llibre dels Fets dels Apòstols.»

«L'Església compta amb vosaltres per a aquesta missió exigent. Que no us facin retrocedir les dificultats i les proves que trobeu. Sigueu pacients i perseverants, venceu la tendència natural dels joves a les presses, a voler-ho obtenir tot i de forma immediata», anima Benet XVI. En acabar el missatge, el Papa exhorta a mirar sempre Maria, que «guia els joves d'arreu del món a l'encontre amb el teu diví Fill Jesús, i sigues tu la celestial guardiana de la seva fidelitat a l'Evangeli i de la seva esperança».

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teua aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 217,06 €** ☐
Àsia i Oceania: 290,38 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 -Fax 934 092 820

Exercicis espirituals per a la Cúria vaticana

ACI / Ciutat del Vaticà

De l'1 al 7 de març va tenir lloc al Vaticà un temps dedicat exclusivament a la pregària i a la meditació: els exercicis espirituals anuals, en què va participar Benet XVI i els seus col·laboradors de la Cúria vaticana. El cardenal Francis Arinze, prefecte emèrit de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments, va ser l'encarregat de predicar els exercicis amb el tema *El sacerdot troba Jesús i el segueix*. En una entrevista concedida a *L'Osservatore Romano*, el purpurat va explicar les raons per les quals havia escollit aquest tema: «He pensat

que en el fet de trobar i seguir Jesús podem veure la síntesi de tot el cristianisme. D'una banda hi ha Jesús, que ens crida; de l'altra, hi som nosaltres amb la nostra resposta: el trobem, el seguim i això esdevé un programa de vida.» Segons el cardenal Arinze, quan Jesús no és present en la vida del sacerdot, «diria que la seva vocació esdevé aleshores una farsa. En nom de qui celebra, predica o actua? El prevere és ambaixador de Crist. Per això, si és necessari per a tot cristià seguir Jesús, amb més raó encara ho és per al prevere. El seu testimoni està sota els ulls de tothom, sobretot de qui no creu».

ESPANYA

La missió, compromís de tot batejat

■ Presentada la instrucció pastoral «Actualitat de la missió “ad gentes” a l'Estat espanyol»

Rosa María Jané Chueca
Madrid

El 26 de febrer el bisbe de Jaén i president de la Comissió de Missions de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), Mons. Ramón del Hoyo, va presentar la instrucció pastoral *Actualitat de la missió «ad gentes» a l'Estat espanyol*, aprovada per la XCII Assemblea Plenària de la CEE el novembre de l'any passat. Aquest document s'emmarca en l'Any Jubilar Paulí, apòstol dels gentils; en el 50è aniversari de l'encíclica missionera de Pius XII *Fidei donum*; en el 50è aniversari de la celebració del Dia d'Hispanoamèrica i en el 5è aniversari del Congrés Nacional de Missions.

Com va explicar Mons. Del Hoyo, «la finalitat del document és enfortir la responsabilitat dels fidels cristians, com a batejats, en el seu compromís missioner. L'Església, per essència, és missionera. Té l'encàrrec de la missió perquè l'amor etern de la Santíssima Trinitat té com a finalitat última fer-nos partícips als homes d'aquesta comunió que hi ha entre Déu Pare, Déu Fill i Déu Esperit Sant. Una finalitat fonamental de l'Església és comunicar aquesta comunió, aquesta realitat

de redempció». I va afegir: «És tota l'Església la que té aquest encàrrec de comunicar el misteri de l'amor de Déu a la humanitat.»

La instrucció s'estructura en quatre punts: la missió en la vida de l'Església, la dimensió teològica de la missió, interpel·lacions actuals de la missió i àmbits de responsabilitat missionera. Segons el bisbe de Jaén, el punt clau i fonamental del text és «la dimensió teològica de la missió, que és com brolla tot el misteri trinitari i que és resposta al dret de cada persona de conèixer Déu i de creure en Ell. Aquesta és la finalitat de la missió». En aquest sentit, va subratllar que la missió «no només és fruit d'un manament missioner de Jesús, sinó la raó de ser de l'Església i del projecte originari salvífic de Déu». Per això, el bisbe va assenyalar que el missioner «no és un cooperant. La missió no és només promoció humana, no és només diàleg interreligiós, amb el respecte a les consciències de cadascú, sinó que va més enllà».

Necessitat irrenunciable

Mons. Del Hoyo va deixar molt clar que la missió «és una necessitat irrenunciable de l'acció de l'Església. Els àmbits de

L'entrega generosa dels missioners és digna d'admiració.

responsabilitat missionera insisteixen que cap batejat està exempt d'aquesta invitació del Senyor i que tots, des del baptisme, som responsables de l'evangelització». Aquesta és una de les qüestions centrals que aborda el document, que recorda que «tota Església particular ha de tenir com a finalitat fonamental la missió, l'evangelització». Per aquest motiu el prelat va indicar que «no s'entendria una Església particular sense aquest dinamisme missioner. Faltaria l'essencial».

Un aspecte que toca la instrucció és el descens de vocacions missioneres: «Ha baixat molt la resposta dels religiosos, les religioses i els sacerdots seculars, i, tot i això, ha crescut el nombre de laics procedents, molts, dels nous moviments», va reconèixer el president de la Comissió Episcopal de Missions. Actualment hi ha uns 17.000 missioners espanyols al món, 12.000 d'ells a Amèrica Llatina. Això no obstant, Mons. Del Hoyo va assegurar que «sempre hi haurà vocacions missioneres. La veu de Déu no faltirà en cap època, sempre hi haurà persones decidides. Quan

algú arriba a descobrir el tresor de l'Evangeli, ho deixa tot per ell i està disposat a anar on sigui. Qui ha tastat aquest tresor, serà missioner allà on sigui».

La instrucció també recull la preocupació per la unitat i la universalitat de Jesucrist. Així, el bisbe Ramón del Hoyo va considerar que «la mentalitat relativista diu que en virtut del pluralisme religiós no és necessària la missió, però tothom té dret a arribar al coneixement ple de Déu. Apareixen nous àmbits de la missió i s'hauran de buscar nous mètodes per portar-hi l'Evangeli». Precissament un dels temes que recull la instrucció és la formació missionera dels fidels. Com va dir Mons. Del Hoyo, «un punt fonamental és quina formació s'ha de donar als batejats que van a la missió i que s'hi comprometen. Cal insistir en la formació per al món de la missió».

El bisbe responsable de la Comissió Episcopal de Missions no va voler acabar la intervenció sense reconèixer que «estem molt orgullosos dels missioners, són persones de molts quirats».

Carta quaresmal dels bisbes del País Basc i Navarra

SIC / Bilbao

Amb el títol *Acollir i transmetre la Paraula de Déu*, l'arquebisbe de Pamplona i Tudela, i els bisbes de Bilbao, Sant Sebastià i Vitòria, han elaborat una extensa carta pastoral per Quaresma-Pasqua. Aquesta carta gira al voltant d'un element central de la fe cristiana i de la vida de l'Església, com és la Paraula de Déu, i recull així la qüestió tractada en el darrer Sínode dels Bisbes. Com cada dos anys, els bisbes de Navarra i el País Basc han elaborat la seva carta pastoral conjunta, les anteriors havien estat *Viure i comunicar l'Evangeli avui* (2007); *Renovar les nostres comunitats cristianes* (2005) i *Viure l'experiència de la fe* (2003).

Aquesta vegada, al llarg de set capítols, aborden punts fonamentals per comprendre el contingut i el lloc de la Paraula de Déu en l'experiència de fe personal i comunitària. Els dos darrers pretenen impulsar el tracte intens i familiar amb la Paraula, per ser-ne oients i testimonis. S'hi ofereixen crides tant a la comunitat cristiana en general com a alguns col·lectius en particular, per animar-ne la conversió, i es descriu una manera d'aprofundir en la Paraula de Déu, que gaudeix de tradició en la història de l'Església. Es tracta de l'anomenada *lectio divina*, realitzada de manera personal i comunitària, que inclou la lectura, la meditació, la pregària, la contemplació i el compromís actiu.

Any Paulí

Agustí Borrell
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Escriptor de cartes

«A mi no se'm fa pesat d'escriure-us»
(Filipencs 3,1)

Pau no s'havia plantejat de dedicar-se a escriure. Ni tan sols tenia la intenció de comunicar-se per mitjà de cartes. Però de fet ara és conegut sobretot per unes quantes cartes que porten el seu nom i que han estat recollides en el Nou Testament. Per què les va enviar? Pau no era escriptor, era missioner. Dedicava tot el seu temps i totes les seves energies a l'anunci de Crist i del seu evangeli. Amb el seu testimoni i la seva predicació, portava moltes persones a fer-se cristians. En cada ciutat, els qui acollien el seu missatge acabaven formant una comunitat cristiana. Pau es quedava un temps amb ells, per acompanyar-los en la seva formació i en la seva nova vida de creients.

Sovint aquest temps era breu, i Pau se'n anava aviat cap a un altre lloc, ja sigui per les persecucions que sofria o pel desig de trobar noves persones a qui comunicar l'evangeli. Tanmateix, mai no deixava de preocupar-se per les persones que havia deixat enrere. Al contrari, procurava estar continuament en contacte amb totes les co-

munitats. Si podia, hi anava personalment. Quan això no era possible, mirava d'enviar-hi algun dels seus companys i col·laboradors. I com a últim recurs, per comunicar-se amb les comunitats, els escrivia cartes: comentava les notícies que tenia sobre ells, explicava temes relacionats amb la fe cristiana que necessitaven un aprofundiment, donava orientacions sobre com havien de comportar-se, etc.

Això vol dir que els escrits de Pau són textos vitals, i no pas reflexions purament teòriques. Han nascut de les circumstàncies concretes de la vida de les primeres comunitats. Precisament per aquest arrelament en la història dels cristians tenen una validesa que va molt més enllà del seu origen concret. Gràcies a la seva personalitat decidida, a la seva formació sòlida i al seu entusiasme cristià, en les cartes de Pau que s'han conservat (que no són totes les que va escriure) hi ha una síntesi extraordinària d'allò que cal pensar i fer per viure com a cristians.

«Molts gestos dels sants són a l'abast de tothom»

■ **Antoni Prevosti, vicedegà de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona**

Rosa Maria Jané Chueca

Fa cinc mesos, el 19 d'octubre, eren beatificats els esposos Lluís Martin i Cèlia Guérin, pares de santa Teresina de Lisieux. La cerimònia va tenir lloc precisament a la basílica dedicada a la filla santa d'aquest matrimoni a Lisieux. El Dr. Antoni Prevosti, vicedegà de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona i president de la Societat Internacional Tomàs d'Aquino a Barcelona, ha trobat en els pares de santa Teresina un referent per a la seva vida cristiana. Com a marit i pare de família, el professor Prevosti considera que els beats Lluís i Cèlia són avui un model molt vàlid per viure la santedat en família i des de la família.

—Què té d'especial la beatificació d'uns esposos?

—Hi ha diversos aspectes interessants, un d'ells és que són un matrimoni. És el segon matrimoni que és elevat als altars. En aquest cas, a més, es dona el fet que són pares d'una santa, Teresina de Lisieux, cosa que ens remet a la importància d'uns pares per a la santedat d'una filla. Podem dir que la santedat dels pares s'entronca en la santedat de la filla, i és molt important posar en relleu aquesta relació. En tota l'espiritualitat de santa Teresina la família té un paper molt important. Teresa de Lisieux concep la relació amb Déu des del model de la vida familiar.

—El matrimoni Martin-Guérin va entendre la santedat com un projecte comú?

—És bonic pensar que la santedat, més que viure-la com un camí individual, es viu en comú amb una altra persona, en parella. Són dues persones que fan plegades el mateix camí. Primer com a matrimoni, després amb els fills. El fet de lliurar-se l'un a l'altre, en el matrimoni, ja és una manera de poder viure la fe, l'amor i l'esperança que implica la vida cristiana. És un projecte comú de vida.

—És una novetat veure un matrimoni als altars?

—La veritat és que aquesta beatificació sona com a novetat, perquè no és un fet que s'hagi posat sobre la taula o en relleu. Els pares de santa Teresina són la segona parella d'esposos que ha pujat als altars, però segur que és un fet que els matrimonis cristians han viscut des de sempre. Jo crec que poder tenir uns models concrets de vida santa, en família, en matrimoni, en parella, és una novetat. És molt bo que se'n parli, que s'hi aprofundeixi. És una novetat de finals del segle XX. És un dels fruits del Concili, però pertany a tota la tradició de l'Església encara que no s'hagués explicitat.

—Què ens aporten els esposos Martin i Guérin?

—Ens poden aportar moltes coses. Quan són proposats com a models no significa que calgui imitar-los d'una forma mecànica o literal. De vegades hi ha aspectes que no són imitables perquè som en una altra

època, vivim d'una altra forma, les circumstàncies són diferents..., però sí que és interessant l'estil que ens proposen. Ells, en les seves circumstàncies, d'una forma concreta, han viscut el desig i la gràcia de ser sants. Això ens anima i ens estimula, encara que nosaltres ho haguem de fer d'una altra manera. També ens ensenyen coses concretes. Llegint-ne les vides, les cartes, podem trobar-hi molts exemples.

—Quins exemples?

—Una de les coses en què jo em fixo, i que enllaça amb l'espiritualitat de santa Teresina, és la confiança en la Providència de Déu. És el fet d'abandonar-se a la voluntat de Déu; confiar en Déu per damunt de tot i, per tant, tenir una fortalesa en les penes i en les dificultats de la vida. Un matrimoni, sens dubte, passarà per dificultats en la vida: malalties, problemes amb els fills, de feina... però els beats Lluís i Cèlia ens ensenyen a viure junts, ajudant-se l'un a l'altre. Una cosa molt important que ens poden ensenyar és sobre l'educació dels fills, la preocupació dels pares pels fills. La seva vida és un exemple molt clar de la seva gran dedicació i sacrifici pels fills.

—Són necessaris més sants i santes laics?

—Crec que això és una cosa que convé i que faria molt de bé que es beatifiquessin i canonitzessin més laics, que poguéssim anar descobrint les formes de viure la fe cristiana, l'Evangeli, les virtuts teològals, en la vida laica, en la vida segle. Cal treballar l'aspecte de la santedat en la vida quotidiana, en la feina, en la família, en la vida conjugal, en l'educació dels fills... En el segle XX ja es va començar a entrar per aquí, a fer passes, però encara queda molt per fer. Tots i totes estem cridats a la santedat. Els sants que pugen als altars sempre tenen alguna cosa «heroica» en la pràctica de les virtuts. De vegades fa l'efec-

te que els heroïsmes són per a alguns escollits, i no solem tenir vocació d'heroïes... Hauríem de pensar si volem ser bons cristians i que potser un dia ens tocarà ser una mica heroïes. Hi ha moments en la vida en què se'ns pot demanar un acte heroïc o una actitud heroïca, i això convé haver-ho meditat una mica.

—I com ens poden ajudar, en aquest sentit, els pares de Teresina?

—Quan ens posen de model aquestes persones laiques, ens estan dient que també estem cridats, en algun moment, a viure aquest heroïsmes, cosa difícil. Per exemple, avui dia, tenir molts fills ja és un acte d'heroïsmes, no únicament per l'esforç econòmic, sinó perquè molta gent ridiculitza aquesta opció.

—Són uns models assequibles?

—De vegades els sants ens semblen

inabastables i crec que la beatificació dels pares de santa Teresina és una mostra que no és així. Només cal llegir la correspondència de la beata Cèlia perquè vegem que és una persona normal, amb els seus problemes, amb els seus defectes que ella mateix reconeix, amb els seus dubtes... i això caldria tenir-ho en compte a l'hora d'escriure la vida dels sants perquè hi ha una tendència hagiogràfica a relatar unes vides molt poc reals... i els sants eren persones que tenien els peus a terra i que no eren rares... Molts gestos dels sants són a l'abast de tothom. Totes les coses de la vida ordinària tenen sentit en relació amb Déu. Aquest matrimoni ens ajuda a descobrir-ho de forma concreta.

—Com era la família de santa Teresina de Lisieux?

—No eren gent de gaire vida social, en el sentit que vivien en família un amor tan intens que no necessitaven buscar fora gaires coses més, i tampoc no tenien gaire temps per fer-ho... Això no obstant, estan atents al que passa al seu voltant i es preocupen materialment i espiritualment per les persones que els envolten. Es preocupaven pels pobres i, de fet, resaven per la conversió de les persones que veien allunyades de Déu i de l'Església. Tenien una obstinació, en família, tots junts, de resar i de procurar fer apostolat. Queda clar que malgrat no tenir una vida social destacada i que era gent senzilla i austera, irradiaven alguna cosa especial. L'afany missioner de santa Teresina s'entén des d'aquesta família oberta i preocupada per tots.

—Quin era el seu compromís eclesial?

—Se sentien molt Església. Se sentien membres d'una Església estimada per Jesucrist. Això ho vivien d'una forma constant i natural. Se sentien Església domèstica que forma part de l'Església universal. Abans de conèixer-se, tots dos s'havien plantejat la vocació religiosa, però es van adonar que no era aquesta la voluntat de Déu. Quan es van casar, el seu desig més gran era que els seus fills es consagressin a Déu. No tenien vocació religiosa i van tenir el desig que els seus fills sí que la tinguessin i que fossin missioners, preveres, religiosos. Van tenir fills masculins, però van morir, i es van quedar amb la pena de no tenir un fill prevere, però les seves filles van ser monges. Amb elles es va realitzar el desig que tenien.

BRASIL

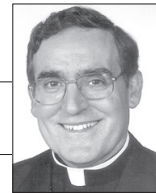
Campanya de Fraternitat 2009

Fides / Aparecida

El tema d'enguany és *Fraternitat i seguretat pública*, amb el lema «La pau és fruit de la justícia». L'objectiu general de la Campanya de Fraternitat 2009 és suscitar un debat sobre la seguretat pública i contribuir a una promoció de la cultura de la pau en les persones, les famílies, en les comunitats i en la societat per tal que tothom es comprometi efectivament en la construcció de la justícia social que serà garantia i seguretat per a tothom. Entre els objectius específics destaquen: fer que les persones reconguin la violència en la seva realitat personal i social per tal de poder-se sensibilitzar i moure, assumint la seva responsabilitat personal; denunciar la gravetat dels crims contra l'ètica,

l'economia i la gestió pública; enfortir l'acció educativa i evangelitzadora per tal de construir una cultura de la pau; afavorir la creació de xarxes socials populars i de polítiques públiques amb vistes a la superació de la violència i de les seves causes; despertar l'acció solidària envers les víctimes de la violència; donar suport a accions que portin a superar les causes i els factors d'inseguretat. Realitzada des de fa seixanta anys, la Campanya de Fraternitat és una activitat d'evangelització que es fa durant el període de la Quaresma. Cada any aborda un tema diferent amb l'objectiu de despertar l'esperit comunitari i cristià del poble, educar a una vida en fraternitat i renovar la consciència de la responsabilitat de tots en l'acció evangelitzadora de l'Església.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
 Cardenal, arquebisbe de Barcelona

El sagrament de la Penitència

Pel sagrament del Baptisme esdevenim fills de Déu. L'Eucaristia alimenta aquesta vida unint-nos íntimament amb Jesucrist i els uns amb els altres. Tanmateix, sovint experimentem amb dolor que no responem a les exigències de Jesucrist, i fins i tot que estem en contradicció amb allò que som com a cristians. En lloc de deixar-nos portar per l'esperit de Crist ens deixem portar per l'esperit d'aquest món. Malgrat tot això, la misericòrdia de Déu és més gran que tots els nostres pecats i infidelitats.

La crida a la penitència i l'anunci del perdó dels pecats és un dels grans temes de la predicació de Jesús i dels apòstols. Això ja fou preparat per Joan Baptista, que predicava un baptisme com a signe de conversió per obtenir el perdó dels pecats. Jesús reiterà la seva missió d'anunciar a totes les nacions «la conversió a Déu pel perdó dels pecats». Això no es pot pas oblidar, perquè fóra traïr l'evangeli. És Déu mateix qui, en Jesucrist, ha situat «el moment del perdó» en la vida de totes les persones. Joan Pau II recordava que «en el sagrament de la reconciliació cada home pot experimentar d'una manera singular la misericòrdia, és a dir, l'amor que és més fort que el pecat».

Crist ha instituït el sagrament de la Penitència per a tots els membres pecadors de la seva Església, sobretot per als

qui, després del baptisme, han caigut en pecat greu i així han perdut la gràcia baptismal i han ferit la comunió eclesial. Els pares de l'Església presenten aquest sagrament del perdó com «la segona taula de salvació després del naufragi que és la pèrdua de la gràcia».

Els evangelis ens diuen que Jesús perdonava els pecats a persones en concret, tot dient-los: «Els teus pecats et són perdonats.» Aquesta fou la seva principal missió, perquè és el nostre salvador. El cristià d'avui, i de sempre, necessita el sagrament de la reconciliació perquè és pecador. Sant Ambrós diu que l'Església «posseeix l'aigua i les llàgrimes, és a dir, l'aigua del baptisme i les llàgrimes de la penitència». La victòria sobre el pecat que Crist ens ha donat, l'Església la manifesta, en primer lloc, per mitjà del sagrament del Baptisme, i després pel sagrament de la Penitència.

Però avui sorgeixen un conjunt de preguntes davant d'aquest sagrament: per què la confessió personal íntegra és un element essencial d'aquest sagrament? Per què confessar-se davant un home? Per què no podem obtenir el perdó dels pecats directament de Déu?

No podem oblidar que l'íntima conversió de cor s'exterioritza per la confessió feta a l'Església. La relació conversió-confessió és d'importància capital per a la com-

prensió del sagrament de la reconciliació en la seva estructura fonamental. Els cristians no podem oblidar la «mediació de l'Església» per tal que Déu perdoni els nostres pecats. El Senyor ressuscitat digué als seus apòstols: «Rebeu l'Esperit Sant; als qui perdonareu els pecats els seran perdonats; als qui els retindreu els seran retinguts.» La mediació de l'Església és volguda positivament per Jesucrist i forma part de la seva pedagogia salvífica.

El Catecisme de l'Església catòlica afirma que «la confessió dels pecats, fins i tot des d'un punt de vista simplement humà, ens allibera i facilita la nostra reconciliació amb els altres». Per la confessió la persona mira cara a cara els pecats de què s'ha fet culpable, n'accepta la responsabilitat i així s'obre novament a Déu i a la comunió de l'Església.

Pertal d'obtenir el perdó de Déu cal recórrer al sacerdot, el qual, com a ministre del sagrament, no és un home qualsevol, perquè personifica Jesucrist mateix. El bisbe sant Pacià, ja en el segle IV, donava aquesta raó: «Tu dius que només Déu pot perdonar. Sí, només Déu, però el que fa per mitjà dels sacerdots ho fa Ell pel seu poder.»

D'acord amb el manament de l'Església, «qualsevol fidel arribat a l'edat de la discreció té l'obligació de confessar els pecats greus dels quals té consciència almenys una vegada a l'any». El Concili Vaticà II afirma que «el sagrament de la Penitència és de molta utilitat per a fomentar la vida cristiana». L'eficàcia d'aquest sagrament consisteix a restablir-nos en la gràcia de Déu i a unir-nos a Ell en una suprema amistat.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
 Arquebisbe de Tarragona i Primat

A Déu li agraden les aliances

A Déu li agraden les aliances. Va fer l'Antiga Aliança amb el poble jueu, i en Crist ens va oferir el sagrament de la Nova Aliança, per la qual crida a totes les persones, que són imatge de Déu, a gaudir de la vida eterna que comença ja en aquesta vida. Li agraden tant les aliances que, de la mateixa manera que Crist va assistir a les noces de Canà, es convida ell mateix als enllaços matrimonials i beneeix, en la persona del sacerdot, les aliances que es lliuren els nuvis en prova d'un amor per sempre, en la salut i en la malaltia, en la joventut i en la vellesa i en qualsevol circumstància de la vida.

Joan Pau II va dir que Déu va voler unir el poder procreador, que reproduceix d'alguna manera el misteri de la creació, a l'amor humà entre un home i una dona, de tal manera que des del començament, quan Adam reconeix Eva com a «carn de la meua carn», la unió entre home i dona és una realitat sacramental, una icona de la vida de Déu.

Com haureu comprovat, em proposo de continuar amb els comentaris d'aquest gran sagrament que és el matrimoni. Sobre aquesta institució es poden fer moltes consideracions, fins i tot fan molts acudits, però «l'enllaç matrimonial, pel qual un home i una dona constitueixen una íntima comunitat de vida i d'amor, va ser fundat i dotat de les seves lleis pròpies pel Creador», com es llegeix en el Compendi del Catecisme de l'Església catòlica. Quines són aquestes lleis pròpies? Són les lleis de l'amor veritable: unitat i indissolubilitat. L'ordenació al bé dels cònjuges i la generació i educació dels fills, que són els fins del matrimoni, requereixen aquesta voluntat de donar-se mútuament i definitivament l'un a l'altre. I el que el sagrament fa és donar-los la gràcia perquè s'estimin amb l'amor amb què Crist va estimar la seva Església.

Potser alguns pensaran que avui és difícil mantenir

aquest compromís, i de fet les exigències de la vida moderna, el treball fora de la llar, el testimoniatge constant d'infidelitat que ofereixen els mitjans de comunicació en les pel·lícules de ficció o en les notícies reals així ho semblen indicar.

No s'ha de pensar que la relació matrimonial sigui fàcil. Diu el mateix Compendi que «en tot temps, la unió de l'home i la dona viu amenaçada per la discòrdia, l'esperit de domini, la infidelitat, la gelosia i conflictes que poden conduir fins a l'odi i la ruptura». Però adverteix també que aquest desordre no procedeix de la naturalesa humana, sinó del pecat.

Viure una vida matrimonial joiosa, oberta als altres i en primer lloc als fills, no requereix, això no obstant, un esforç titànic propi només d'herois, sinó que pressuposa l'ajuda de Déu, que és qui guareix les ferides del pecat i ens ensenya a perdonar sense preguntar-nos qui tenia raó. Tenint això en compte hi haurà dies assolellats i ennuvolats, però l'amor romandrà si amb freqüència mirem l'aliança. El seu pes no és el de l'or, sinó el de l'amor de Déu fos amb l'amor humà.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.com

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
 AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Mn. Antoni Babra

Professor de Moral a la Facultat de Teologia de Catalunya

L'eutanàsia d'Eluana

El passat dilluns dia 9 de febrer, a les 20.10, deixava de respirar la jove Eluana Englaro i tot seguit se li aturava el cor. Només havien passat tres dies des que li fos retirada la sonda de nodriment en una clínica italiana. La jove estava en estat de coma feia 17 anys.

La bioètica té quatre principis fonamentals: autonomia, beneficència, no maleficència i justícia social. Amb aquests quatre principis podem deliberar els casos concrets que afecten un malalt, pel que fa al bon diagnòstic, el bon tractament, la qualitat de vida, els factors religiosos o morals posats en joc, la voluntat del pacient, l'entorn social i econòmic. La deliberació biomèdica és el resultat de la prudent jerarquia d'aquests principis mitjançant arguments, raons i opinions a favor i en contra d'una idea davant del cas concret i amb la intenció de cercar la veritat. L'òrgan habitual de la deliberació prudent assistencial acostuma a recaure en els anomenats Comitès d'Ètica Assistencial en l'àmbit sociosanitari. Tots els hospitals en disposen. El debat és científic i ètic, mitjançant un procediment rigorós d'anàlisi de tots els factors fins a la presa de decisió (no vinculant).

Si s'accentua excessivament un sol principi (per exemple el d'autonomia —la situació subjectiva— o el de justícia —els recursos socioeconòmics) i es prescindeix dels altres (*beneficència*: fer el bé; o el de *no maleficència*: no fer mal) manca un *judici moral equitatiu*. Llavors es presta a tot tipus de manipulacions, confusions i es perd la raó ètica per anar a caure en els sentiments o en legalismes. Els sentiments i els estats emocionals no han d'entrar en l'àmbit legislatiu; no tot el que és moral està legislat, per bé que tot el que és moral hauria de ser legal. Avui no sempre és així.

Els drets humans emparen el dret a la vida. La consideració moral consisteix a tractar l'ésser humà com un fi en si mateix i mai com un mitjà. L'ésser humà

posseeix dignitat i no preu; no és una cosa material objecte de domini per part d'altre: la dignitat no és mercaderia, no és negoci, no és notícia opinable ni objecte d'enquestes. Un malalt és objecte de solidaritat i de comunió d'amor.

En el cas de l'eutanàsia aplicada a la jove Eluana, el parer del comitè d'ètica ha passat malauradament desapercebut. Tot ha quedat en mans dels tribunals, dels polítics, dels *mass-media* que, un cop més, han jugat a dividir l'opinió pública en dos bàndols enfrontats: a favor d'accelerar la mort o d'impedir-la. Eluana no estava en fase terminal (no estava a punt de morir), no hi havia acarnissament (no patia), no era cap cost extraordinàriament oneros per a la societat (un cost molt inferior als condemnats a cadena perpètua); en canvi, era molt feble, deformada, pobra, sembla que responia als estímuls d'obrir i tancar els ulls. Rebia una atenció mèdica profitosa: hidratació, menjar i la higiene elemental. Vivia. En vida, sofria la família; ara morta, sofriu tots.

Dissortadament no s'ha escoltat el Comitè d'Ètica Assistencial i s'ha preferit el dictamen dels tribunals adduint principis de pietat, d'autonomia, dels desigs no ratificats de la pacient abans de l'estat de coma; s'han menyspreat els tractaments de noblesa mèdica com ara el de beneficència i el de no maleficència. L'eutanàsia anticipa la mort quan i com vol; ni que sigui per pietat.

Sant Francesc d'Assís, patró d'Itàlia, va compondre abans de morir el *Càntic de les criatures* quan era cec i patia dolor pertot. Sant Francesc no hauria aprovat l'eutanàsia aplicada a una persona tan pobra i feble. A Catalunya, podríem reclamar a la Generalitat més centres de cures pal·liatives per a malalts terminals; gaudim d'un clima favorable i força voluntaris per atendre l'acompanyament humà.

Maja

Saber escoltar

Profecies i profecies

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Un savi professor escriu sobre la fe en Crist avui. Arriba a la conclusió que una mirada global a l'actualitat porta a establir aquesta paritat: *Presència-absència de Crist*. Ho dedueix de l'anàlisi del tractament donat al Senyor pels *mass-media*, especialment per la literatura i el cinema. Recorda *Superstar*, *El codi Da Vinci*, *L'Evangeli de Judes*... Crist, en aquesta referència, té ressonància. Al darrere, hi ha la publicitat bastant barata. Jesús és present a la nostra cultura. Aquí hi ha, però, «un parasitisme literari» notable. Es pretén vendre un producte. No estem en l'àmbit de la fe en Crist.

Una mirada a la societat, en la qual cal incloure els anomenats «creients cristians», dona aquest resultat: creuen en un Ésser suprem —un Creador—, en el «més enllà»... Estirant molt trobem el que s'anomena una actitud religiosa, que no és encara la fe. Hi ha absència de Jesús. Similar situació, en general, té lloc en diàleg entre la ciència i la fe; s'hi parla de Déu, del Creador, no de Crist. Semblantment passa en el diàleg amb la filosofia.

Segur que el lector recorda el que va succeir a sant Pau, a l'areòpag d'Atenes. Els doctes l'escoltaren en la referència a Déu, tanmateix quan es posà a proclamar

«Jesús ressuscitat», polidament li digueren que l'escoltarien un altre dia.

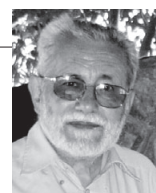
L'articulista volia recordar que ens hem de centrar en la fe, la fe que ens fa justos, la fe que dona l'Esperit Sant. En efecte, «la fe que salva és la fe en Jesucrist, en el seu misteri pasqual de mort i resurrecció». La fe que venç el món, és a dir, el que és contrari al voler amorós de Déu. Nosaltres hem de fer l'acte de fe en Crist Jesús. Un acte de fe que implica plenament la nostra persona.

D'aquest article, impressiona també l'afirmació de duïda que encapçala el meu escrit: «Em fan somriure les profecies recurrents sobre la inevitable fi de l'Església i del cristianisme en la societat tecnològica del futur.» Nosaltres tenim una profecia molt més autoritzada que ens fonamenta: «El cel i la terra passaran, però les meves paraules no passaran» (Mt 24,35).

Per això he titulat «Profecies i profecies». No totes estan al mateix nivell. El veritable profeta és Crist. Nosaltres creiem en l'Evangeli. Sabem que Jesús, el Fill de Déu fet home, no ens enganya mai. Les profecies del Senyor són el suprem valor. Les opinions humanes són molt dèbils; fins i tot, moltes vegades, mancades de fonament.

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Leviatan, Behemot, Rahab

Tres éssers fruit de la fantasia popular. Amb ells acabo, sense amoïnar-me si a la Bíblia se n'esmenta cap altre.

El primer és el més fàcil de pronunciar i, si es tracta del tercer, podem caure en l'error de confondre'l amb Rahab, la prostituta de Jericó, la que va acollir els enviats per Josuè. Quan llegim aquests tres noms enigmàtics ens preguntem, de què o de qui es tracta?

Del primer, Leviatan, esmentat en tres llibres, cal advertir que era tan real com el monstre del llac Ness o l'«abominable home de la neu» ho són ara. No existeixen, «pero haberlas hails», diria un galleg. I si algú no creu en el monstre d'Escòcia, que ho preguntis a un agent de turisme escocès. Imaginaven Leviatan de gènere femení, semblant a un enorme cocodril. Potser la llegenda es va engendrar recordant aquests rèptils pobladors del Nil. Però en conservaven el record d'una manera tan borrosa que, quan l'esmenten, el text de Job el situa a l'oceà. Al final del llibre de Job, Déu interroga el protagonista i pretén que descobreixi les seves limitacions i li parla de la seva incapacitat per capturar Leviatan (40,25). Dedicat a aquest «personatge» 33 versicles, amb descripcions detallades del cos de l'animal. La manca de precisió en el que és essencial i la particularitat exagerada dels detalls, és una característica dels éssers imaginaris.

Abans de parlar de Leviatan el text es refereix a Behemot, un altre monstre, de gènere masculí. He estat temptat de deixar-lo per a la propera setmana, però em sembla que als lectors aquests temes no els interessien gaire, per això acabaré avui de parlar d'aquests animals estranys, que pertanyen a tradicions popular, com el nostre «home del sac». Behemot devia ser una cosa semblant a un elefant o un hipopòtam. Tot i la seva dimensió i la fermesa de les seves extremitats, que més que d'un animal sembla que es tracta d'una excavadora, el text el situa entre lotus i salzes (és aleshores quan no deixo de pensar en la dita «un elefant en una botiga de plats-i-olles»). El llibre de Job té aquesta peculiaritat, primer et fa mandra d'obrir-lo però, quan el comences a llegir, t'atrapa i et costa deixar-lo. En recomano llegir aquests nou versicles (40,15-24). Tots dos animals no eren propis de la terra bíblica i el paquiderm només té un cert protagonisme en l'època dels Macabeus. L'exèrcit enemic d'Israel els utilitza com a carros de combat, aconseguint, també com ells, sembrar el pànic entre l'enemic.

El text d'Isaïes parla de Leviatan com d'una serp tortuosa que viu al mar i que té més d'un cap. El més curiós del cas és que el salm 104,26 s'hi refereix com un animal que es belluga entre els vaixells, creat per Déu, per servir-li de joguina.

Rahab és comparable a la Tiamat babilònica. El nom evoca ferocitat i també està associat al mar. Isaïes anomena Egipte «la Rahab ociosa». Aquesta identificació irònica reapareix al salm 87,4.

És legítim que us pregunteu, a què treu cap parlar d'éssers inexistents? Penso que es tracta d'una pedagogia senzilla. Sovint comentem que a la gent jove li manquen valors. Que han perdut el sentit del respecte envers el que és important i aleshores recordo que, als que som grans, de petits, ens amenaçaven de castigarnos a la «cambra fosca», tot i que no hi havia cap habitació que en fos, o que cridarien l'«home del sac». Eren figures que ens impressionaven sense traumatitzar-nos, i gràcies a les quals vam redreçar la nostra conducta. No pretenc tornar als sistemes antics, però sí raonar-los.

Victòria Molins,
s.t.j.

Finestra a la vida

El meu amic Saddam

M'agradaria tenir paraules per descriure d'una manera, si més no realista, la mirada del meu amigueta, en Saddam.

Al matí, al migdia o cap al vespre, fos a l'hora fos que passés pel carrer Riereta, cantonada Aurora, me'l trobava dia rere dia. Té uns sis o set anys. Normalment estava sol a les hores del dia en què tots els nens de la seva edat són a l'escola. A vegades jugava amb una pilota, a vegades estava assegut en un esglaó d'un portal o caminava sense cap intenció d'anar enlloc.

Al principi em somreia i jo li tornava el somriure. Al tercer dia li vaig preguntar el seu nom i li vaig dir el meu. Jo vaig interpretar els seus sons com «Sadam» i ell els meus com «Miqui». Vés a saber com li diuen de veritat... El seu absentisme escolar em sobtava i, quan ja ell havia après a dir-me «hola» i jo el sentia com el meu amic, li vaig preguntar si anava a escola. La seva resposta em va demostrar que encara només sabia parlar urdú. «Yo pakistano.» Vaig tractar de dir-li que, encara que fos paquistanès, havia d'anar a escola per aprendre a parlar com nosaltres. La seva mirada i el seu somriure —que té un encís especial— em van fer pensar que no entenia res. Bé, el llenguatge de l'amor i la tendresa, sí que l'entenia perfectament. Perquè després d'uns quants dies, tan bon punt em veia venir per la cantonada del seu carrer, corria cap a mi i se m'arrapava al cos, tot esperant una carícia que jo, com és normal, no li negava. A vegades la carícia anava acompanyada d'un *chupa-chup*. La seva salutació ja era una mica més explícita: «Hola, què tal?» Un dia em va presentar els seus amics: dos nens de la seva edat que ja parlaven una mica millor, i que ells sí que anaven a escola.

Quan vaig deixar de veure'l en horari escolar vaig tenir una gran alegria. Ara me'l trobo a les hores habituals que acostumen tots els nens del barri a jugar pel carrer cap

al tard. Esquivant pilotes, m'hi vaig acostar l'altre dia i li vaig preguntar si ja anava escola: «Sí, yo escuela. Yo cuatro meses Barcelona.» El goig d'aquells ulls negres i espurnejants em va robar el cor. Ja estava escolaritzat, ja començava a entendre el que li deien, ja podia parlar amb altres persones fora dels amics del seu país.

Cada dia parla una mica millor, i la nostra amistat ja s'expressa més enllà de les carícies i els somriures, amb les paraules que va afegint al seu vocabulari incipient.

Avui he viscut un contrast molt punyent. Estava parlant amb el meu amic i se'm van acostar uns amics seus. Aquests ja no tenen la mirada neta de la infantesa, malgrat els seus 14 o 15 anys. Són adolescents que fa temps que van arribar del seu país i que, no només han après el llenguatge, sinó alguna cosa més... El carrer ha estat la seva universitat i alguns ja tenen un màster en aquesta assignatura de la vida de rondaires. Em va arribar la fortor del «porro» que un d'ells portava a la mà i que va tenir cura d'amagar de seguida. «T'hem vist al diari. Estaves amb una noia malalta, oi?» Vaig aprofitar per explicar l'origen de la seva «malaltia»: «Li van haver de tallar una cama perquè després d'una sobredosi va perdre el coneixement i es va quedar molt de temps a terra sobre un costat que se li va necrosar. Els seus col·legues van fugir...» «No eren amics seus?», em va preguntar un d'aquells nois. «Mireu, en el món de la droga no hi ha amics. Només hi ha col·legues que et deixen tirat quan ja no et necessiten.» «Això no ens passarà a nosaltres...», va dir el líder del grup, entonent la indirecta. I jo vaig afegir: «Ella va començar només amb porros.»

La mirada innocent de Saddam anava d'ells a mi alternativament. Jo li vaig acaronar el cap desitjant que el barri d'aquesta ciutat estimada no faci malbé la seva innocència.

Zoom

Eduard Brufau

El 3 de març passat les ciutats de Barcelona i Sant Cugat del Vallès van celebrar la festa de Sant Medir. Com és tradicional els barris de la Ciutat Comtal més propers a Collserola van veure desfilant pels carrers les carrosses de les nombroses colles de Sant Medir repartint caramels a tort i a dret. Tampoc no hi va faltar l'habitual aplec a l'ermita del patró, on es van trobar fidels de banda i banda de la serra de Collserola.

Lluís Serra Llansana
(llserrall@gmail.com)

Signes d'avui

«Slumdog millionaire»

Guanyar vuit estatuetses no garanteix l'absència de polèmica. Titllar el film de «pornografia de la pobresa» és tergiversar les coses com també ho és convertir-lo en un símbol màxim de la interculturalitat. La pel·lícula, dirigida per Danny Boyle, és fonamentalment el relat d'un conte, una història d'amor. No és rellevant que l'escenari sigui un *slum* de l'Índia, en concret els tuguris de Dharavi, Bombai, encara que ens hi introdueix una dosi d'exotisme notable. Les càmeres que l'escruten són tan occidentals com els ulls del director. Si el film queda revestit de significacions de les quals manca se'n pot perdre l'aportació genuïna. Un conte que té els apunts psicològics i els ensenyaments, com sempre passa en els relats oberts. Un conte amb un final feliç, com correspon. Per això m'ha agradat. Per això, tot i les crítiques negatives, connectarà amb el públic. Qualsevol espectador es pot identificar amb Jamal Malik, el protagonista. No pels seus orígens sinó per la seva obsessió amorosa i per veure en el seu èxit personal el final del túnel. Es tracta del triomf de l'individu contra el sistema que penja la pastanaga per despertar els desitjos però que li vol impossibilitar aconseguir-la quan està a punt de mossegar-la. Ni la violència en una comissaria ni les acostumades tortures en els interrogatoris no serveixen de res. Jamal, com que no té res a amagar, tampoc no té res a confessar.

Hi ha tres detalls que m'han agradat especialment. El primer, coneixem més bé el que hem viscut. Els recursos per afrontar els reptes de la vida s'amaguen en els fons biogràfics de cada persona. Un concurs, en el qual els intel·lectuals han fracassat, serveix de trampolí a un marginat que ha anat poc a l'escola. N'hi ha prou de connectar les preguntes amb episodis de la seva vida perquè les respostes flueixin. No totes, i per això hi ha els comodins. No totes, que per a això es pot triar el contrari del que aconsellen els presumptes amics. Quan es desconeixen les respostes, hi ha l'olfacte. No cal recórrer a les enciclopèdies per cercar els noms precisos. N'hi ha prou de recordar fets i situacions. En últim terme, quan la trucada telefònica resulta impotent, almenys el missatge és útil: «Déu és amb tu.» És a dir, s'alimenta la confiança bàsica en la vida.

El segon, només és capaç de guanyar 20 milions de rúpies qui no hi té cap interès. L'emoció de l'aposta no rau en l'obtenció dels diners, sinó a romandre el màxim de temps en pantalla perquè Latika (Freida Pinto), l'amor de la seva vida i aficionada al programa de televisió, sàpiga que encara és viu. Quan es busquen els diners com a objectiu últim de l'existència només es produeix mort, destrucció i violència. Es deixa cec un nen perquè un captaire invident que canta obté més almoines. Les bombolles financeres i les crisis que ens sacsegen actualment són un reflex d'aquest principi. En Jamal, el més important és l'amor. Per això, no té por de perdre-ho tot si hi ha una possibilitat remota de refer el seu teixit amorós. Com ho va fer en la infantesa, quan Latika tremolava sota la pluja, i la va cridar per guarir-la al seu costat, tot i la negativa del seu germà.

El tercer, una història d'amor no és tant la culminació d'un desig sinó l'acceptació d'una ferida. El primer petó no està impulsat per l'erotisme sinó per l'acceptació profunda i respectuosa de les cicatrius de la persona estimada. Estimar una persona és acceptar-la amb tota la seva història. Estimar una persona és besar-ne les cicatrius. Només així la convivència i la fidelitat són possibles. No li recriminarà el seu passat, perquè en el fons l'amor és confiança i aposta de futur. El poble davant dels televisors aclamarà el nou heroi que ha guanyat un concurs milionari, perquè molts somien ser rics, però el nou príncep, absent d'aquests somnis, rescatarà la seva princesa per la força del seu amor.

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

CARTES DEL LECTOR

■ Valorar la vida

El seu nom era Mari Nieves i tenia 35 anys; ha estat l'última víctima de la violència de gènere. Va ser apunyalada pel seu marit a Madrid. Des que va entrar en vigor la llei Integral de Violència de Gènere, que l'Executiu de Zapatero va posar en marxa el desembre del 2004, no només ha mostrat ineficàcia per atacar el degoteig continu de dones assassinades, sinó que les xifres s'han disparat.

Una societat que no valora el sacrifici i el servei als altres com a elements essencials de formació personal, també és una societat abocada a la violència i la intolerància. Així, mentre visquem en la ignorància de les causes profundes de tanta violència social, ben poc podem fer amb mesures repressives, malgrat que aquestes també són necessàries.

Hem de reconèixer que la família, el matrimoni, és la base de la societat i, que cal estimar la dona, el marit, la persona, amb tots els defectes —perquè l'altre també en té—. No és que jo valori els seus defectes, però l'estimo i, quan l'amor és total, cerquem el diàleg i arribem al perdó. Mentre això no passi i no reconeguem la grandesa que Déu ha posat en la unió dels esposos, ni les lleis, ni l'increment de policies i jutjats, serà eficaç per eradicar aquesta xacra.

ELENA BAEZA
Màlaga

■ Papil·loma

El premi Nobel de Medicina concedit a Harald Zur Hausen pels seus treballs sobre la vacuna del papil·loma humà està en entredit. Però la farmacèutica Astra Zeneca, que es beneficia de la concessió del Nobel, ja fabrica aquesta vacuna.

La divisió d'anticorrupció de la policia sueca ha obert un procés d'investigació: aquesta vacuna no cobreix totes les soques del virus. I a Espanya, pionera de les causes perdudes, ja s'han vacunat milers de nenes de 12 anys.

Un grup d'experts en salut pública, entre els quals hi ha l'actual director general de Salut Pública, Ildefonso Hernández, va promoure un document en el qual demana una moratòria en l'aplicació de la vacuna fins que no s'obtinguin més evidències de la seva efectivitat, al qual s'han afegit 7.000 professionals de la salut.

Aquí, el govern, sempre avançant-se, posa com a primer remei la informació sexual a una edat que l'única cosa que aconsegueix és una precocitat des-

tructiva de la infància, de l'alegria i de la salut.

Donar aliment sòlid a un recent nascut mata. Posar una vacuna sense conèixer-ne totes les dades és inconsciència. Formar els infants per a una relació futura, neta i pròpia d'un ésser humà lliure és una cosa que hem d'assumir tots. Responsabilitat de pares i educadors.

ENRICA COLOM BATLLE
Barcelona

■ L'alegria de viure

El diseg de prevenir que neixin nadons amb invalidesa genètica condueix a una utilització progressiva del dictamen prenatal que, en cas de ser desfavorable, acabarà en un avortament. Una mostra d'això és el testimoni que ha divulgat *The Guardian*. Aquest diari anglosaxó va donar a conèixer els resultats d'una investigació científica de la Universitat de Cambridge.

Quins valors estan en joc en l'anàlisi genètica anterior al naixement? El respecte per l'existència humana, tant particular com col·lectiva, el respecte pels mortals incapacitats. Encara que la pregunta resulti feridora, cal que ens interpel·lem: ens hem empès a una tasca de rastreig i d'aniquil·lació que cerca l'extinció d'alguns grups de mortals, com els afectats amb la síndrome de Down o els que pateixen dolences cerebrals o físiques?

D'altra banda, cal informar que neix una criatura amb la síndrome de Down cada 800 parts, entre dones de 30 a 34 anys. El que és monstruós és que ja no neixen nadons amb la síndrome de Down perquè són destruïts quan encara viuen al si matern.

«La meua mare va anar al metge en el segon mes d'embaràs. El metge va decretar la interrupció de l'embaràs, però la meua mare s'hi va negar. Set mesos més tard vaig néixer jo. Avui, el 1824, al Kärntner de Viena, estreno la meua novena simfonia, el meu cant personal a l'alegria de viure», va afirmar Beethoven.

CLEMENTE FERRER ROSELLÓ
Madrid

■ Exemples admirables de coherència

En un món que es degrada moralment a passos de gegant, també hi ha exemples admirables. És commovedor el testimoni de l'advocat argentí Luciano Paván, de 38 anys, casat i amb dos fills, que s'ofereix per adoptar el bebè

d'una deficient. «Em mou —va dir— la necessitat de sincerar-nos amb la vida. Vull evitar que matin algú. No podem utilitzar un llenguatge contradictori i dir que defensem la vida i els drets humans i, simultàniament, neguem la vida i els drets a un nou ésser.»

Paván salvarà aquesta nena o passarà com en el cas espanyol de la deficient d'Avilés (Astúries) a qui, el desembre del 2004, embarassada de set mesos, les avortistes van portar a Barcelona perquè avortés? Més de cent persones s'havien ofert per adoptar aquest nen; entre ells, un val·lisoletà membre de l'Associació Evangelium Vitae. Mentre s'esperava que el fiscal del cas acceptés l'ofertament d'adopció, va saltar la notícia de l'avortament. A Valladolid es va fer una missa de reparació: es tractava del martiri d'un ésser humà innocent que hauria pogut viure permetent a la mare el final de la gestació o avançant-li el part.

Sí, els avancem el part, però per deixar morir el bebè de gana en una galleda de residus sanitaris o fer-ne xixines i abocar-lo pel desguàs o per ser utilitzat com a matèria primera de productes de cosmètica. És això propi d'una mare, encara que ho passi malament? És just promoure lleis per poder portar a terme impunement aquestes atrocitats? Déu ens demanarà comptes, tal com llegim a la Bíblia: «Jo demanaré comptes de la vida de l'home a l'home» (Gn 9,5).

JOSEFA MORALES DE SANTIAGO
Valladolid

■ Perill: adolescent irat

És esgarriós el nombre creixent d'adolescents, gairebé nens, que fan barbaritats, com ara matar els seus pares, una nòvia, a qui sigui. Fan destrosses, abusos i tot tipus de mals. De vegades s'adueix que pertanyen a famílies trencades, desestructurades i, sens dubte, deu ser així. Però també cal afegir que no troben orientació ni suport enlloc. Ni a l'escola, ni a l'Església, perquè s'han encarregat d'apartar-los-en, la ignoren, i creuen que ja ho saben tot. Aquest menyspreu a la formació moral que es rebia de l'Església, i ara completament eliminada, malauradament, ja dona fruits. Tothom necessita ajuda, orientació i consell. Aquesta supèrbia autosuficient que es propugna ja comprovem que és molt dolenta. I aquesta necessitat es manifesta sobretot en l'adolescència.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Com viure la Quaresma?

—Voldria demanar-li alguns consells profitosos per viure la Quaresma. Altres anys ho ha fet i em varen resultar molt pràctics.

—Efectivament, ho recordo bé, més d'una vegada per Quaresma m'han arribat aquestes preguntes. Per tant, no diré res de nou. Mirem d'aprofitar i actualitzar consells ja donats anteriorment.

Per donar una resposta pràctica miraré de centrar-me en els tres aspectes tradicionals que ens recomana l'Església: la pregària, el dejuni i l'almoina. S'hauria de notar que estem a Quaresma i que volem tenir una intimitat més gran amb Déu. Propostes pràctiques: al matí, llevar-se un quart d'hora abans que de costum i dedicar-lo a l'oració. Si pot ser mitja hora, millor. Podríem llegir el fragment de l'Evangeli del dia i de les lectures de la Paraula de Déu de la missa. Meditar bé aquesta Paraula, deixar que il·lumini la nostra vida. Seria una bona recepció del darrer Sínode dels Bisbes. Ens podria ajudar molt una excel·lent pàgina d'internet: www.evangelii.net. I si fésim un esforç per anar cada dia a missa? En els temps que corren només podran sobreviure els cristians fortament arrelats en Jesucrist Eucaristia. Miri els horaris de les esglésies més properes a casa seva i planifiqui el temps. Bé que es fa per anar al gimnàs o altres ocupacions. Practiqui el Via Crucis cada divendres. Pel que fa al dejuni, ens enganyaríem i molt si ens limitéssim a seguir únicament el que mana l'Església: dejuni dos cops l'any i abstinència de carn els divendres. Cal fer-ho però no n'hi ha prou. Potser el més important és el sacrifici de l'obediència. Cal cercar dejunis i privacions que ens facin més lliures i solidaris. Privar-se de despeses supèrflues, viure amb més austeritat. Serà bo també en aquests temps crítics. Menys televisió i més vida de convivència familiar.

Molt relacionada amb les pràctiques anteriors hi ha l'almoina. Seria molt bonic i molt cristià anar guardant en un racó tot el que estalviem en el dejuni i despeses supèrflues (tabac, begudes, espectacles, compres innecessàries, luxes...) i, amb una aportació extra, lliurar-ho per a la col·lecta de Càritas. Finalment recomanaria redescobrir el sagrament de la Penitència. El Papa ens ho ha recordat darrement. Els nostres pecats, ha dit, si no són confessats humilment, poden arribar a «matar l'ànima». No deixeu que arribi la Pasqua sense fer una bona confessió. Una confessió ben feta, com Déu mana: amb acusació personal i privada dels pecats al confessor i amb la corresponent absolució i penitència.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

■ «No limits»

Amb aquest títol o eslògan s'estimulava la gent a llençar-se de cap a la piscina dels seus impulsos, sense pensar-s'ho dues vegades. Era l'època en la qual el que molava era rebel·lar-se i dir «no» a qualsevol proposta de pentinar-se, de canviar-se de roba o d'estudiar les hores necessàries. Després, la realitat ha demostrat a molta gent l'error del plantejament i ara el crit és «Yes, we can», que encoratja a l'esforç per aconseguir el que pretenem, alhora que inspira confiança en la terra que trepitgem.

Sembla mentida que només hagi passat una generació, tot i que, lamentablement, per a alguns ha estat massa. L'educació és absolutament necessària perquè facilita els mecanismes interns necessaris per fer front als problemes quotidians. Per això, comprenc i comparteixo l'objecció dels pares al fet que els fills rebin una preparació diferent de la que ells volen, contrària als principis que ells tenen com a propis.

PAULITA INFANTES ESTEBAN
Barcelona

«Imatges del Fill de Déu» (Romans 8,29)

Pere Tena

bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El gemec de l'univers creat

La segona part del capítol 8 de la carta als Romans comença amb una ampliació de l'afirmació anterior: «Ja que sofrint amb ell [Crist], serem també glorificats amb ell.» El que l'Apòstol acaba d'afirmar dels cristians ho situa dins d'un àmbit més ampli: el disseny de Déu sobre l'univers creat.

L'univers creat, en efecte, és un món de sofriments, no sols personals, sinó còsmics. «L'univers creat es troba sotmès al fracàs, no de grat, sinó perquè algú li ha sotmès» (8,20). Tanmateix, aquesta no és la darrera paraula. Així com els sofriments del món present no són res comparats amb la glòria que s'ha de revelar en nosaltres, així també l'univers creat serà alliberat de la corrupció i obtindrà la llibertat i la glòria dels fills de Déu. Mentre això no s'acompleix, tant l'univers com nosaltres gemeguem com en dolors de part, esperant que neixi el món nou que, d'alguna manera, portem ja dins nostre: l'Esperit Sant, primícies del que vindrà. Aquesta esperança és la que ens salva,

perquè ens dona la seguretat de que el nostre gemec i el de tota la creació, acabarà.

Els gemecs de l'Esperit

La nostra situació present és, doncs, una situació que no ens estalvia la feblesa. I la nostra pregària no sempre està prou purificada d'interessos terrenals. Però la presència de l'Esperit «ve a ajudar la nostra feblesa: nosaltres no sabem com hem de pregar, però el mateix Esperit intercedeix per nosaltres amb gemecs que no es poden expressar» (8,26). Només cal seguir amb docilitat la veu de l'Esperit, amb una col·laboració (*synergia*) en la qual la iniciativa és de Déu. «L'Esperit intercedeix a favor del poble sant tal com Déu vol» (8,27).

La doctrina paulina sobre la pregària del cristià i de l'Església està sintèticament expressada en aquests textos. Si ningú pot afirmar que Jesús és el Senyor, és a dir, professar la fe cristiana, sense l'impuls de l'Esperit (vegeu 1Co 12,3), està clar que ningú no pot pregar

sinó perquè l'Esperit prega en ell. Això es verifica d'una manera excel·lent quan la pregària es fa amb la mateixa Paraula de Déu —els salms, per exemple— i en l'assemblea litúrgica, en la qual el Crist es fa present i l'Església «respira» l'Esperit: «Tu escoltaràs coses que no coneixes i t'aprofitaràs del que l'Esperit sant et donarà, per mitjà d'aquell qui fa la instrucció... Cadascú serà sol·lícit a anar a l'Església, lloc on l'Esperit floreix» (La Tradició Apostòlica, 41).

La victòria de l'amor de Crist

El capítol 8 de la carta als Romans, i especialment els darrers paràgrafs, es poden considerar com una explicació del text de la mateixa carta 5,5: «Déu, donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat el seu amor en els nostres cors.» Aquesta presència de l'amor de Déu en nosaltres fa que tot col·labori per al bé, puix és ell qui ens ha cridat, d'acord amb el seu disseny etern, perquè esdevinguem a imatge del seu Fill, de tal manera que aquest sigui el primogènit enmig de molts germans. El nom de «germans de

Crist» per als cristians no és freqüent en el Nou Testament, però és una forma intensa de destacar la identitat dels qui han mort i han ressuscitat amb Crist. Sant Pau fa aquest itinerari: l'elecció, la crida, la justificació, la glorificació. S'endevina, en aquest itinerari, el procés de la iniciació cristiana.

La conclusió del capítol, i de la primera part de la carta, és un cant de victòria. No pas una victòria personal, aconseguida amb les pròpies obres, sinó la victòria de l'amor de Crist, revelació de l'amor de Déu, sobre qualsevol tribulació i adversitat. Convé adonar-se del que diu l'apòstol: no afirma que nosaltres som prou forts per no apartar-nos de l'amor de Crist, sinó que l'amor de Crist és decisivament més fort que tota dificultat. Déu ens estima irrevocablement, ens dona el seu Fill, ens comunica l'Esperit, «si tenim Déu amb nosaltres, qui tindrem en contra?... Qui ens separarà de l'amor de Crist?... Ni la mort ni la vida... ni res de l'univers creat no ens podrà separar de l'amor de Déu que s'ha manifestat en Jesucrist, Senyor nostre» (Romans 8,31.35.38.39).

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ **Nascut a Worms, Alemanya, cap a l'any 970**
- ☐ **Sacerdot i canceller de l'emperador Otó III**
- ☐ **Arquebisbe de Colònia**
- ☐ **Va morir en aquesta ciutat l'any 1021**
- ☐ **Canonitzat per Gregori VII l'any 1075**

Al'alta edat mitjana la conca del riu Rin va ser una zona d'una vida eclesial i espiritual molt activa, d'on van sortir personalitats cristianes rellevants. Una d'aquestes va ser sant Heribert.

Aquest sant pertanyia a la noblesa, concretament era fill del duc de la ciutat de Worms. Com que tenia força capacitat intel·lectual va ser enviat a estudiar a l'escola de la catedral de la seva ciutat natal, i més tard va completar els estudis en una abadia benedictina propera. Sant Heribert ràpidament va destacar per la seva intel·ligència, cosa que va fer que amb només 24 anys fos designat canceller de l'emperador Otó III. Va ser el seu home de confiança i el va acompanyar en els diversos viatges oficials, especialment a Itàlia. Amb Enric II, l'emperador posterior, en canvi, la relació personal va ser molt més tensa, i el nostre sant fins i tot va haver de passar un temps a la presó. Finalment, però, tots dos van arribar

a una reconciliació.

L'any 999, quan encara no n'havia fet trenta, el Papa va nomenar el nostre sant arquebisbe de Colònia. Al capdavant d'aquesta important arxidiòcesi alemanya sant Heribert va dur una vida austera i va treballar especialment per socórrer la població més necessitada. Això va fer que el poble el sentís molt proper, cosa que explica que ja en vida se li atribuïssin nombroses guaricions miraculoses i el do de fer ploure quan la sequera amenaçava les collites. A part, també va fundar l'abadia benedictina de Deutz, a la qual va fer nombroses donacions i hi va voler ser enterrat.

Sant Heribert de Colònia

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic B; ferial I) **TEMPS DE QUARESMA** (Salteri: setmana 3)

MARÇ

15. DIUMENGE

III de Quaresma, Morat. Lectures: Èxode 20,1-17 / Salm 18 / 1 Corintis 1,22-25 / Joan 2,13-25

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ramon de Fitero, ab. i fund.; Climent Maria Hofbauer, prev.; Santes, Madrona, vg. i mr.; Lluïsa de Marillac, rel. i fund.

16. DILLUNS

Fèria, *Morat.* Lectures: 2 Reis 5,1-15a / Salm 41 / Lluç 4,24-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agapit, b.; Heribert, b.; Ciríac i comp., mr.; Abraham, erm.; Santes, Eusèbia, vg.

17. DIMARTS

Fèria, *Morat.* Lectures: Daniel 3,25.34-43 / Salm 24 / Mateu 18,21-35. (Es pot commemorar: *Sant Patrici*).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Josep d'Arimatea; Santes, Gertrudis de Nivelles.

18. DIMECRES

Fèria, *Morat.* Lectures: Deuteronomi 4,1.5-9

/ Salm 147 / Mateu 5,17.19. (Es pot commemorar: *Sant Ciril de Jerusalem*). Tortosa i Girona: es pot commemorar: *Sant Salvador d'Horta*.

19. DIJOUS

Sant Josep (S), Blanc. Lectures: 2 Samuel 7,4-5a.12-14a.16 / Salm 88 / Romans 4,13,16-18.22 / Mateu 1,16.18-21 (o bé: Lluç 2,41-51a)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Amanç, diaca i mr.

20. DIVENDRES

Fèria, *Morat.* Lectures: Osees 14,2-10 / Salm 80 / Marc 12,28b-34

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ambrós de Siena, rel.; Martí de Dumio, b.; Josep Bilczewski; Santes, Fotina, mr.; Eufèmia i Alexandras, mr.

21. DISSABTE

Fèria, *Morat.* Lectures: Osees 6,1-6 / Salm 50 / Lluç 18,9-14

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Filèmon, mr.; Santes, Fabiola.

Comentari de la PARAULA

Jaume Gabarró Monjo de Solius

La novetat que Jesús representa

«Els manaments del Senyor són transparents, il·luminen els ulls.» Després de les aliances de Déu amb Noè (diumenge I) i Abraham (diumenge II), avui la lectura primera ens remet a la del Sinaí, la de la Llei donada a Moisès. És la norma de vida del poble de Déu, i per tant la nostra. No hi ha conversió quaresmal, ni seny, ni descans i goig per a l'ànima, sense retorn als Manaments: «No tinguis altres déus fora de mi.» La gràcia i la veritat han vingut per Jesucrist: tots ells es resumeixen i culminen en el manament nou de l'amor. L'al·moïna feta als necessitats és caritat, fruit de la pròpia privació o dejuni. Com a justa exigència de l'estimar, la llei dels Manaments esdevé desitjable, enriquidora i fins més dolça que la mel.

Les altres lectures tornen a anunciar la Pasqua, l'humanament incomprensible misteri de la mort i resurrecció de Jesús. Absurd, escàndol: la saviesa i el poder de l'obra de Déu es manifesten en la feblesa de la creu.

Jesús, com a profeta, se la juga. La seva veritat, que hem de fer nostra, va més enllà de la vella noció de la Llei i del Temple. Del mercadeig. El que ell fa, fuet de cordes en mà, és un senyal de la pròxima desaparició de tot allò; de purificació i renovació. El veritable santuari és ell, en qui sempre podem trobar Déu. Tal vegada trontollin esquemes i costums religiosos personals... o potser hi haurà esglésies tancades. Però tenim el Cos de Crist.

Jesús va reconstruir el temple en tres dies... Creguem en la seva paraula.

LECTURES BÍBLIQUES

Diumenge III de Quaresma

Lectura primera

Ex 20,1-17

La llei, Déu la donà a Moisès

Lectura del llibre de l'Èxode:

En aquells dies, Déu digué aquestes paraules: «Jo sóc el Senyor, el teu Déu, que t'he fet sortir de la terra d'Egipte, d'un lloc d'esclavatge. No tinguis altres déus fora de mi. No prenguis en va el nom del Senyor, el teu Déu, perquè el Senyor no deixa sense càstig el qui pren en va el seu nom.

Celebra el repòs sagrat del dissabte. Honra el pare i la mare, i tindràs llarga vida, al país que et dona el Senyor, el teu Déu. No matis. No cometis adulteri. No robis. No declaris falsament contra un altre. No desitgis la casa d'un altre, ni tampoc la seva esposa, el seu criat, la seva criada, el seu bou o el seu ase; ni res que sigui d'ell».

Salm responsorial

18

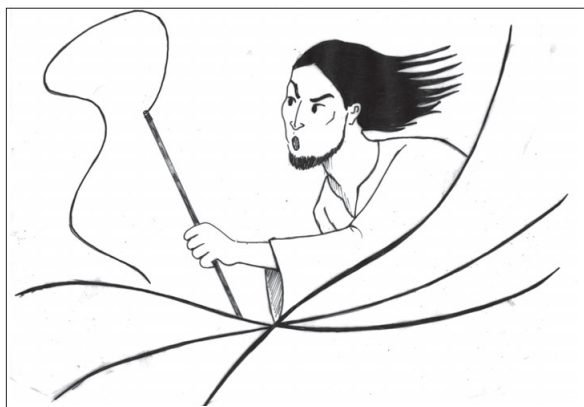
És perfecta la llei del Senyor,
i l'ànima hi descansa;
és ferm el que el Senyor disposa,
dóna seny als ignorants.

R. Senyor, vós teniu paraules de vida eterna.

Els preceptes del Senyor són planers,
omplen el cor de goig;
els manaments del Senyor són transparents,
il·luminen els ulls. **R.**

Venerar el Senyor és cosa santa,
es manté per sempre;
els determinis del Senyor són ben presos,
tots són justíssims. **R.**

Són més desitjables que l'or fi,
més que l'or a mans plenes;

Glòria Monés Gresely

són més dolços que la mel
regalimant de la bresca. **R.**

Lectura segona

1Co 1,22-25

Proclamem un Messies crucificat, que és un escàndol per als homes. Però aquells que Déu ha cridat veuen en ell la saviesa de Déu

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, els jueus demanen signes prodigiosos, els grecs volen saviesa, però nosaltres prediquem un Messies crucificat, que és un escàndol per als jueus, i per als altres un absurd. Però aquells que Déu ha cridat, tant jueus com grecs, veuen en ell el poder i la saviesa de Déu, perquè en l'absurd de l'obra de Déu hi ha una saviesa superior a la dels homes, i en la debilitat de l'obra de Déu hi ha un poder superior al dels homes

Aclamació

Jn 3,16

*Déu estima tant al món que ha donat el seu Fill únic;
tots els qui creuen en ell tenen vida eterna.*

Evangeli

Jn 2,13-25

Destruïu aquest santuari i jo el reconstruiré en tres dies

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

Quan s'acostava la Pasqua dels jueus, Jesús pujà a Jerusalem, i trobà al temple els venedors de vedells, moltons i coloms i els canvistes asseguts. Llavors es va fer un fuet de cordes, i els traqué tots, moltons i vedells, fora del temple, escampà la moneda dels canvistes i els bolcà les taules, i digué als venedors de coloms: «Traieu això d'aquí; no convertiu en mercat la casa del meu Pare». Els deixebles recordaren allò que diu l'Es-critura: «El zel del vostre temple em consumia». Llavors els jueus el van interrogar: «Quin senyal ens dones que t'autoritzi a fer això?» Jesús els contestà: «Destruïu aquest santuari i jo el reconstruiré en tres dies». Els jueus respongueren: «Fa quaranta-sis anys que treballen en la seva construcció, i tu el vols reconstruir en tres dies?» Però ell es referia al santuari del seu cos.

Quan Jesús ressuscità d'entre els morts, els deixebles recordaren que ell deia això, i cregueren en l'escriptura i en aquesta paraula de Jesús.

Durant la seva estada a Jerusalem en ocasió de la peregrinació de Pasqua, molts, veient els miracles que feia, cregueren en el seu nom. Però Jesús no hi confiava, perquè els coneixia tots; no tenia cap necessitat que li revelessin el que són els homes; ell sabia prou què hi ha a l'interior de cada home.

Barcelona

diòcesis

Reconeixement sincer a la tasca social dels religiosos

■ La Generalitat de Catalunya presenta l'estudi «Al servei de servir»

La presentació de l'informe va tenir lloc al Palau de la Generalitat.

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Al servei de servir. Així es titula l'estudi que el 2 de març passat es va presentar al Palau de la Generalitat davant d'un multitudinari auditori format bàsicament per religiosos i religioses que desenvolupen a Catalunya tasques socials no remunerades. Ells són, de fet, els grans protagonistes de l'exhaustiva base de dades elaborada pel Grup d'Investigació en Sociologia de les Religions de la UAB, que ha volgut treure a la llum pública i fer visible el lliurament generós que des de la gran majoria d'instituts de vida consagrada i societats de vida apostòlica es realitza actualment en el camp de l'assistència i la promoció social. «El resultat de la recerca —tal com va expressar en la presentació de l'estudi Montserrat Coll, directora general d'Afers Religiosos de la Generalitat— mostra un panorama esplèndid de dedicació i efectivitat en favor de noves oportunitats de moltes persones i en favor del futur dels altres.» I va afegir convençuda: «Les actuacions dels religiosos, fonamentalment anònimes i desinteressades, formen en silenci una autèntica xarxa d'espais de profunda humanitat.»

La presentació de l'informe, encarregat per la Direcció General d'Afers Religiosos en estreta col·laboració amb la Unió de Religiosos de Catalunya, va estar presidida per Josep-Lluís Carod-Rovira, vicepresident del Govern, i va comptar amb la presència, entre altres, del cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, Mons. Jaume Pujol, arquebisbe de Tarragona, Mons. Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, i Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic i responsable de la Tarraconense de les relacions amb els religiosos.

En el seu parlament, proper i amb certes dosis d'humor, Carod-Rovira va agrair en nom del Govern «l'enorme i impressionant tasca de promoció social

que duen a terme el religiosos a Catalunya». «Des del Govern —va afirmar— hem cregut que era un acte de justícia que la societat catalana sabés que, de manera desinteressada, per amor al proïsme, molts homes i dones, des de les seves conviccions religioses, vinculats en aquest cas als ordes religiosos catòlics, duen a terme una tasca en favor de les persones més desfavorides. Reconèixer aquesta activitat és una manera d'expressar que ens sentim orgullosos que al nostre país hi hagi gent que es lliuri de manera tan evident i desinteressada a resoldre els problemes i les necessitats dels altres.» El vicepresident del Govern, recuperant per moments un discurs més homilètic que no pas polític, va convidar finalment els religiosos a continuar treballant com a veritables «actors transformadors de la societat»: «Gràcies per la feina que heu fet, per la que feu i sobretot per la que esperem que continueu

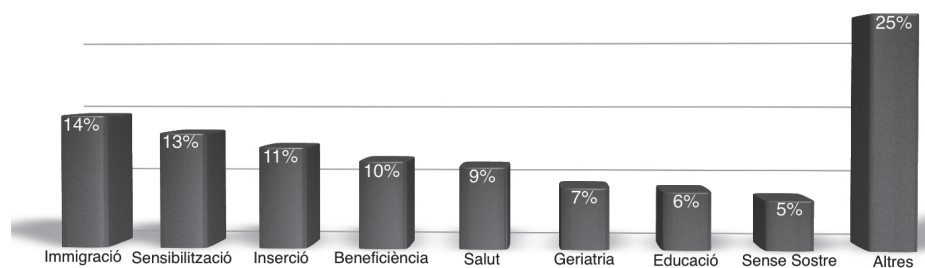
ons de vulnerabilitat.»

L'estudi *Al servei de servir*, que ha sorprès molt gratament la mateixa Generalitat, ofereix de forma detallada i descriptiva tot un seguit de dades fins a configurar una mena d'inventari de l'acció social que els instituts de vida consagrada i les societats de vida apostòlica duen a terme actualment a Catalunya. En total, s'ha establert un llistat de 776 serveis on els religiosos treballen de forma voluntària, amb més de 1.100 activitats adreçades principalment a sectors de la població que no poden satisfer autònomament les seves necessitats bàsiques. Els àmbits d'actuació són molt diversos, tot i que es concentren majoritàriament en temes com ara la immigració, la sensibilització ciutadana, la inserció econòmica i social, beneficiència i la promoció de la salut. L'informe ha comptabilitzat també el tipus de beneficiaris, la distribució geogràfica dels serveis i fins i tot el nombre i característiques dels religiosos que duen a terme aquestes tasques.

Des de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC) s'ha acollit l'estudi amb satisfacció, al mateix temps que és considerat com un «repte per analitzar millor la nostra presència, la nostra feina, però més encara per assenyalar amb la nostra acció la direcció indefugible: l'atenció als pobres i als exclosos», va afirmar Cristina Martínez, presidenta de l'URC. «El nostre servei de servir —va continuar dient— el fem des del reconeixement dels drets i la dignitat de tota persona, i perquè creiem que és urgent humanitzar la humanitat practicant la proximitat.»

L'estudi ha estat elaborat fonamentalment per les sociòlogues Clara Fons i Blanca Luque i dirigit pel Dr. Joan Es-

ÀMBITS D'ACTUACIÓ DE LA TASCA SOCIAL DELS RELIGIOSOS A CATALUNYA

fent en el futur. Catalunya us ho reconeix!»

En la mateixa línia es va expressar Carme Capdevila, consellera d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat, que va destacar la «lliçó fantàstica» que ofereixen els religiosos en un temps de crisi com l'actual. «Amb la vostra feina —va dir adreçant-se directament a l'auditori—, ens recordeu que hi ha una altra manera de fer les coses, propera a la gent, que ofereix ajuda sense demanar res a canvi, de forma altruista, però també amb voluntat de transformar les situaci-

truch. Les joves investigadores, en declaracions a *Catalunya Cristiana*, asseguren haver viscut una experiència molt enriquidora ja que, tot i que inicialment pensaven que es tractaria d'un estudi més o menys breu, aviat van trobar-se amb una tasca enorme. «Hem descobert —han expressat amb convicció— que dia rere dia centenars de religiosos i religioses catòlics treballen desinteressadament per millorar la quotidianitat del proïsme. Són homes i dones que mai no han vist la seva activitat com el seu futur, sinó com el futur dels altres.»

DR. JOAN ESTRUCH, CATEDRÀTIC EN SOCIOLOGIA DE LA UAB I DIRECTOR DE L'ESTUDI

«El testimoni dels religiosos és exemplar»

—Quines conclusions es desprenen de l'estudi?

—La primera és que pràcticament en tots els instituts de vida religiosa hi ha en marxa alguna o algunes d'aquestes activitats de caire social. Hem arribat a establir una llista de prop de 800 serveis diferents. Tenint en compte que en aquests moments

hi ha 172 instituts de vida religiosa a Catalunya, vol dir que la mitjana és pràcticament de quatre serveis diferents per institut. Això posa de manifest, com a primera conclusió, que és una activitat que té una força i un valor enorme. La segona conclusió és que es tracta d'una feina que es fa d'una manera molt silenciosa, molt discreta, no són gent, normalment, que surti als diaris, ni que reclami, ni que es queixi... És una feina que es fa de manera altruista, generosa, gratuïta, però de forma sistemàtica. És un servei immens que els religiosos i religioses fan al país i que d'alguna manera la Direcció General d'Afers Religiosos, i, per tant, el govern de Catalunya, ha volgut reconèixer i agrair públicament.

—Personalment, com a catedràtic en Sociologia i creient, què ha representat aquest estudi?

—La satisfacció de veure públicament reconeguda aquesta feina discreta, silenciosa, però absolutament meritòria que des de fa molts anys fan els religiosos i religioses de casa nostra. El fet que se'ls tingui en compte, que se'ls reconegui el que fan i fins i tot que se'ls doni les gràcies és per a mi un motiu de profunda satisfacció. Estic convençut, a més, que els religiosos a Catalunya han estat un dels col·lectius que en les darreres dècades més seriosament i més a fons s'han pres el Concili Vaticà II. Això els ha exigut en molts casos esforços notables de canvis, transformacions, renovació..., però ho han fet amb una seriositat, un rigor i un compromís que em semblen absolutament admirables.

—El valor de la fe, que per als religiosos esdevé el motor de la seva acció social, queda reflectit d'alguna manera en l'informe?

—Evidentment, la fe no surt en cap dada ni en cap estadística ni en cap gràfica, però jo no puc més que fer-ne referència. És una cosa que traspuja de totes les converses que tens amb ells. En aquests moments de sovintejada crispació, la presència dels religiosos en la societat és modèlica i el seu testimoni esdevé exemplar.

TARRAGONA

«Les entitats de l'Església fan una tasca poc reconeguda per la societat»

■ Àngel Belzunegui, sociòleg, responsable de l'estudi Mapa Social de l'Església

Joan Boronat

El Grup de recerca Anàlisi Social i Organitzativa de la Universitat Rovira i Virgili (URV) ha realitzat l'*Estudi sobre l'acció social de l'Església en l'àmbit territorial de l'arxidiòcesi de Tarragona*, per encàrrec de Càritas diocesana. Àngel Belzunegui Eraso, doctor en Sociologia i professor de la URV, és el responsable del grup que ha elaborat aquest Mapa Social de l'Església, el qual fa una radiografia, fins i tot sorprenent, de l'abast social que té l'acció de les entitats eclesials entre els més desfavorits. L'informe va ser presentat el 26 de febrer per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol; el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, i el president de Càritas diocesana, Mn. Santiago Soro. De les interessants conclusions que es desprenen del completíssim informe ens en parla el seu responsable, Àngel Belzunegui.

—Surt ben parada l'acció social de l'Església en aquest informe?

—L'estudi posa de manifest la tasca social que les entitats de l'Església fan al territori de l'arxidiòcesi. Podem dir que el volum de feina realitzada i la mobilització de recursos superen el de moltes administracions que fan també acció social. En aquest sentit, l'acció socioassistencial que fan les entitats catòliques té una presència territorial molt important, tant com per dir que l'entitat més demandada per les famílies necessitades és Càritas. No hi ha cap entitat que ompli el territori com l'Església pel que fa a la prestació de serveis. En aquest sentit, l'estudi del Mapa Social situa l'Església com una entitat que resol els problemes de la gent. Les famílies més necessitades valoren molt positivament aquesta actuació.

—Quin és l'objectiu i com s'ha elaborat?

—Són diversos els objectius. En primer lloc, ens vam proposar donar a conèixer a la societat l'activitat social de les entitats catòliques. En segon lloc, i de manera més interna, tenir consciència de la complexitat i dels mecanismes que posen en marxa les entitats per fer la seva tasca social. També ens impulsava el fet de poder quantificar la tasca que fa el voluntariat. Es van entrevistar la majoria de les comunitats religioses, dels centres assistencials i es va obtenir informació de la tasca que fan les Càritas arreu del territori. En total, i en números, 650 hores d'entrevistes, una mostra significativa del voluntariat de Càritas, és a dir, una exhaustiva recollida d'informació de totes les activitats socials que fa l'Església. Malgrat l'esforç, som conscients que no hem enregistrat el total de les accions que es fan.

—Els han sorprès els resultats?

—Personalment, sí. Quan es van adreçar a nosaltres per fer l'estudi vam començar, molt racionalment, a demanar informació sobre el que hi havia. Crec,

sincerament, que el tema ens ha sobrepasat a tots. Ni tan sols la mateixa Església era conscient del volum de tasca que s'està realitzant, pel que fa a voluntariat, hores setmanals dedicades, recursos personals i grupals abocats. A banda del volum, m'he trobat amb una realitat de compromís personal que m'ha fer reflexionar sobre el paper de cadascun de nosaltres en la millora del benestar col·lectiu. Sincerament, penso que les entitats de l'Església fan una tasca silenciosa poc reconeguda per la societat.

—En destaca Càritas com l'entitat

cessitats.

—Va en augment la demanda d'ajuts?

—La crisi econòmica ens situa en una conjuntura molt extrema. Segons les Càritas la demanda assistencial ha augmentat al voltant d'un 50% respecte de fa un any. Segons els nostres càlculs, hi ha actualment unes 25.000 persones més que reclamen l'ajuda de les entitats catòliques per poder viure. No hem tocat fons. Encara augmentarà la demanda els propers mesos a causa de la profunditat de la crisi.

Joan Boronat

de referència. A què és degut?

—Efectivament, les Càritas destaquen en la seva tasca social dins de les entitats vinculades a l'Església. En primer lloc, per la seva trajectòria en el temps. En segon lloc, per la implicació dels seglars en la tasca d'ajuda al proïsme. En una societat en què hi ha hagut una davallada del sacerdoci i de les vocacions religioses, la comunitat seglar ha enfortit les tasques de la missió dels cristians.

—Quanta gent s'ha beneficiat en el període objecte de l'informe, i a quins col·lectius s'ha dirigit aquesta acció social?

—En l'informe hem comptabilitzat al voltant de 50.000 usuaris dels serveis socioassistencials de l'Església. Probablement en el moment d'aquesta entrevista són molts més els beneficiaris d'aquesta acció social. Hi ha una tipologia diversa de beneficiaris: per ordre d'importància, gent gran, famílies i infants, ara immigrants, aturats... En definitiva, tots els col·lectius en risc d'exclusió social per motius econòmics i vivencials. Les entitats de l'Església no pregunten als usuaris ni d'on vénen, ni qui son, sinó que presten els serveis als ne-

«No hi ha cap entitat que ompli el territori com l'Església pel que fa a la prestació de serveis»

—Quin és el perfil del voluntariat?

—El voluntariat és majoritàriament femení, d'edat avançada i amb un nivell d'estudis primaris o secundaris. Això planteja un repte generacional important a les entitats de l'Església. Quina serà la situació d'aquí a deu anys? L'informe accentua aquest aspecte i demana a l'Església una intervenció més radical per fer possible el recanvi generacional. Es necessiten noves incorporacions de joves que trobin atractiva l'acció social de l'Església davant d'altres

ofertes d'ONG del tercer sector. Per això, s'ha de treballar en el terreny del màrqueting social.

—En què difereix d'altres organitzacions humanitàries no governamentals?

—Les entitats catòliques presenten un valor afegit. Donen servei puntual, ràpid, global tenint en compte la persona, i la vinculen a la comunitat. Són característiques molt singulars de l'Església. Són entitats molt poc burocràtiques, amb molta agilitat a l'hora de donar servei.

—S'ha quantificat l'hipotètic cost del treball dels voluntaris?

—Ho hem fet en l'estudi del Mapa So-

cial. Hem estat molt conservadors a l'hora de la quantificació per evitar malentesos. En la hipòtesi més creïble, estem parlant d'uns 6,5 milions d'euros anuals de cost de la feina que fa el voluntariat de les entitats vinculades a l'Església. Aquesta xifra en si mateixa pot dir poc. Però si la comparem amb el pressupost de qualsevol administració local o supralocal que es destina a acció social, la supera amb escreix. La pregunta seria: si l'Església deixés de prestar aquests serveis, què passaria? Qui assumiria el cost social d'aquesta prestació? La resposta és òbvia: ningú.

—L'Església s'adapta, en l'àmbit social, a les diferents situacions?

—Com a investigador social crec que les entitats de l'Església tenen un enorme potencial d'adaptació. Una de les conclusions a les quals arribem amb l'estudi del Mapa Social és que l'elevat grau d'autonomia de les entitats les fan molt eficaces a l'hora d'adaptar-se a les noves realitats. Precisament pel contacte que tenen les persones amb l'entorn social que les envolta. En aquest sentit crec que les entitats estan molt ben situades per fer front a les noves demandes socials. Una altra cosa és que l'administració acompanyi aquestes noves demandes.

—La societat, en general, coneix i valora l'acció social de l'Església?

—Crec que la societat coneix l'acció social de l'Església. Un altre tema és que la valori en la seva justa dimensió. Hi ha un coneixement però no un reconeixement. Posaré un exemple més proper a la meua tasca: a la universitat els joves no són conscients de la magnitud d'aquesta tasca. Per què? Perquè ningú no els ho ha explicat! L'Església, com a entitat solidària, no és present a la universitat. Hi ha xerrades d'ONG, de voluntariat... però ningú no ve a la universitat a explicar què s'està fent per la gent més exclosa i desafavorida de la nostra societat. En aquest sentit, crec que és molt important que l'Església torni a fer un proselitisme en diferents àmbits de la societat, sense complexos.

—Com hi pot contribuir la universitat?

—Aquesta pregunta està molt relacionada amb l'anterior. La universitat és pública i oberta a totes les sensibilitats. Aquí també posaré un exemple interessant. La meua facultat està farcida aquests dies de cartells de l'Església evangèlica que demana donacions de sang a la comunitat acadèmica. Fa deu anys que sóc a la universitat i encara no he vist mai ni una sola convocatòria en què s'expliqui l'acció social de l'Església catòlica. No podem oblidar aquests espais tan importants de reflexió i que ens poden servir de debat sobre el paper de cadascun de nosaltres en la correcció de la desigualtat. Crec que en l'Església, en general, hi ha un sentiment d'inferioritat, que no hi hauria de ser. El paper dels catòlics ha de ser actiu i reivindicatiu.

BARCELONA

Tres nous preveres a la diòcesi

■ L'ordenació a la catedral va ser concelebrada per més de 120 sacerdots

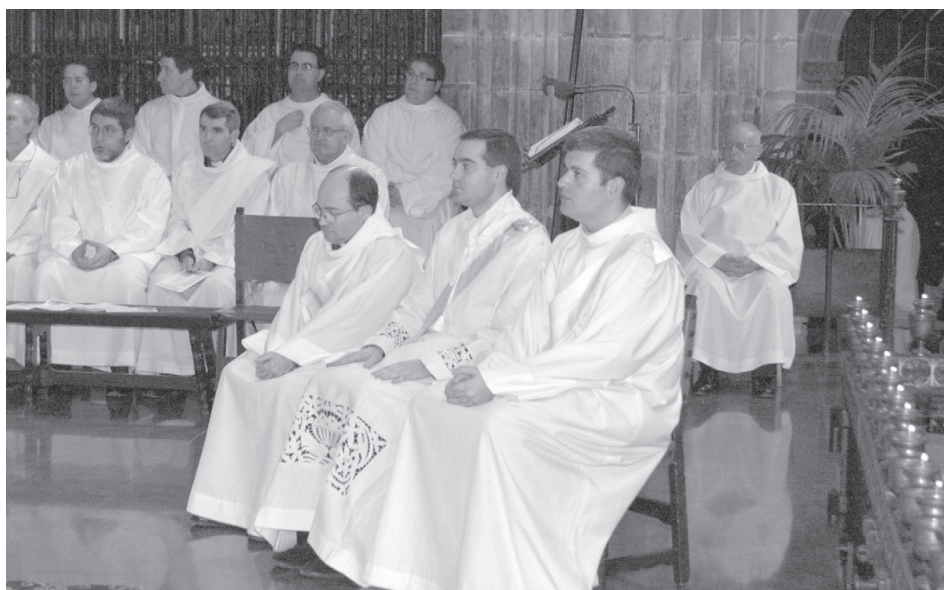
Mònica García

Barcelona

En l'últim diumenge abans de començar el temps quaresmal, la diòcesi de Barcelona va acollir amb goig tres nous pastors: Mn. Miquel Álvarez, Mn. Jordi Moya i Mn. Manuel Pérez. A través del ministeri de l'orde els tres preveres continuen la missió confiada per Crist als seus apòstols. Els assistents, amb una destacada presència de joves, omplien el temple de tal manera que el mateix cardenal Martínez Sistach havia de fer-se pas amb dificultats enmig dels fidels que l'aturaven per saludar-lo. El purpurat va presidir la solemne cerimònia, concelebrada per més d'un centenar de preveres.

Des de tres realitats molt diferents, Miquel Álvarez, Jordi Moya i Manuel Pérez han arribat a pronunciar un mateix «sí», davant de Déu i davant de l'Església. Per aquesta entrega generosa reben immerescudament la capacitat d'actuar com a representants del Crist. Per apropar els homes i dones del nostre entorn i dels nostre temps a Déu a través de l'eucaristia i la reconciliació; per visitar i consolar els malalts; per encoratjar els fidels; per suscitar vocacions com les que ara, ells mateixos, començaran a desenvolupar plenament per l'acció de l'Esperit Sant.

L'arquebisbe metropolità de Barcelona va expressar en l'homilia la seva joia, alegria i satisfacció de poder comptar amb noves i renovades forces en la seva missió episcopal. El cardenal va assenyalar que la presència dels tres joves arribava després de molts anys de preparació, sobretot si s'ha passat pel Seminari Menor. «El fet de ser ara aquí no s'improvisa, es produeix després d'anys d'estudi i d'acostament a Jesús.» El sacerdot és el pastor imitador de Jesús «Bon Pastor» i pont — com ho és el Pontífex — entre Déu i els

Els tres ordenands van viure emocionats la celebració.

Foto de família al final de l'Eucaristia d'ordenació.

homes, va definir el cardenal. Calen, ara i sempre, persones que acostin els homes a Déu, que parlin de Jesús perquè «el coneixin més, l'estimin més i l'imitin més». Per això els va alertar de les dificultats del sacerdot: «No porteu els homes cap a vosaltres, perquè no sou el Messies. Si van

a la parròquia per vosaltres, quan en marxeu ells també en marxaran. En canvi, si ja han trobat Jesús, ja podreu marxar tranquils perquè seran fidels a Jesús.» El cardenal Martínez Sistach va al·ludir també al recent Sínode de la Paraula animant els joves a pregar constantment i de manera

molt especial abans de les homilies, per tal que «no siguin les vostres paraules i pensaments», sinó les de Déu. També va recalcar el valor del caràcter permanent del ministeri presbiteral. «Per a tota la vida, és possible?», es va preguntar el purpurat. «Sí! I cal!», va exclamar. És necessari aquest compromís per fer obres grans, per no retirar-se quan arriben les dificultats i per ser feliços, va explicar el cardenal.

A continuació els ordenands van afirmar el seu desig de rebre el ministeri presbiteral i van prometre obediència al bisbe i als seus successors. El bisbe, per la seva banda, va pronunciar la promesa dels escollits: «Que Déu mateix dugui a terme aquesta bona obra que ell ha començat en tu.» Tot seguit els joves es van prosternar a terra en senyal de pregària i d'humilitat mentre es recitava la lletania dels sants. Per la imposició de mans del cardenal Martínez Sistach i de la pregària consecratòria per demanar l'efusió de l'Esperit Sant, els ordenands van rebre la capacitat d'actuar com a representants de Crist. La cerimònia va prosseguir amb el revestiment de l'estola presbiteral i la casulla, la unció de les mans, el lliurament del calze i la patena i el bes de pau.

Un cop finalitzat l'acte religiós van començar les abraçades, felicitacions, rialles i també alguna sorpresa. Una catifa de paper de plata que conduïa fins a la porta de sortida del carrer del Bisbe va portar Mn. Miquel Álvarez fins a un cotxe de segona mà embolicat que els seus companys de seminari li van regalar. En el rebombori el jove sacerdot no donava crèdit al que veia. «M'ha fet molta il·lusió!», explica el prevere, «fa poc que em vaig treure el carnet, i sabien que estava buscant alguna oportunitat...! Hi ha col·laborat molta gent i això m'ha fet sentir molt acompanyat i estimat!».

MN. JORDI MOYA RÓDENAS

«L'ordenació significa per a mi el que significa per a tota l'Església: una nova presència personal de Jesucrist a través del seu sacerdot, i a través de les realitats espirituals que administra el sacerdot amb el seu ministeri. El sacerdot és *alter Christus*, és a dir, com una repetició en la Història de la persona, i actuació de Jesucrist. Perquè això pugui ser els sacerdots ens fem molt "de Déu" per poder ser molt "de tothom", per portar tothom a Déu, pel camí que cadascú necessita ser portat.

»El camí recorregut ha estat admirable, no pas pels meus mèrits, sinó per la Providència de Déu, que n'ha disposat totes les etapes d'una manera meravellosa. La família, les parròquies on he servit, els amics, tots junts hem fet una gran experiència de fe i de maduració cristiana, procurant ser molt dòcils a la voluntat de Déu, tal com s'ha presentat.

»El que més m'il·lusiona és ser un instrument ben dòcil de Déu per poder portar com més gent millor a Ell. Desvetllar vocacions al sacerdot, a la vida consagrada i a la vida cristiana viscuda santament. Més concretament, celebrar diàriament la santa missa és la màxima il·lusió que pot tenir el sacerdot, demanant a Jesucrist per moltes intencions mentre el té entre les mans a l'altar. Confessar i reconciliar molta gent és una de les alegries de les quals viu el sacerdot, essent abans, ell mateix, un bon penitent, convertint-se i tornant a començar cada dia. Visitar malalts; ensenyar el Catecisme a petits i grans; predicar; conèixer famílies i ensenyar la grandesa de la vida cristiana a tothom que hi tingui interès; oferir aquell espai necessari (i avui més encara) per escoltar la gent que et ve a explicar les experiències personals més variades o a consultar afers de tota mena.»

MN. MANUEL PÉREZ MORENO

«Si bé tots els cristians estem cridats a ser al món un altre Crist, imitadors i testimonis del Senyor, reconec que la consagració i la gràcia de l'ordenació m'exigeix i em capacita per actuar d'una manera especial en nom seu. És un gran honor i una gran responsabilitat.

»La meua infància i joventut no han transcorregut en un ambient de fe, però tinc la sort d'haver arribat on he arribat. Penso que el Senyor s'ha servit de tot plegat per a la meua vocació, ja que estic molt orgullós i agraït pel que he viscut i per les persones amb qui he conviscut, especialment la meua família. Si ho miro des de la vocació, crec que han creat en mi un gran pòsit d'humanitat. Pel que fa al procés vocacional pròpiament parlant —seminari, parròquies, etc.—, m'han ajudat a madurar la fe i l'eclesialitat. Ha estat un procés lent, però molt enriquidor.

»Com a prevere, la missió d'anunciar l'Evangeli a la nostra societat és un repte. M'il·lusiona el fet de pensar que puc ajudar algunes persones a conèixer Crist i a experimentar la salvació que jo mateix he experimentat.»

MN. MIQUEL ÁLVAREZ RODRÍGUEZ

«L'ordenació és una fita, un moment llargament esperat: era a l'horitzó des del dia que vaig entrar al Seminari, quan tenia 13 anys. Al principi ho veia com una cosa llunyana, però era el que volia. I finalment, després d'un temps de maduració, ja ha arribat!

»Hi ha persones que no són del tot conscients de com m'han ajudat en aquest camí, crec que ni jo mateix. La família m'ha recolzat sempre, m'ha transmès la fe i m'ha ajudat a començar a aprendre a viure-la. El Seminari Menor em va ensenyar que mai no som massa petits per voler donar resposta a una inquietud, a una crida. Allà vaig fer grans amics! Al Seminari Major vaig descobrir que el moment s'apropava i que no depenia només d'un instant, d'un "sóc aquí": cal respondre cada dia. A la parròquia de Sant Andreu de Palomar, ara a la comunitat parroquial del Masnou, amb els diversos grups de Revisió de Vida i d'Acció Catòlica: la JOC, el MIJAC, l'MCJ, etc. —que m'han vist créixer—, l'esplai, la catequesi... Amb ells he vist que a vegades no som prou conscients dels regals que Déu ens dona, i que per això cal aturar-se de tant en tant i mirar; i que no cal voler ser capellà per viure com a cristià compromès! Això fa respecte: hi ha molta responsabilitat!

»És un compromís de dedicar-te a Déu i als altres! És bonic ser present en moments importants per a les persones: un bateig, una boda, el comiat d'algú estimat... i alhora és un repte ajudar a fer present Déu en el qui se sent dolgut per la imatge que en donem els cristians, en el qui no n'està convençut o en el qui té arraconat el tema de la fe. Com a prevere espero ajudar a descobrir la Bona Nova de Jesús, a aprofundir-la, a fer-ne vida!»

Mn. JOSEP A. ARENAS,
PRESIDENT EXECUTIU DEL
PATRONAT DEL NEN DÉU

**«En l'essència
d'aquesta casa
hi ha una clara
opció de fe»**

—Com afronten aquesta nova etapa de l'Obra Benèfica Social Nen Déu?

—Amb una gran il·lusió i amb molt d'agraïment a Nostre Senyor. Si hem arribat fins aquí és gràcies a Déu, i a les persones que ha posat al capdavant d'aquesta obra: germanes franciscanes, professionals, voluntaris, patronat... I crec que hem comptat també amb la intercessió, gens menyspreable, de la beata Mare Carme del Nen Jesús.

—Què destacaria d'aquesta institució?

—És una obra que manifesta des de fa 116 anys la solidaritat d'una part de l'Església de Barcelona en favor dels pobres i dels necessitats, ja sigui econòmicament o psíquicament. Sabem que no som els únics, però aportem el nostre granet de sorra. Al mateix temps cal dir que en l'essència d'aquesta casa hi ha una clara opció de fe, que es reflecteix en una sensibilitat exquisida envers els més petits. Juntament amb la professionalitat de tot l'equip que hi treballa, hi ha com un foc que escalfa, «un cor dins de la fosca», com deia el poeta Carles Riba. Són la fe, l'esperança i la caritat, que esdevenen, sens dubte, els trets distintius d'aquest centre.

—Tot i la crisi que vivim, la nova seu és magnífica...

—La venda de l'edifici anterior ens va permetre comprar aquest solar i fer el nou centre. I tot plegat ha estat gràcies sobretot a la tasca realitzada pels patrons, especialment el Sr. Jordi Abel, vicepresident del Patronat. Ha estat una operació molt ben feta en la qual estem segurs que l'Esperit Sant ha ajudat molt.

LA FUNDACIÓ VINCULADA A L'ARXIDIÒCESI DE

Nova seu Benèfica S

Samuel Gutiérrez

Fotos: Agustí Codinach

Una nova i engrescadora etapa es va iniciar fa pocs mesos en la història centenària de l'Obra Benèfica Social Nen Déu, fundació adscrita a l'arquebisbat de Barcelona. La inauguració i benedicció de les noves instal·lacions ubicades al barri del Guinardó (passeig Maragall, 193-197) han fet possible que aquesta institució d'Església dedicada als més desfavorits afronti el futur amb molta il·lusió i esperança, conscient que l'atenció i l'acompanyament d'infants i joves amb discapacitat intel·lectual compta ara amb més recursos i possibilitats, així com uns espais realment adaptats per dur a terme els seus necessaris processos d'aprenentatge i desenvolupar àmpliament les seves activitats. La nova seu va ser inaugurada oficialment i beneïda el 7 de desembre passat pel cardenal Lluís Martínez Sistach, que va aprofitar la seva presència en el Nen Déu per agrair, per activa i per passiva, la tasca encomiable que des de fa tants anys realitzen en aquesta institució les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors i tots els professionals que hi han treballat.

Amb més d'11.000 metres quadrats el nou edifici del Nen Déu s'aixeca majestuosament al xamfrà del passeig Maragall amb la ronda del Guinardó. S'ha apostat clarament per la funcionalitat i els espais amplis. Vol ser també un edifici que, des de la senzillesa i la modernitat, sedueixi estèticament. I més enllà dels blocs de ciment, a l'interior d'aquest espai dedicat als infants i joves amb discapacitat mental, una gran serenitat i afecte impregna les aules i sales polivalents que han de ser testimonis del seu creixement personal. Cos i ànima es troben al Nen Déu íntimament units. Belleza exterior i interior fan d'aquesta institució una obra pensada per a l'amor. És el secret d'una fundació que des de fa 116 anys exerceix a Barcelona una caritat afectiva i efectiva en favor de la infància

més desfavorida.

L'Obra Benèfica Social Nen Déu va néixer l'any 1892 sota l'impuls d'un grup de dones barcelonines, procedents de l'aristocràcia i l'alta burgesia, preocupades pels elevats índexs de mortalitat infantil. L'aleshores bisbe de Barcelona, Mons. Jaume Català, va acollir amb entusiasme aquesta iniciativa, que providencialment va posar

en mans de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors, fundades poc abans per la beata M. Carme del Nen Jesús amb la voluntat de servir a la infància més desfavorida. L'obra es va ubicar inicialment al passatge Mercader, més tard es traslladaria al carrer Rosselló i des del 1920 ha estat al xamfrà de Mallorca amb Dos de Maig. Com explica Mn. Francesc Muñoz, patró

E BARCELONA ATÉN DES DE FA 116 ANYS LA INFÀNCIA MÉS DESFAVORIDA

per a l'Obra Social Nen Déu

de la Fundació i autor d'un llibre sobre la seva història, «el Nen Déu ha estat i és un testimoni del que els laics catòlics, moguts per la caritat de Crist, han pogut realitzar sota el guiatge dels seus pastors en l'Església de Barcelona, adaptant-se en les formes a les necessitats dels desvalguts en les diverses circumstàncies socials al llarg de les successives èpoques de la història i de la convivència».

Tot i que inicialment es va crear com a hospital infantil, amb atenció mèdica i clínica a nens afectats per mancances de salut des dels primers anys de la seva vida, el Nen Déu va començar a afrontar nous reptes, com ara l'atenció cultural i educativa d'infants i joves amb discapacitats psíquiques i intel·lectuals, així com l'obertura de consultoris mèdics i dispensari per a les famílies i la gent gran amb problemes econòmics. També va esdevenir durant un temps un centre de referència en els tractaments homeopàtics i fins i tot va comptar amb una escola d'infermeria. Sanitat, educació, treball i residència s'han anat conjuminant al llarg de 116 anys d'història al servei del proïsme. L'equip format per metges, educadors, mestres, patrons, voluntaris i religioses franciscanes ha perseverat dia rere dia per fer realitat el somni que és avui l'Institut Ortopedagògic del Nen Déu, escola especialitzada amb 120 alumnes de 3 a 21 anys. Juntament amb el centre educatiu la fundació adscrita a l'arquebisbat de Barcelona atén també més d'un centenar d'alumnes adults en un taller ocupacional a Tiana, a més de comptar amb la Llar Residència Mare Carme, també en aquesta localitat del Maresme.

Possibilitats que ofereix el nou edifici

La nova seu, amb dues plantes subterranies i quatre de superiors, així com piscina d'aigua calenta per a tractaments especials, esdevé avui un espai privilegiat per atendre la instrucció i formació culturals

OBRA BENÈFIC SOCIAL NEN DÉU

Rda. Guinardó 224-236
Tel. 934 567 542
Fax 934 504 441
08041 BARCELONA

d'infants i joves amb tot tipus de discapacitat intel·lectual. Hi ha alumnes amb síndrome de Down, amb paràlisi cerebral, afectats per trastorns i alteracions neurològiques, amb trastorns de personalitat o dèficits sensorials associats al retard mental... Molts d'ells han patit greus dificultats d'adaptació social i escolar ja que s'han trobat en un entorn que no comprenia les seves limitacions o la seva forma de ser. El repte dels professionals del Nen Déu és fer-los recuperar l'autoestima i que ells i les seves famílies puguin ser feliços dintre de les seves limitacions. Els nous recursos, pensats específicament per a ells, fan possible que la tasca pedagògica pugui ser molt més efectiva. La germana Manuela López, directora de l'Institut i superiora de

la comunitat d'onze germanes que atenen diversos departaments de l'obra, assegura que aquests nens tenen «ara més oportunitats per demostrar el que són capaços de fer, tenen més espais per comunicar-se i per expressar les seves emocions». I afegeix: «Més enllà de les seves discapacitats, els nostres alumnes enamoren per la seva senzillesa, sinceritat i humanitat...»

L'espai físic de la nova seu és el complement perfecte a l'esperit evangèlic, amb un marcat accent franciscà, que impregna tot el centre. La senzillesa i alegria franciscanes es reflecteixen fins i tot en els alumnes, que es troben al Nen Déu com a casa. «Un malalt en aquest centre —explica Josep A. Arenas, president del Patronat— no és un malalt qualsevol, sinó que és Jesús mateix. Juntament amb la professionalitat de l'equip multidisciplinari que hi treballa, el tret distintiu del Nen Déu és l'afecte amb el qual es tracten els infants i joves. L'amor s'hi manifesta molt clarament i a tots ens omple moltíssim de joia el fet de poder contribuir a fer palesa aquesta realitat.»

GNA. MANUELA LÓPEZ CHICÓN,
SUPERIORA DE LA COMUNITAT
DEL NEN DÉU

«No hi ha paraules per expressar la joia de veure'ls somriure»

—Què representa per a la comunitat el trasllat a la nova seu?

—Per a nosaltres és un gran motiu de satisfacció ja que permet millorar el nostre servei i dedicació als pacients i alumnes discapacitats, així com a les seves famílies. Estem molt contentes i agraïdes al Patronat, que amb tanta intel·ligència i esforç generós ha fet possible fer realitat el somni de millorar els nostres serveis sense perdre el caràcter benèfic de la institució.

—Què se senten cridades a aportar?

—Nosaltres som cridades a mantenir el sentit i la pràctica de la caritat cristiana en aquesta institució amb la senzillesa i alegria franciscanes pròpies de la nostra congregació, que vam rebre de la nostra fundadora, la beata Mare Carme del Nen Jesús, cofundadora també del Nen Déu.

—Quins són aquests trets característics de la seva tasca d'atenció i acompanyament?

—En l'atenció a la infància més desfavorida el més important és que els nostres alumnes se sentin valorats, respectats, acompanyats en les seves dificultats i inseguretats..., en definitiva, que se sentin molt estimats, ja que només a partir de l'amor i l'afecte generós podran augmentar la seva autoestima. No hi ha paraules per expressar la joia de veure'ls somriure, que es troben a gust i tractats d'una altra manera. Volem que siguin valorats per allò que necessiten i no per allò que els manca. La recompensa més gran per a nosaltres és veure que són feliços, i això ens fa també cada dia més felices a nosaltres.

BARCELONA

«Gaudí sabia que la natura, com a obra de Déu, dóna lliçons d'arquitectura»

■ Josep Bassegoda i Nonell és un dels grans experts en l'obra d'Antoni Gaudí

Eduard Brufau

Membre d'una nissaga d'arquitectes, Joan Bassegoda i Nonell va ser durant 32 anys el director de la Càtedra Gaudí, i fins al mes de desembre passat en va ser el conservador. Durant tots aquests anys va reunir 15.000 llibres i altres documents relacionats amb el genial arquitecte i en va difondre la personalitat i l'obra. Bassegoda forma part de nombroses entitats artístiques i culturals i ha participat en la restauració de grans monuments religiosos catalans, com ara les catedrals de Barcelona, Tarragona i Tortosa, el monestir de Poblet o el Palau Arquebisbal de la Seu d'Urgell. També és autor de més de 30 llibres, el darrer dels quals, *El sant rei en Jaume d'Aragó*, acaba de ser publicat aquest mes de febrer.

—D'on neix el seu interès per l'obra d'Antoni Gaudí?

—Jo sempre dic que sóc un gaudinià de tercera generació, perquè el meu oncle avi, Joaquim Bassegoda, va ser company de carrera d'Antoni Gaudí, i es coneixien molt bé. Ell descrivia Gaudí com un home molt animat, d'una gran fe religiosa, a qui li agradava fer broma però que en el fons era molt seriós. A través de la família, per tant, jo sempre he sentit molt propera la seva figura.

Gaudí no és només que t'interessi quan t'hi apropes, és que d'alguna manera te n'enamores. Té una força interna enorme que no cal que te l'expliquin, perquè veient un edifici seu ja et convenç.

—Què és el que fa extraordinària, doncs, la seva obra?

—Gaudí era una persona que, al revés de mi, no venia d'una família d'arquitectes. Senzillament, va néixer en un ambient menestral —el seu pare era batedor d'aram, calderer— i va ser sempre molt observador. I observant tot el que hi havia al seu voltant, el paisatge del camp de Tarragona, sec i pedregós, amb una vegetació característica, es va adonar que la seva vocació per la construcció tenia un mirall magnífic en la natura.

La naturalesa crea formes funcionals, no fa bestieses, fa coses molt assenyades, i Gaudí es va adonar que la natura, com a obra de Déu, dóna lliçons d'arquitectura que els arquitectes no han sabut aprofitar. I és aquí on ell va veure que havia de buscar i treballar (en els arbres, en la forma de les pedres, en la forma del núvol...). En la natura hi ha una composició lògica deguda a la llei de la gravetat que s'ha d'estudiar. I tota la seva arquitectura anirà en aquesta direcció.

Quan Gaudí afirma que l'originalitat és tornar a l'origen, es refereix a la natura, que és fruit de la creació, i per tant obra de Déu. Així, qui treballa en aquest sentit s'apropa a Déu. No és habitual que els arquitectes pensin en aquests termes, perquè la majoria pensen en tècnica i art,

les dues grans vessants de l'arquitectura. Però el valor de Gaudí és que pensa en la tècnica, en l'art i en l'espiritualitat de l'arquitectura.

—La Sagrada Família és l'obra més universal i admirada de Gaudí, però no està exempta de polèmiques.

—Amb la Sagrada Família hi ha qui hi ha volgut barrejar la política, i això no hauria de passar. És una obra que ha tingut un èxit tan gran —tres milions de visitants l'any— que ha despertat l'enveja

diners per a la continuació de les obres. És una voluntat del poble, i contra això no s'hi ha d'actuar. Després també cal tenir en compte que lloar Gaudí no dóna prestigi, el que et dóna fama és criticar-lo, perquè és una manera de destacar i cridar l'atenció. La Sagrada Família, però, està en molt bones mans, perquè els que hi treballen són els continuadors directes de Gaudí.

—Vostè ha estat restaurador d'alguns dels grans monuments religiosos

del Mar, on vaig ser batejat i els meus pares s'hi van casar.

La generació actual té l'obligació de conservar tot aquest patrimoni arquitectònic, i si no es fa amb coneixement de causa malament. Un arquitecte restaurador ha de saber història, i història de la construcció, perquè si no, es cometen errors, com en el cas de la cripta de la Colònia Güell. El problema és que hi ha molts arquitectes actuals que no s'interessen per la història ni les tècniques històriques de la construcció.

—Quin paper ha tingut la fe en la seva vocació professional?

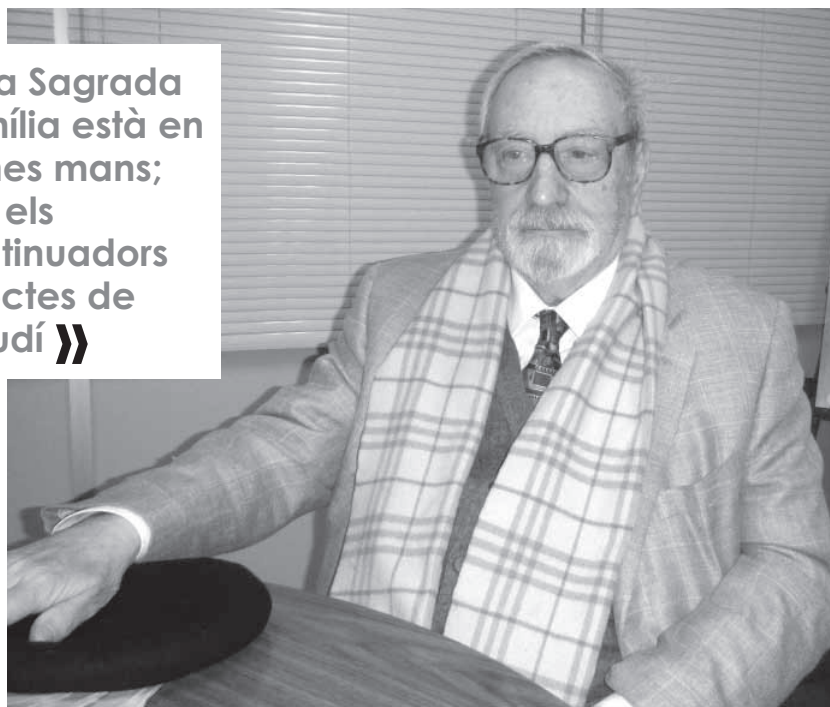
—La meua família sempre ha estat molt cristiana, i jo vaig ser educat als escolapis. He rebut, doncs, una educació cristiana i per a mi la fe ha estat una cosa natural que ha ocupat un lloc important en la meua vida.

En general, però, hi ha una onada de laïcisme, que ja ve de la Revolució francesa, que s'entossudeix a negar Déu. Això és una atzagaiada, i no és el pensament normal. Perquè si realment el món fos absolutament laic no hi hauria tots els temples que hi ha pel món, tant de cristians com d'altres religions. Per què tant d'esforç per construir-los, si no? És evident que l'home tendeix a l'espiritualitat i voler-ho obviar o amagar és un error. Tampoc no es pot caure en una religiositat excessiva, és clar, però si no hi ha un mínim de transcendència ja podem plegar.

—Acaba de publicar la seva darra obra, *El sant rei en Jaume d'Aragó*.

—És un llibre que he escrit pels 800 anys del naixement de Jaume I, i ho faig des d'un punt de vista diferent del de les altres obres que s'han publicat sobre ell. Hi analitzo un projecte de monument commemoratiu en ocasió del setè centenari que es va encarregar a Gaudí, però que finalment no es va executar. També hi faig un repàs de totes les escultures i referències de Jaume I que trobem a la ciutat de Barcelona.

« La Sagrada Família està en bones mans; són els continuadors directes de Gaudí »

d'alguns que no hi han pogut participar. D'aquí aquella famosa carta d'intel·lectuals que deien que se n'havien d'aturar les obres. I quan els intel·lectuals critiquen una obra, senyal que va bé. Amb la Torre Eiffel els intel·lectuals també deien que seria la vergonya de París, i se n'ha acabat convertint en el símbol!

A més, la Sagrada Família depèn de les donacions de la gent, cosa que estalvia molts diners a l'Estat. I hi ha persones que deixen en testament tots els seus

de Catalunya. Com valora la seva tasca?

—Quan era arquitecte de la ciutat d'Igualada, em van dir que jo era un arquitecte molt «del pedruscall». M'agraden les pedres antigues i m'admira aquesta gent de segles passats que sense recursos de càlcul ni tecnologia moderna feien aquestes esglésies fantàstiques. Poder-hi treballar com a restaurador és un honor, i en alguns casos m'hi uneix un vincle afectiu, com ara amb Santa Maria

Missa jubilar a la parròquia de Sant Pau de Badalona

Redacció / Badalona

El diumenge 22 de febrer es va celebrar una eucaristia jubilar a la parròquia de Sant Pau de Badalona, presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, amb motiu de l'Any de Sant Pau. La parròquia de Sant Pau de Badalona és un dels centres de culte que la diòcesi ha establert com a punt de pelegrinatge i lloc on es pot guanyar la indulgència plenària.

Van concelebrar la missa Mn. Salvador Bacardit, vicari episcopal de la zona; Mn. Pere, prior dels Carmelites de Badalona; Mn. Alfred Sabater, secretari

del cardenal, i Mn. Joaquim Iglesias, rector de la parròquia. La feligresia i moltes altres persones dels dos arxiprestats de Badalona i d'algunes parròquies de Barcelona van omplir de gom a gom el temple. La celebració va ser molt intensa i el cardenal va pronunciar una homilia molt pedagògica i propera, convidant a imitar el carisma evangelitzador i entusiasta de Pau, que vivia totalment amarat de Crist. Va destacar frases com «ja no sóc jo, sinó Crist qui viu en mi», «la meua vida és Crist» i «ai de mi si no evangelitzés!». Ens va recordar que «els cristians no solament seguim una doctrina, sinó que allò que ens distingeix és

la trobada personal amb Jesús».

En acabar l'eucaristia, el feligrès Francesc Martínez Molina, pintor, va lliurar una acta d'entrega de vint-i-cinc quadres que ell mateix ha pintat i regalat a la parròquia, i que ornamenten les parets del temple i la capella del Santíssim. Els quadres resumeixen en escenes plàstiques la vida, mort i resurrecció de Jesús i la conversió de sant Pau. El cardenal va dedicar una estona a saludar els feligresos, mostrant-se molt proper i afable envers totes les persones. La celebració acabà amb un aperitiu a l'atri de la parròquia, on tothom va compartir una estona festiva.

TORTOSA

L'experiència de la casa d'acollida de transeünts

■ La Gna. Teresa Andrés ens parla del canvi d'ubicació del centre

Víctor-Manuel Cardona
Tortosa

La germana Teresa Andrés és una religiosa filla de la caritat que ja fa anys que desenvolupa el carisma de la seva congregació, ajudar els més necessitats, a la ciutat de Tortosa. Des de fa uns anys és la responsable de la comunitat que regenta la casa d'acollida per a transeünts.

Fa 13 anys que la Gna. Teresa Andrés va arribar a Tortosa, concretament era l'any 1995, quan Mons. Lluís Martínez Sistach, aleshores bisbe de Tortosa, va fundar la casa d'acollida per a transeünts. Si la inauguració va ser el dia 15 de desembre, el dia 18 ja hi arribaven els primers usuaris. Actualment són quatre les germanes que serveixen la casa.

Segons manifesta la Gna. Teresa Andrés, «la tasca més destacada d'aquests anys de la casa d'acollida ha estat precisament el motiu de la seva fundació: acollir gent que no té domicili, ni lloc on dormir. Per l'estructura de la casa i de

l'organització als qui arriben se'ls deixa dormir una nit i se'ls dona sopar, roba, estris per a la higiene personal i també el desdèjuni de l'endemà». Fins ara hi han passat un total de 1.020 persones.

Pel que fa al procés que segueixen els usuaris que arriben a la casa d'acollida, en primer lloc passen per la Creu Roja, on els obren una fitxa, i a les 20 h els porten a la casa. «Després —manifesta la germana responsable de la comunitat— se'ls fa l'acollida perquè puguin instal·lar-se i així es trobin com a casa.»

Al llarg dels anys, són moltes les anècdotes que s'han esdevingut a l'interior de la casa d'acollida. «Són tantes!», manifesta la Gna. Andrés. «Per Reis se'ls fa als transeünts un petit obsequi. Un es va emocionar moltíssim perquè feia sis anys que no rebia res. Es va sentir valorat, estimat, perquè deia: "A casa meva jo sempre anava després del gos"!»

Actualment, la casa d'acollida abandona la seva ubicació actual per instal·lar-se a l'antic monestir de la Puríssima. L'explicació d'aquest trasllat ens la fa la

mateixa germana Andrés: «L'estructura de la casa actual sempre ha tingut alguna deficiència i per això estàvem cercant un lloc més adequat. Providencialment ens va arribar la possibilitat del convent de la Puríssima, que reuneix millors condicions. A més estem a la mateixa zona, al mateix barri on, com ens va dir el cardenal Martínez Sistach, "som presència d'Església".»

Evidentment, la nova ubicació permetrà millorar alguns serveis de la casa d'acollida. Així, es milloraran estructures per facilitar l'acollida i la distribució d'aliments, de roba... es millorarà, en definitiva, el lloc d'estada. Els serveis seran els mateixos que a l'altra.

Els veïns de Tortosa valoren molt positivament la tasca que duen a terme les religioses paüles al capdavant de la casa d'acollida per a transeünts. «Se senten la casa com una cosa seva a l'hora d'ajudar i de facilitar mitjans econòmics», reco-

La religiosa, a sota d'una imatge de sant Vicenç de Paül.

neix la Gna. Teresa Andrés, que també aprofita l'avinentsa de parlar amb *Catalunya Cristiana* per donar un immens gràcies: «Gràcies perquè sense l'ajuda de tots no podríem fer res del que fem. I que continuïn en aquest bon to d'ajuda i d'entrega perquè, i si poguéssim ampliar la casa i acollir més gent i durant més temps?»

LA CAMPANYA DEL ROSARI VA CREIXENT

El 13 d'octubre de 1992, el pare Werenfried va començar a Moscou una gran campanya del res del Rosari. En aquells moments, després de la caiguda del comunisme a Rússia, la campanya del res del Rosari es va proposar un objectiu ecumènic: la conversió de l'Occident materialista, la victòria de Crist a Rússia i la reconciliació entre l'Església ortodoxa i la catòlica.

Però, la història no s'atura i objectius nous contribueixen al cada vegada més gran nombre de cristians que pregunten cada dia a la nostra Mare com a mitjancera de les nostres súpliques. En aquests moments —i a petició dels senyors bisbes— l'objectiu de la nostra pregària diària va cap a Cuba. Quin n'és l'objectiu?: que 400.000 catòlics cubans puguin rebre un rosari beneït pel Papa i puguin sumar-se a la campanya del res del Rosari.

Des del començament de la campanya el 1992, amb el títol *Sota la teva empara ens acollim*, es va publicar un llibret de meditacions sobre els misteris del Rosari en nou idiomes. Ara s'ha reeditat amb textos i il·lustracions nous, així com amb la inclusió dels cinc nous «misteris de llum».

Amb un donatiu de 6€ vostè pot o:

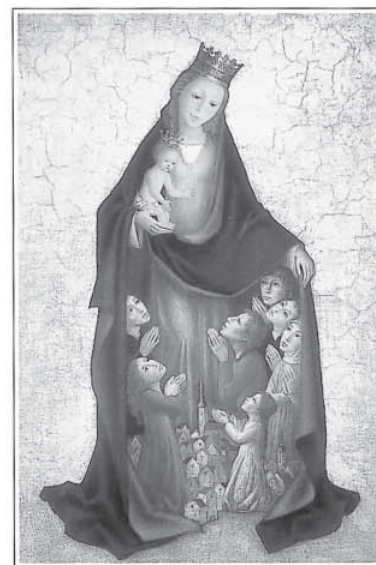
- Adquirir el rosari i el llibret de meditacions i unir-se a aquesta meravellosa campanya de pregària a la nostra Mare.
- Encarregar-nos que —en nom seu— enviï el rosari beneït pel Papa i el llibret *Sota la teva empara ens acollim* a un germà nostre en la fe de l'Església necessitada a Europa de l'Est o del Tercer Món.

Ajudeu-nos a propagar aquesta campanya!

El Rosari beneït pel papa Benet XVI i el Llibret de meditacions són a disposició de tots aquells que es vulguin unir a la CAMPANYA DEL ROSARI

COM S'AJUDA A LA CAMPANYA

Invitem tots els qui vulguin participar en aquesta campanya a enviar un DONATIU DE 6 €. A canvi, rebran un rosari beneït pel Papa i el llibret «Sota la teva empara ens acollim» i nosaltres n'enviarem un altre GRATUÏTAMENT en nom seu als creients de Cuba que ens ho estan sol·licitant.

EL ROSARI

Goig · Llum · Dolor · Glòria

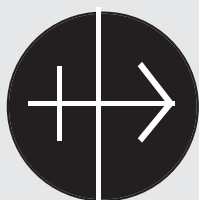
Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal depenent de la Santa Seu
Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. 917 259 212

Filial: Luis Antúñez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763

c/c: 0049-1806-91-2110636317 - BSCH - Barcelona

La Caixa - CC: 2100-1344-63-0200111817

☐ Vull rebre..... Rosaris i llibrets, i unir-me a la **CAMPANYA**.

☐ Hi col·laboro amb €

Per: Gir ☐ Transferència ☐ Xec ☐

Nom i Cognoms

Carrer núm

C. Postal i Població

Província.....

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

PETITS PELEGRINATGES

FÀTIMA

DEL 25 AL 29
DE MARÇ

LOURDES

DEL 8 AL 10
DE MAIG

SANTA TERESA DE JESÚS AMB ESTADA A FÀTIMA

DEL 14 AL 20
DE SETEMBRE

SANT IGNASI DE LOIOLA I SANT FRANCESC XAVIER

DEL 7 A L'11 D'OCTUBRE

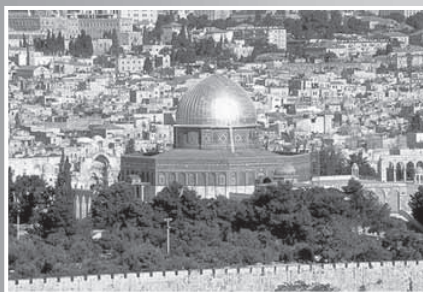
GRANS PELEGRINATGES 2009

SÍRIA, EL PAÍS DE SANT PAU

DEL 8 AL 16
DE MAIG

TERRA SANTA

DE L'1 AL 8
DE JUNY

ROMA, CLOENDA ANY SANT PAU

DEL 24 DE JUNY
A L'1 DE JULIOL

JAPÓ

DEL 10 AL 22
D'AGOST

TERRA SANTA

DEL 24 AL 31
D'AGOST

CROÀCIA I MEDJUGORJE

DEL 28 DE SETEMBRE
AL 6 D'OCTUBRE

ROMANIA

2a QUINZENA
D'OCTUBRE

TERRA SANTA

DEL 28 DE DESEMBRE AL
4 DE GENER DEL 2010

PLACES LIMITADES.

PER A MÉS INFORMACIÓ

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 • FAX 934 092 775 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

GIRONA

La gran tasca cultural de l'Arxiu i la Biblioteca diocesana

■ S'han previst unes noves instal·lacions a l'edifici del Seminari

Víctor Gay
Girona

L'any 2008 ha suposat la consolidació de la gestió conjunta de l'Arxiu i la Biblioteca diocesana i també d'aplegar en aquests serveis l'Arxiu Capitular i el fons bibliogràfic de la catedral. Aquest conjunt serà un dels més importants de la demarcació de Girona i, naturalment, el primer de la diòcesi, segons s'assenyala en la Memòria que ha fet pública aquest organisme.

Segons el mateix document s'ha enllestí el projecte arquitectònic del nou dipòsit de l'Arxiu a l'edifici del Seminari, al costat de l'actual dipòsit de la Biblioteca, redactat per l'arquitecte Joaquim Bover. A més s'ha completat amb l'avantprojecte que acabarà de definir, ja en aquest any 2009, una nova sala de consulta que se situarà a l'Aula Magna del Seminari. Per al seu finançament, aquesta actuació global compta amb recursos propis i s'ha demanat la col·laboració de la Generalitat per mitjà del Departament de Cultura i Política Territorial i de la Fundació Caixa Girona.

Al servei de la cultura

Arxiu i Biblioteca diocesans estan oberts al món cultural de les comarques de Girona, com ens ho demostren algunes xifres. El darrer any van ingressar 983 llibres (117 per compra, 110 de nou registre i 756 donacions) i pel que fa a l'Arxiu s'han incorporat documents per un total de 50 metres lineals, la majoria provinents de parròquies. Entre els documents pendents d'inventariar cal destacar una important donació feta per la família de l'arquitecte gironí Rafel Masó i Valentí.

Les sales de consulta van atendre més de 2.500 persones l'any 2008.

Entre les donacions de llibres i documents, la memòria destaca la que va fer el bisbe emèrit de Girona, Mons. Carles Soler.

Aquest important fons documental i bibliogràfic resta obert a tots els estudiosos no sols de forma presencial, també les consultes informàtiques són destacades. La pàgina de l'Arxiu i la Biblioteca (www.arxiuadg.org) ha estat consultada per 29.875 persones l'any 2008 en consultes procedents de 92 països diferents amb més de 360.000 pàgines consultades. Precisament per facilitar la consulta *in situ* s'ha passat de dos a nou ordinadors a la sala. Pel que fa a les atencions als lectors a la sala van ser 1.995 a l'Arxiu (amb 2.703 peticions) i 660 a la Biblioteca (amb 612 peticions i 187 préstecs), també es van fer 456 certificacions entre tots dos serveis.

Un aspecte menys vistós però igualment destacable correspon a les restaura-

cions de documents que en el darrer any va ser de 210, procedents bàsicament de la col·legiata de Sant Feliu de Girona i del monestir de Vilabertran.

El pressupost

Aquesta contribució de la diòcesi als serveis culturals de la societat gironina té un cost prou important. Segons la memòria conjunta, les despeses van pujar fins a 22.247,23 euros (4.043,35 euros en adquisició de llibres, 1.400,58 en subscripcions, 1.965,5 en enquadernacions, 8.120 en restauració de documents, 3.210,35 en material i funcionament i 3.507,45 en manteniment informàtic). A banda s'han fet despeses extraordinàries, d'11.342,12 euros, bàsicament per a adquisició d'equips informàtics i taquilles per als usuaris.

Els ingressos són sempre més modestos, cal no oblidar que es tracta d'un servei: els usuaris van aportar-hi 4.656,25 euros, el Seminari per adquisició de llibres 1.347,88 euros i pel mateix concepte l'Institut Superior de Ciències Religioses una quantitat igual. Resta pendent de cobrament una subvenció de la Generalitat per a restauració de documents de 3.232 euros.

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionnstrasrafatima.org

Torna l'abstinència de missatges SMS les setmanes de Quaresma

V.G. / Girona

La Delegació de Pastoral amb Joves ha tornat a proposar per a aquesta Quaresma la renúncia voluntària d'enviar un mínim de missatge (una mitjana de tres al dia) i de destinar els diners d'aquest estalvi a Càritas diocesana, que ha d'atendre una creixent petició d'ajuts bàsics que, com a mínim, doblarà la del darrer any. Un exemple en el pressupost del 2008 és que, així com s'havien previst 50.000 euros per a adquisició d'aliments, enguany s'ha doblat aquesta xifra i ja es preveu que serà del tot insuficient.

La intenció d'aquesta campanya, segons el delegat, Mn. Jordi Callejón, no és substituir l'abstinència de menjar carn que l'Església recomana al cristians du-

rant la Quaresma, sinó una manera pedagògica d'explicar als joves el perquè d'abstenir-se de quelcom important en la nostra vida.

La bona acollida que ara fa un any va assolir aquesta campanya permet fer-ne una valoració positiva. Va tenir un ressò estatal de manera que diverses escoles ho van aprofitar per fer una catequesi actual sobre l'abstinència quaresmal que recomana l'Església.

Des de la pàgina web de la Delegació s'assenyala amb xifres reals de les tarifes de les companyies els resultats d'aquest estalvi i quins productes bàsics es poden adquirir. La generosa resposta que hi van donar els joves de la diòcesi ara fa un any pot millorar, segons les dades dels primers dies d'aquesta singular abstinència.

LLEIDA

Mons. Piris visita a Colòmbia quatre missioners lleidatans

■ La diòcesi de Cali podria enviar sacerdots i seminaristes a Lleida

Jordi Curcó
Lleida

El bisbe de Lleida, Joan Piris, acompanyat pel vicari de Pastoral, Mn. Josep Antoni Jové, va tornar ara fa un mes de Cali (Colòmbia), on va anar a visitar els quatre missioners lleidatans que des de fa anys treballen pastoralment en aquella diòcesi. Són Ramon Abella, Sebastià Aldomà, Joan-Miquel Martínez i Manuel Coll.

L'estada del bisbe Piris a Cali va començar el 27 de gener i va acabar el 9 de febrer. A Cali, ciutat de prop de dos milions d'habitants, va ser rebut per l'arquebisbe Juan Francisco Sarasti i pel bisbe auxiliar, Mons. Alejandro Castaño. El bisbe de Lleida i el vicari de Pastoral van visitar les tombes dels missioners Mn. Antoni Jové, que va morir fa dos anys, i Mn. Joan Salvadó, que va morir el setembre passat. També van celebrar l'Eucaristia a la parròquia on Mn. Antoni Jové va ser rector fins a la seva mort. L'1 de febrer va presidir l'Eucaristia a l'església de Sant Pau, que serveix actualment Mn. Joan-Miquel, i també a la de Santa Filomena, parròquia de Mn. Ramon Abella.

Mons. Piris i el seu vicari de Pastoral, acompanyats de Mn. Ramon Abella i Mn. Joan-Miquel, van anar també fins a la seu d'una de les diòcesis més antigues de Colòmbia, la de Popayan. Allí el bisbe de Lleida es va entrevistar amb l'arquebisbe Iván Antonio Marín López. Tots dos van entrar a la catedral, on van pregar donant gràcies per la tasca evangelitzadora en aquestes terres i per les dues diòcesis. Una altra de les visites programades va ser la que van efectuar al Seminari de Cali.

El bisbe va visitar els missioners lleidatans.

I de Cali a la diòcesi de Santa Rosa de Osos, on el bisbe de Lleida va entrevistar-se amb el bisbe d'aquella diòcesi i va peregrinar al santuari del Sant Crist de Buga, a 120 kilòmetres de Cali, centre de devoció popular dels *calesños*, habitants de Cali, i dels *vallunos*, habitants del departament de Valle. El bisbe Piris va pujar com un pelegrí més al cambril on es venera la imatge del Senyor dels Miracles, que segons la tradició es va trobar flotant a les aigües del riu Guadalajara. Davant d'aquesta imatge, el bisbe Piris va pregar per l'Església universal i per les diòcesis agermanades de Lleida i de Cali.

Undels bisbes auxiliars de Cali, Mons. Julio, va agrair al bisbe Piris tot el que Lleida ha fet per Cali durant gairebé cinquanta anys: «Estem en deute amb Lleida. Ens ha regalat dotze preveres que han treballat i continuen treballant molt

bé a Cali. És lògic, doncs, que hi hagi correspondència.» Sembla que ara podria ser Cali la diòcesi que enviés alguns seminaristes o sacerdots a Lleida.

L'arxidiòcesi de Cali ha agrait per escrit a la diòcesi de Lleida la presència missionera lleidatana en aquelles terres, així com la visita del bisbe Joan Piris. Ho ha fet amb aquest missatge: «Gràcies a la diòcesi de Lleida per homes com ells, que entre milions de persones Déu els va escollir per ser llum i esperança. I que bé que ho han fet durant 48 anys, en què amb saviesa, entrega, tenacitat i generositat han construït camins, semblant alegria i ganes de viure i de progressar a tots els qui estem al seu voltant. Ara sabem per què són tan especials davant dels ulls de Déu i li donem gràcies per la benedicció de la seva presència en la vida dels qui els coneixem.»

«Anar a Colòmbia m'ha ajudat a refermar el sentit d'Església universal»

Al cap d'uns dies ja de la seva tornada a Lleida, el bisbe Joan Piris ens explica el perquè de la seva anada a Colòmbia: «Vaig voler anar-hi sobretot per conèixer directament els nostres mossens que treballen allà: qui són, com són, què fan, etc. i també recordar i reviure amb ells i aquella Església tot el treball fet pels 12 lleidatans que han passat per allà en 48 anys.»

—Com va trobar els missioners lleidatans?

—Tots quatre estan en plena forma i fan molta feina (parroquial, caritatiu-social i educativa, en diferents iniciatives per ells fundades i que perduren). I, sobretot, són molt estimats per la gent i pels seus bisbes i companys.

—Ja fa 48 anys que la diòcesi de Lleida col·labora amb la diòcesi de Cali, va sentir l'agraïment d'aquella diòcesi?

—La diòcesi de Cali ha manifestat el seu agraïment a la diòcesi de Lleida de moltes maneres i explícitament. A més, tinc esperança que ens ajudaran ara compartint amb

nosaltres dos o tres preveres d'allà (vindran a treballar parroquialment aquí i algun vindrà a estudiar). El bisbe de Cali deia que és just..., perquè nosaltres els vam ajudar molt quan ells ho necessitaven més, i ara ells tenen més vocacions que nosaltres. He visitat quatre bisbes diocesans més i algun dels seus seminaris: francament, hi ha molta seriositat en aquells àmbits educatius i són força exigents. Hi ha vitalitat ministerial allà i els joves van responenent a la crida vocacional. Em van fer recordar els nostres seminaris de fa 50 anys, però no seria just comparar i qualificar (o desqualificar). Aquell és un altre món i la secularització de la societat hi és, ara per ara, mínima. Des de la nostra mentalitat, «que tot ho vol raonar», podríem ser injustos fàcilment. Podem distingir entre religiositat i fe, però això també ho podem fer aquí als països com el nostre de vella cristiandat. Anar a Colòmbia m'ha ajudat també a refermar la meua fe i sentit d'Església universal.

VIC

Capítol general de les Germanes Josefines de la Caritat

Redacció / Vic

La casa mare de les Germanes Josefines de la Caritat de Vic va acollir el 18 de gener el seu capítol general. Van sortir escollides: mare general, Gna. Manuela Esther Díaz Torres, de nacionalitat peruana; mare vicària i primera consellera, Gna. Aurora Lobato González de León; mare secretària i segona consellera, Gna. Assumpció Farrés Vilamala, de Vic; tercera consellera, Gna. Margarita Pérez Díaz, de nacionalitat peruana; quarta consellera, Gna. Silvia Silva Lozada, de nacionalitat peruana, i ecònoma, Gna. Mireia Aleu Torra, de Lleida.

SOLSONA

Recés dels grups de famílies del bisbat

Els infants van participar en una bonica gimcana.

Redacció / El Miracle

Un any més els grups de famílies es van trobar per pregar junts. Va ser durant el recés de Quaresma, els dies 28 de febrer i 1 de març. Mentre els fills s'estaven a la casa de colònies La Carral, amb monitors, els pares s'estaven a la casa d'espiritualitat del Miracle.

Es van reunir 86 persones entre pares, fills i monitors. Els fills, amb edats compreses entre els 10 mesos i els 16 anys, van fer un recés adaptat a la seva edat, en tres grups, i el seu treball va versar sobre la figura de sant Pau els grans i els petits, i la de Samuel els mitjans. Els va acompanyar Mn. Lluís Tollar, sobretot als adolescents, i també els monitors, sense els quals tot això no seria possible.

Van fer una divertida gimcana tot descobrint diferents personatges bíblics pels boscos del voltant de la casa, i van fer estones de pregària, reflexió i de jocs compartits de tota mena, sempre segons el seu nivell d'edat.

Els pares, per la seva part, van estar acompanyats per Mn. Josep Lluís Arín, vicari general de Tortosa, que amb el seu bon saber fer els va ajudar a descobrir què ens diu el Senyor a través de les cartes de sant Pau. El diumenge també van estar acompanyats per Mn. Xavier Novell.

El diumenge els pares es van retrobar amb els seus fills i van poder compartir el que havien fet mútuament. D'això en van fer una pregària que van portar a l'eucaristia que van celebrar tot seguit.

Història

Les institucions assistencials a la Barcelona medieval

Josep Capdevila i Soldevila*

Durant el període medieval, el desenvolupament dels hospitals i de qualsevol altra institució de caràcter assistencial, està plenament lligat a la tasca benèfica de l'Església. De fet, la literatura cristiana és plena de passatges i comentaris convidant a la pràctica de la caritat envers els malalts i desvalguts. En aquesta època cal valorar molt positivament el compromís que van adquirir els fundadors dels primers monestirs i canòniques, els quals en les seves respectives regles van remarcar la dedicació i actitud d'acolliment que havien de tenir els religiosos vers els pobres, malalts i pelegrins.

A Catalunya, potser per causa d'haver estat sota la influència carolíngia, van tenir un ressò més gran els decrets del sínodo d'Aquisgrà del 816, presidit per Lluís el Bondados, en el qual el mateix emperador va recordar als bisbes que calia practicar la virtut de l'hospitalitat i establir en els capítols catedralicis institucions que vetlessin per l'acolliment dels desvalguts.

Les primeres notícies documentades sobre l'atenció als necessitats a la diòcesi de Barcelona són les disposicions testamentàries del bisbe Vives (974-995), per les quals, una vegada satisfets tots els preceptes per ell establerts, els seus marmessors havien de destinar els béns que sobressin a l'adquisició d'ornaments litúrgics i a l'atenció dels pobres i pelegrins.

Durant la segona meitat del segle X, el comte Borrell II firmà un tractat de bon veïnatge amb Abd-al-Rahman III i aconseguí un llarg període de calma en el qual es van incrementar els intercanvis econòmics i culturals amb la rica i refinada Còrdova. Augmentà la producció agrícola, es desenvoluparen els intercanvis comercials i a Barcelona, el comte Mir, que administrava la ciutat, va donar un gran impuls a les infraestructures, principalment les hidràuliques.

L'hospital d'en Guitard

Durant aquest període de bonança econòmica apareixen gran nombre de fundacions religioses i també tenim referències del primer hospital o alberg de la ciutat que la historiografia barcelonina ha identificat com l'hospital d'en Guitard. Aquest hospital ha estat successivament conegut també amb els noms d'hospital de la Canonja, l'hospital de la Seu i casa hospital de la Santa Creu i Santa Eulàlia.

Són diverses i poc precises les tradicions que ens han estat transmeses. Una d'elles atribueix la fundació d'aquest hospital a un tal Guitard, que s'ha volgut identificar amb el vescomte Guitard, que fou marmessor del comte Mir, el qual anà dues vegades a la cort califal de Còrdova com a ambaixador de Borrell II. Guitard, segons aquesta tradició, dedicà una petita casa de la seva propietat, contigua al palau comtal, per acollir-hi pobres i malalts.

Fundació de l'hospital d'en Guitard. Mural de la façana del pavelló de l'Administració de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, obra dels artistes Francesc Labarta i Mario Maragliano.

« Els fundadors dels primers monestirs i canòniques, van remarcar la dedicació i actitud d'acolliment que havien de tenir els religiosos vers els pobres, malalts i pelegrins »

primer hospital de Barcelona.

Si havia existit aquest antic hospital, en aquesta època, quedà probablement destruït o molt malmès, igualment com hi quedà la basílica paleocristiana i tota la ciutat, durant l'assalt d'al-Mansur l'estiu del 985, quan Barcelona fou saquejada i molts dels seus habitants exterminats o reduïts a captivitat.

La documentació també ens indica que l'ardiaca, científic i astrònom Sunifred Llobet féu testament l'any 995 i deixà un llegat a la casa hospital que estava situat

El comte Ramon Berenguer III, el Gran, al juliol de l'any 1131 demana traslladar-se a l'hospital de la Santa Creu per morir entre els pobres. Mosaic de la façana del pavelló de l'Administració de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, obra dels artistes Francesc Labarta i Mario Maragliano.

Potser, però, fóra més versemblant pensar que l'hospital, juntament amb l'almoïna, van ser les grans obres caritatives de la Canònica. Existeix la hipòtesi agosarada del possible funcionament de l'hospital vers l'any 938, perquè en aquesta data es connecta la fundació a un llegat de terra situat a la muntanya de Montjuïc, al terme conegut per Vilanova, donat per un barceloní a la sagristia de la catedral en remei de la seva ànima. Com que en època més avançada el sagristà acostumava a dirigir l'hospital, tot podria assenyalar que aquell llegat fou emprat per fundar el

davant de la porta de la Santa Creu. Les dades, però, no ens permeten pas saber si aquest llegat s'utilitzà per reconstruir l'antic hospital d'en Guitard.

L'any 1009 el bisbe Aeci, amb el suport directe dels comtes, procedí a la restauració i dotació de la Canònica i va donar als canonges un lloc perquè poguessin viure en comunitat. El ressorgiment de la Canònica augmentà el suport a tot un seguit d'institucions de caràcter caritatiu, entre elles a l'hospital de pobres i pelegrins. L'hospital fou continuadament afavorit per diverses donacions i en especial

les fetes pel bisbe Deodat i els canonges l'any 1023, que van servir per fer-lo engrandir. El document parla d'un hospici a tocar del pòrtic de la nau de la seu de la Santa Creu i Santa Eulàlia.

Les excavacions han demostrat que la basílica paleocristiana tenia un pòrtic orientat al NO, amb dues portes d'entrada. L'hospital es degué trobar al NE d'aquest pòrtic, entre la torre i el dormitori de la Canònica, a tocar de l'actual baixada de la Canonja.

El comte Ramon Berenguer I i la seva esposa Elisabet l'any 1045 decidiren ampliar l'hospital que havia fet construir en Guitard i dotar-lo amb els delmes que tenien sobre uns molins prop del Besòs. En aquest document, que no menciona en cap moment la Canònica, es marquen els seus límits que avui ens resulten molt imprecisos. Això ha donat peu a especular si en aquell moment hi havia dos o tres hospitals a la ciutat. El de la Seu en la ubicació abans esmentada, el d'en Guitard prop de l'absis de la catedral actual i un possible tercer, en unes cases a la vora de la seu que el prevere Amalric donà a Miró Guillem, l'any 1038.

Com que l'any 1103 Ramon Berenguer III lliurà a Bernat Frener algunes cases i obradors situades al costat de l'hospital d'en Guitard, es podria refermar la hipòtesi que aquest hospital es trobava en aquell sector, prop de la zona de tallers i de l'absis de l'actual catedral gòtica.

El 1090 l'hospital de la Santa Creu i Santa Eulàlia fou reconstruït i arribà a administrar un considerable patrimoni, principalment a les localitats de Les Corts, Sarrià i Reixac. Els cronistes diuen que l'any 1131, el mateix comte Ramon Berenguer III volgué ser portat a aquest hospital per morir entre els pobres.

Sembla que els hospitals van passar una època d'esmoreïment i de probables fusions, la qual cosa també podria explicar els diversos canvis de nom.

A partir de les disposicions del bisbe sant Oleguer de l'any 1133, l'hospital de la Seu va rebre els llits dels eclesiàstics difunts de la diòcesi, amb tot el parament, excepte les robes de seda. Va ser administrat per la Canònica fins al 1175, quan es decidí que ho fos per un clergue adscrit a l'altar de sant Nicolau.

Durant el primer quart del segle XIII, segons antigues tradicions, fou fundat l'orde de la Mercè. Alguns historiadors fixen la data en l'any 1218. L'acte se celebrà a l'altar major de la catedral, en presència de Jaume I i del bisbe Berenguer de Palou. Com que el nou orde no tenia residència pròpia, el rei els cedí unes dependències de l'antic hospital, a tocar del palau reial, llavors conegut amb el nom d'hospital de Santa Eulàlia.

La vida de l'antic hospital de la Seu que la documentació sovint anomena com hospital d'en Guitard, en honor del seu hipotètic fundador, s'extingí l'any 1236 amb l'acord del bisbe, el capítol, els prohoms de la ciutat i el rei en Jaume, en pactar la unió de les seves rendes amb les de l'hospital del canonge Colom, que havia estat fundat durant el primer quart del segle XIII. Tanmateix, però, es decidí que els administradors de la institució continuarien estant sota l'autoritat i el control del bisbe i el capítol.

* Arxiver de la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor

cultura

Església i guerra civil, un debat obert a Tarragona

■ Entre els dies 25 i 27 de febrer es va organitzar un congrés sobre aquesta temàtica

Joan Boronat / Tarragona

La ciutat de Tarragona ha estat la pionera a tot l'Estat espanyol en organitzar un congrés entre la universitat i l'Església per debatre, a fons, el paper que va tenir l'Església en la guerra civil espanyola del 1936-1939, quan es compleixen els setanta anys de la finalització del conflicte bèl·lic.

El Congrés Església i Guerra Civil, celebrat entre els dies 25 i 27 del mes de febrer passat va ser organitzat per la Universitat Rovira i Virgili (URV) i l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (AHAT), al l'escenari del paranif del rectorat de la URV. Hi van participar més d'un centenar d'especialistes en la matèria, interessats en el tema i alumnes d'Història de la mateixa universitat. Ponents d'àmbits diferents, com ara historiadors, responsables de museus i representants de l'Església van parlar a bastament, durant els tres dies de congrés, a través d'una dotzena de conferències i una taula rodona. Segurament que

Joan Boronat

Taula rodona en què van intervenir diferents especialistes i un excombatent.

el principal valor d'aquest congrés de Tarragona rau en el fet que s'hi van analitzar, per primer cop, els aspectes més traumàtics que han marcat la relació entre l'Església i l'Estat. És clar que en el marc del conflicte de la guerra civil cadascú reivindica la seva pròpia memòria i el congrés de Tarragona va servir per escoltar les diverses opinions, valorades i civilitzadament contrastades. En aquest cas, l'Església, a través de l'AHAT, amb el seu director, Mn. Manuel Maria Fuentes i Gasó, al capdavant, ha fet possible, doncs, la celebració d'un fòrum històric d'aquest nivell a Tarragona.

La conferència inaugural del Congrés Església i Guerra Civil (1936-1939) va ser impartida per Santos Julià, doctor en Ciències Polítiques i Sociologia, catedràtic del Departament d'Història Social i del Pensament Polític de la UNED, seguida d'una ponència presentada per Josep Sánchez Cervello, coorganitzador del congrés i professor d'Història Contemporània de la URV. Al llarg de les jornades es van poder escoltar molts altres especialistes, com el P. Hilari Raguer o Mn. Joan Bada.

En la cloenda, el jesuïta Fernando García de Cortázar, catedràtic d'Història Contemporània, va parlar sobre *L'Església durant la guerra civil i l'emergència del nacional catolicisme*. A l'hora de fer una valoració sobre el congrés, García de Cortázar va elogiar la forma com es va estructurar, tot combinant els diferents corrents i tendències, però sempre des de la preparació acadèmica dels ponents i des de la plataforma universitària. També va afegir que «és bo que aquests temes siguin abordats sense ira ni bel·ligerància».

Sensibilitats historiogràfiques

Mn. Manuel Maria Fuentes i Gasó, pvre. / Tarragona

La idea de celebrar el congrés va partir de l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (AHAT). Immediatament vam veure la necessitat de fer-lo amb col·laboració de la Universitat Rovira i Virgili (URV). Els coordinadors del congrés van ser el Dr. Josep Sánchez Cervelló, professor d'Història Contemporània de la URV; el Dr. Alberto Reig Tapia, catedràtic de Ciències Polítiques de la URV, i un servidor, Mn. Manuel Maria Fuentes i Gasó, director de l'AHAT i canonge arxiver de la catedral de Tarragona. L'organització i logística va anar a càrrec de Joan Quijada i Bosch, tècnic de l'AHAT.

Hom pretenia crear les condicions necessàries que permetessin exposar l'estat actual de la historiografia a l'Estat espanyol sobre la llibertat religiosa durant la guerra civil. És prou conegut per tots que les sensibilitats historiogràfiques sobre aquesta qüestió són diverses. El congrés, per tant, pretenia fer-les aflorar totes, tot respectant la riquesa d'interpretacions que avui existeix. Tots hauríem d'aprendre que els apriorismes ens impedeixen conèixer les causes i les conseqüències de qualsevol fenomen històric.

Quant als ponents, val a dir, que en tots els casos, tret d'un, totes les persones a les quals hom va proposar la seva participació van acceptar gustosament el nostre oferiment. I encara, en aquest cas, es tractava d'una persona que no té el costum de participar en aquest tipus d'esdeveniments. Tots els ponents són repre-

sentants de sensibilitats historiogràfiques diverses, però tenen en comú la seva específica dedicació a la investigació històrica d'aquest període dolorós de la nostra història.

En aquest sentit hom va optar per un ventall ben ampli de ponents i temàtiques diverses, tot renunciant conscientment a un programa més restrictiu, tant des del punt de vista del nombre de ponents com de les qüestions a discutir. El nombre de persones matriculades al congrés va ser de cent trenta-sis, entre estudiants, estudiosos i persones interessades personalment en la temàtica. A banda d'aquestes, segons fos la ponència i l'horari, també hi va participar un grup que oscil·lava entre quinze i vint persones més.

Esdeveniment significatiu

Els estudiants de la URV, gràcies als crèdits de lliure elecció, van poder acostar-se a una temàtica interessant, però que sovint es troba allunyada de la seva realitat quotidiana. Els estudiosos van tenir l'ocasió d'escoltar les intervencions d'investigadors eminents, molts d'ells internacionalment reconeguts, i de participar en els diàlegs posteriors. Les persones interessades en la matèria, ja fos perquè havien viscut la guerra civil, o bé, perquè n'han resseguit la bibliografia, també van poder contrastar la seva vivència personal amb una visió més àmplia i acadèmica. Finalment, la mateixa celebració del *Congrés Església i guerra civil* va ser un esdeveniment significatiu en un moment en què aquesta qüestió és tan viva dins de la nostra societat.

Les persones, com els col·lectius humans, tenen el dret a sentir, a doldre's i a

reclamar el reconeixement de les seves experiències vitals, sobretot quan, com en el cas que ens ocupa, són doloroses. Comença aleshores un procés, de vegades molt llarg, d'acceptació de la realitat. Tanmateix, amb el pas del temps tots tenim també el dret i el deure de situar les dites experiències en un context que ens permeti comprendre-les.

El coneixement de les causes i de les conseqüències de qualsevol fenomen humà no ha d'espantar ningú. La veritat ens fa cada vegada més lliures, com ja va reconèixer el papa Lleó XIII en permetre l'obertura de l'Arxiu Secret Vaticà.

«Alliberament de la memòria»

Una de les preocupacions principals en aquest moment per a moltes persones de la nostra societat és la recuperació de la memòria històrica. A mi em sembla més adient parlar de l'«alliberament de la memòria». Qualsevol persona té el dret a saber quan, com i de quina manera les persones que estima van ser detingudes, torturades i posteriorment assassinades, ja sigui en un conflicte obert o larvat. No importa pas que la violència fos exercida per «incontrolats» o per l'acció, legal o il·legal, de l'estat. Així mateix, existeix el dret de saber on van ser sepultats i en quines circumstàncies se'n va produir l'enterrament o desaparició. Tanmateix, sóc de l'opinió que la comprensió global i l'estudi del fenomen ha de deixar-se a les mans dels historiadors.

La persecució religiosa va ser una realitat que cap historiador solvent pot avui negar. A l'arquebisbat de Tarragona fou assassinat el bisbe auxiliar, Dr. Manuel Borràs i Ferré, i 146 preveres diocesans.

La resta va salvar la seva vida detinguts en presons, amagats o a l'exili. D'altra banda, van ser destruïts i incendiats la gran majoria dels temples. Cal reconèixer honestament, tanmateix, que la Generalitat de Catalunya, en determinats casos, com en el del cardenal Francesc d'Assís Vidal i Barraquer, va intervenir salvant moltes vides. Això mateix van fer algunes autoritats locals i moltes persones anònimes. Així mateix, després de desfermar-se la salvatge fúria iconoclasta de primera hora, hom va intentar salvar part del patrimoni artístic i documental que no havia estat destruït durant els primers moments. La persecució, tanmateix, no ho justifica pas tot. Explica, això sí, el profund impacte que va produir en l'Església que va emergir nafrada després de la guerra civil.

El cardenal Vidal i Barraquer i el seu bisbe auxiliar, Dr. Borràs, són exemples prou representatius del que va suposar per a la nostra societat i l'Església la guerra civil. Tots dos van ser detinguts i empresonats il·legalment. El Dr. Borràs va ser assassinat, sense cap judici, tret del «judici de cuneta» al Coll de Lilla, al costat d'una carretera, el 12 d'agost del 1936, i el seu cadàver, com el de tants altres assassinats en aquestes tristes circumstàncies, encara no ha estat trobat. El cardenal Vidal i Barraquer es va veure obligat a exiliar-se per salvar la vida, va treballar des de la cartoixa de Farneta, a la ciutat italiana de Lucca, en favor de la pau i de la llibertat de l'Església; va morir a l'exili acusat falsament el 13 de setembre del 1943 i les seves despulles no van poder retornar a Tarragona fins a l'any 1978, com les de tants altres, quan començava a albirar la democràcia a casa nostra.

Memòria del patrimoni eclesial perdut

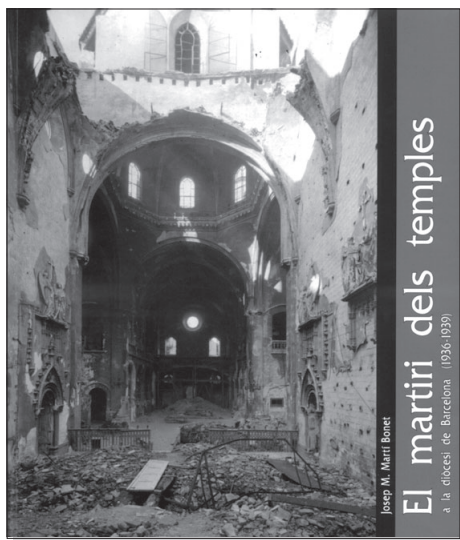
■ Presentat el llibre «El martiri dels temples a la diòcesi de Barcelona (1936-1939)»

Miquel Àngel Codina
Barcelona

«Han passat més de setanta anys des de l'inici de la guerra civil espanyola i, segons sembla, encara hi ha ferides obertes i sagnants. Nosaltres ens preguntem: quan les cicatritzarem definitivament?, el nostre país no mereix ja la reconciliació? La "memòria històrica" pot ser una bona autoteràpia si es practica per totes dues parts. El llibre *El martiri dels temples a la diòcesi de Barcelona (1936-1939)* pretén fer paleses aquestes ferides per, tot seguit, guarir-les. Que arribi d'una vegada la plena reconciliació! Ho desitgem, ho sol·licitem, ho esperem!»

Són les emotives paraules pronunciades per Mn. Josep M. Martí Bonet, delegat episcopal del Patrimoni Cultural de l'arquebisbat de Barcelona i arxiver de l'Arxiu Diocesà, durant la roda de premsa que va tenir lloc el dijous 26 de febrer al Museu Diocesà de Barcelona per presentar l'esmentat llibre, del qual és autor, i també una exposició que es va poder veure fins al 8 de març. El llibre detalla, mitjançant 166 fotografies i centenars de documents inèdits, la destrucció de les parròquies de la diòcesi de Barcelona i de tota la seva riquesa artística (retalles, talles, quadres, orgues, tapissos, peces d'orfebreria, indumentària...) durant la guerra civil.

La mostra constava d'un centenar de peces i documents originals relacionats amb el patrimoni cultural malmès durant la guerra, així com un parell d'audiovisuals amb imatges filmades el juliol del 1936 a Barcelona. Entre les obres exhibides, destacaven el conjunt escultòric del Sant Sepulcre, pertanyent a l'antiga col·legiata de Santa Anna, a Barcelona, que es va poder salvar del foc; dos fragments de la capa, del segle XIV, de l'abat Biure

Josep M. Martí Bonet
El martiri dels temples
a la diòcesi de Barcelona (1936-1939)

Una barbaritat inexplicable

Llevat d'unes deu, totes les esglésies de la diòcesi de Barcelona van ser saquejades, profanades, malmeses, incendiades o totalment destruïdes. Un total de 464 retalles (gòtics, renaixentistes, barrocs, neoclàssics...), alguns d'ells de gran importància artística, van ser destruïts o van desaparèixer. «Aquests retalles, posats en fila, farien dos quilòmetres i mig», va assenyalar l'autor del llibre. «El nombre de tantes obres d'art, desaparegudes, cremades o robades amb cobdícia, fa esborrar qualsevol persona mínimament sensible pel que fa a l'art a casa nostra. Va ser una barbaritat inexplicable», assegura Mn. Martí Bonet.

de Sant Cugat; l'informe secret enviat al Vaticà després de la guerra, l'informe confidencial elaborat el 1938 per la Generalitat de Catalunya i el manuscrit del Dr. Pere Tarrés, en què descriu les destrosses a l'inici de la guerra en nombroses poblacions i la salvació del monestir de Montserrat.

Un projecte realitzat

Mn. Josep M. Martí Bonet va explicar que Mn. Manuel Trens, llavors director del Museu Diocesà de Barcelona, tenia intenció de dur a terme un catàleg de les destrosses que els temples d'arreu d'Espanya havien patit entre els anys 1936 i 1939. «L'amplitud que hauria de tenir aquest catàleg va fer que el projecte esdevingués una utopia, però l'immens treball previ roman intacte a l'Arxiu Diocesà de Barcelona», va afirmar Mn. Martí Bonet. Aquest projecte ara ha pogut veure la llum gràcies a la troballa, l'any 2000, d'un informe que «resumeix totes les respostes a les enquestes que, just després de la guerra, els rectors de les respectives parròquies del bisbat van haver d'omplir i que també ens parlen dels inicis de la gran restauració de totes les esglésies de la diòcesi de Barcelona i de la recuperació dels seus arxius».

El martiri dels temples de la diòcesi de Barcelona (1936-1939) és un volum de 464 pàgines que ha suposat tres anys de feina, «amb moltes hores diürnes i moltíssimes de nocturnes», va especificar Mn. Martí Bonet. Va definir-lo com «un estudi necessari no tan sols per aconseguir les finalitats bàsiques de contribuir a una

Mn. Josep M. Martí Bonet aposta per una ferma reconciliació.

investigació objectiva, verídica i rigorosa, i a una reconciliació definitiva, sinó també per proporcionar els elements que la metodologia exigeix a l'hora de confeccionar el *Catàleg monumental de l'arquebisbat*».

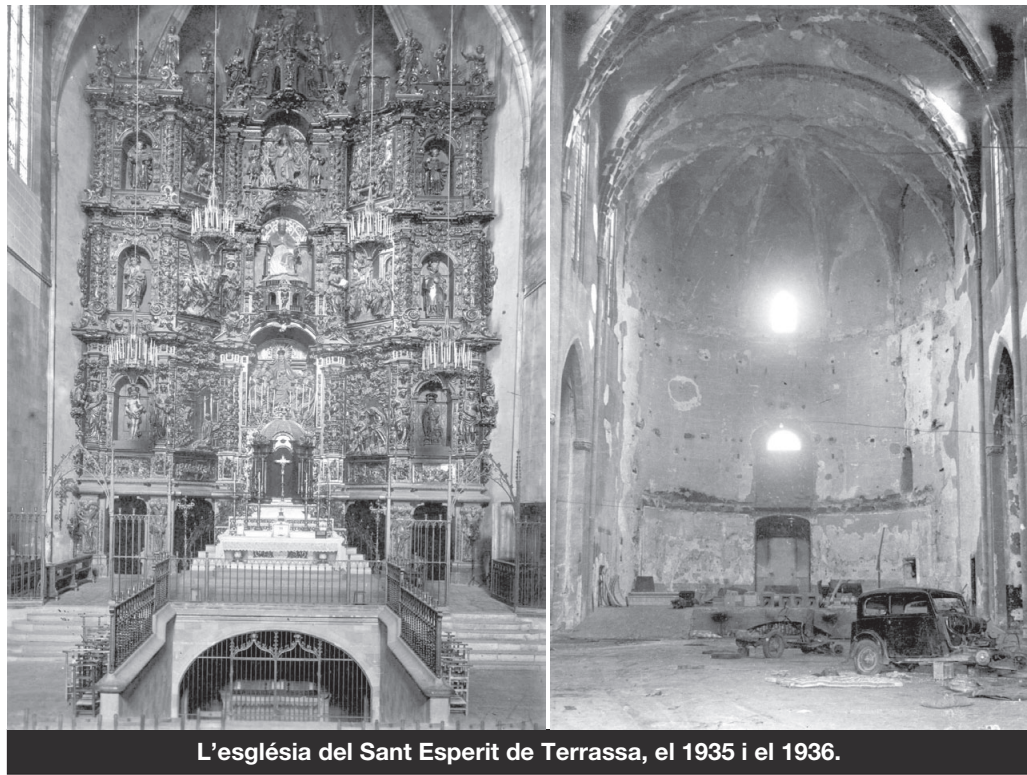
L'autor del llibre va assenyalar que la guerra civil espanyola va ser «una malaltia, una barbàrie d'odis contra odís, indigna d'un poble com el nostre». Va reivindicar que «cal dir sempre la veritat, atès que la veritat ens farà lliures. Això és el que pretén aquest estudi. Es tracta d'un instrument útil per tal de catalogar la història del patrimoni eclesial de l'antiga diòcesi de Barcelona».

Destrucció i reconstrucció

Mn. Jaume Aymar, director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, va ser l'encarregat de presentar el llibre. En el seu parlament, va manifestar el següent: «El llibre de Mn. Martí Bonet, escrit en col·laboració amb Joana Alarcón, Eduard Ribera i Francesc Tena, és molt més que un dolorós inventari dels temples destruïts al bisbat de Barcelona els primers dies de la revolució del 1936. Hi ha una introducció molt ben feta on aporta testimonis que ajuden a comprendre el perquè d'aquesta furiosa onada iconoclasta. No es limita a explicar la destrucció, sinó també la reconstrucció de molts temples.»

Més endavant, va comentar que «tots els qui coneixem Mn. Martí Bonet sabem que és un home pacífic i pacificador. Per això comença el seu llibre amb un clam per a la plena reconciliació». I va afegir que «encara hi ha moltes ferides obertes perquè no s'ha fet un veritable acte de reconciliació. Tant de bo que fóssim capaços de fer-lo! La reconciliació, per ser completa, demana un rescabament. Sembla una tasca impossible rescabalar-se d'allò que es va perdre definitivament el 1936-1939, però sí que el govern de la Generalitat pot continuar gestos com el que ha fet ajudant en la publicació d'aquest llibre».

Foc destructor

L'església del Sant Esperit de Terrassa, el 1935 i el 1936.

A l'església del Sant Esperit de Terrassa (actual catedral del bisbat egarenc) «es va incendiar l'església i es va cremar el retaule barroc de l'altar major, que mesurava 20 metres d'alçada i 13,6 d'amplada, obra de Montpaó, així com el retaule barroc del Sant Crist, obra de P. Serra. Els retalles rococó cremats van ser els de la Mare de Déu del Carme, el de la Mercè i el de Sant Anton. Va desaparèixer també el retaule neoclàssic del Roser i van quedar destruïts el Crist Jacent i el grup del Sant Enterrament d'alabastre, del segle XVI, de l'escultor Martín Díaz», escriu Mn. Josep M. Martí Bonet en el llibre.

Seguint les passes de Jesús

■ Presentació de dos llibres sobre el beat Carles de Foucauld i sant Pau

Miquel Àngel Codina
Barcelona

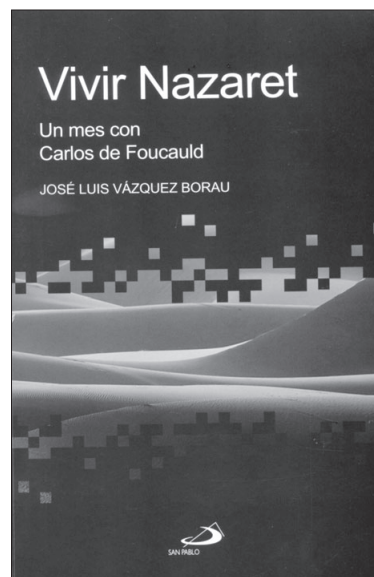
Vivir Nazaret. Un mes con Carlos de Foucauld, de Josep Lluís Vázquez Borau i Para mí la vida es Cristo. Leer a san Pablo hoy personalmente y en grupo, de Pedro I. Fraile Yécora, són els dos llibres que es van presentar el 19 de febrer passat a la Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona, en un acte organitzat per l'Editorial San Pablo, la Llibreria Paulines, el Centre Horeb Religions i la Facultat de Filosofia de Catalunya.

«La crisi no afecta el món dels llibres. Això seria una excusa per caure en la inacció i no ser creatius», va afirmar Pedro Miguel García, sotsdirector de San Pablo, editorial que ha publicat totes dues obres. «Les tirades dels llibres religiosos —va dir— són modestes; ens basem no tant en el volum de vendes, sinó en la seva qualitat.» Va definir *Vivir Nazaret* com «el millor llibre que ha escrit fins a la data el seu autor, basat en l'espiritualitat evangèlica de Carles de Foucauld». Pel que fa a *Para mí la vida es Cristo*, va comentar que és una «guia de lectura excel·lent sobre sant Pau; molt senzilla, però molt útil».

El sacerdot i teòleg Pedro I. Fraile Yécora, director del Centre Regional d'Estudis Teològics d'Aragó, va impartir una breu ponència sobre sant Pau. De fet, el seu llibre, a més d'apropar al lector la figura de l'apòstol, és una crida a l'evangelització per part de tots aquells que han descobert Jesús i desitgen proclamar que mereix la pena viure per ell. «La gent té fam de sant Pau», va subratllar.

A la vida de sant Pau, hi ha «un abans i un després de la seva trobada amb Crist», va assenyalar Fraile Yécora. I va afegir: «No és possible una experiència cristiana si no hi ha

Josep Lluís Vázquez Borau, Pedro I. Fraile Yécora i Pedro Miguel García, durant l'acte.

una trobada personal amb Jesucrist. Quan la persona de Crist entra al cor d'algu, hi entra plenament. Sant Pau va ser un gran místic.» A la carta als Gàlates, l'apòstol dels gentils «s'estima més parlar de «vocació» que no pas de «conversió». El ponent es va preguntar: «Es va resistir sant Pau a Jesús?» I ell mateix va respondre: «S'hi va resistir contínuament. Si no hi ha resistència, no hi ha vocació.» En un altre text bíblic, la carta als Filipencs, «dóna a conèixer que, per a ell, Crist ho és tot».

Recolliment i solidaritat

El filòsof Josep Lluís Vázquez Borau, president de l'Institut Emmanuel Mounier Catalunya, pretén amb el seu llibre «deixar parlar Foucauld, extraient-ne les paraules dels seus escrits mateixos, perquè ens puguin ajudar, units a la meditació i la pregària, a viure el nostre propi Natzaret». El volum es divideix en dues parts. A la primera, s'inclouen quatre recessos d'una setmana cadascun, que conformen el «mes de Natzaret». La segona part s'ha estructurat en set jornades de «desert».

Segons va explicar l'autor, «temps de desert» implica «un temps de recolliment, en el qual una persona s'ha de despullar de tot el que és superflu per descobrir l'essencial; un temps dedicat només a Déu». Per a Vázquez Borau, «temps de desert és sinònim de temps de silenci». Dins de la família espiritual de Carles de Foucauld, l'expressió «viure Natzaret» significa «viure en solidaritat amb la gent més necessitada». Carles de Foucauld, va assegurar Josep Lluís Vázquez Borau, «va voler imitar al màxim la vida de Jesús de Natzaret». I va acabar dient que el seu llibre té «com a objectiu principal ajudar-nos a viure aquest «temps de desert» en solitari o en grup».

Una religiosa salesiana fa 105 anys

Avan / València

La religiosa salesiana Milagros Pastor, natural de València, va complir 105 anys el 26 de febrer. La celebració de l'aniversari va tenir lloc l'endemà amb una missa d'acció de gràcies, juntament amb la resta de religioses de la seva comunitat, a Saragossa, on resideix des de fa uns mesos. Milagros va bufar les tradicionals espelmes d'aniversari envoltada de les integrants de la seva comunitat. Totes elles van compartir un «gran pastís» i teatre.

Sor Milagros Pastor, la menor de set germans, va néixer el 26 de febrer del 1904. Va professar els seus vots el 1928. Al llarg de la seva vida, la religiosa ha estat ecònoma, infermera i directora d'una residència salesiana a Barcelona. Ha treballat com a assistenta d'estudiants joves i de nens a Madrid, Salamanca i València,

així com a mestra de classes de costura a diferents localitats valencianes, entre elles, Torrent i Sueca.

Segons indica la mateixa religiosa, «prego i pregaré cada dia per tots fins que el Senyor em cridi, i això suposo que serà molt aviat». Actualment, la centenària està elaborant un tapet de ganxet per a una taula, «tot i que se'm cansen les mans i faig aturades per reposar», afirma Milagros Pastor, que ha expressat també la seva intenció d'acudir molt aviat a la basílica del Pilar per «veure la Mare de Déu».

Sor Milagros «és una persona viva d'esperit; cada matí s'aixeca i s'arregla per assistir a l'eucaristia juntament amb les seves companyes de congregació i fa tasques de ganxet», segons les religioses. La religiosa «ha estat sempre una treballadora incansable, alegre i optimista, i molt devota de la Mare de Déu», afegeixen.

La congregació Filles de Maria Auxiliadora va ser fundada per sant Joan Bosco i cofundada per santa Maria Domenica Mazzarello el 1872, per ser «auxili, sobretot, entre les joves cercant donar qualitat a la seva presència a l'escola, de tot nivell i grau, a través d'una formació crítica i religiosa per accedir al món de la cultura i afavorir la inserció sociolaboral».

Les primeres quatre religioses de la congregació van arribar a València el 2 de juliol del 1903 i la seva primera casa va ser una alqueria a l'antiga carretera de Barcelona, propietat dels marquesos d'Almunia. El 1909 van crear la primera escola d'estiu i el 1921, els primers tallers al mateix lloc. Des del

Sor Milagros amb el pastís d'aniversari.

1943 fins al 1960, les religioses, amb ajuda de les famílies dels alumnes, van dur a terme una ampliació de les instal·lacions de l'alqueria fins a transformar-les en el col·legi de Maria Auxiliadora, que acull més de 800 alumnes.

Fills estimats! En aquest temps de renúncia, pregària i penitència, us convido una altra vegada: confesseu els vostres pecats perquè la gràcia pugui obrir els vostres cors, i permeteu que ella els canviï. Convertiu-vos, fills, obriu-vos a Déu i al seu pla per a cadascú de vosaltres. Gràcies per haver respost a la meua crida!

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de febrer del 2009

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»

C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)

Pelegrinatges Medjugorje: Sandra Barisic Tel. i Fax 936 650 653

www.medjugorje.es

www.mensajerosdelareinadelapaz.org

www.virgendemedjugorje.org

«La pau d'Alexia enmig del patiment sobtava tothom»

■ **Maria Victòria Molins, autora d'«Alexia. Experiencia de amor y dolor vivida por una adolescente» (Ed. Planeta Testimonio)**

Samuel Gutiérrez

Amb 72 anys i més de quaranta llibres a l'esquena, M. Victòria Molins, *s.t.j.*, continua avui amb una increïble activitat literària i social. Després de la seva sorprenent irrupció en els premis Goya de Cinema —a través de la dedicatòria que li va fer el director de *Camino*, Javier Fesser— aquesta veterana religiosa teresiana ha esdevingut un inesperat centre d'interès mediàtic. Més enllà de la polèmica, que defuig, Molins creu que tot plegat ha estat ocasió per recuperar la història extraordinària d'Alexia González-Barros, de la qual ara les editorials Planeta i STJ reediten el llibre que tant d'èxit va tenir fa vint-i-tres anys.

—**Més de 20 anys després de la publicació d'un llibre sobre el testimoni d'Alexia González-Barros, el torna a reeditar ara amb l'editorial Planeta... Què l'ha portada a recuperar aquesta història?**

—Arran de la pel·lícula *Camino*, de Javier Fesser, que com ell mateix ha reconegut públicament es va inspirar en aquest llibre, l'editorial Planeta em va demanar els drets d'autor per tornar a fer una nova edició més acurada de la mateixa obra que vaig escriure fa 23 anys. En aquest sentit, és important deixar clar que no s'ha reelaborat res, només hem afegit un pròleg, perquè hem volgut respectar el que va ser un impacte en un moment determinat. És molt probable que ara, en un context tan diferent com el nostre, potser la manera d'expressar aquesta història hauria estat diferent, però hem volgut deliberadament mantenir-la exactament igual que quan va ser concebuda. L'obra s'ha d'entendre, doncs, en el seu context i és el lector qui ha de fer el necessari salt històric.

—**Suposo que la polèmica aixecada per Camino i l'èxit posterior en els premis Goya també deuen haver tingut alguna cosa a veure amb l'interès de Planeta...**

—Suposo que sí, però jo no voldria entrar en aquestes consideracions. Més enllà de la polèmica que hagi pogut aixecar la pel·lícula, sobretot per a la família, cosa que lamento moltíssim, crec sincerament que tot plegat ha estat una ocasió perquè una vegada més es torni a parlar d'Alexia i es torni a conèixer aquesta figura realment extraordinària.

—**Hi ha hagut la temptació per part de l'editorial de titular Camino?**

—La veritat és que volien posar com a subtítol «El llibre que va inspirar la pel·lícula Camino». Però, per respecte a la família, que s'ha sentit molt ferida amb la pel·lícula, vam decidir finalment no posar-ho.

—**Anant als orígens, com es va trobar vostè amb aquesta història?**

—La història del llibre és molt curiosa. Jo coneixia la família d'Alexia González-Barros a través sobretot de la seva germana gran, a la qual jo feia classes al col·legi Jesús-Maestro de Madrid, i també n'era la directora. Em vaig assabentar que, després

de perdre dues criatures petites i amb una certa distància amb la resta de germans, la família havia anunciat amb joia el naixement d'una nova filla. Era l'Alexia. Allò em va sobtar gratament. Era una família molt bona, que educava amb molta cura els fills. Personalment, admirava aquella mare per la manera que tenia de cuidar els seus fills. Una de les coses que des del principi ens va cridar l'atenció és que quan portaven la nena encara molt petita al col·legi anaven sempre a fer la visita al Santíssim. I una vegada que les monges li vam preguntar què li deia a Jesús quan mirava el Sagrari, ella ens va dir amb tota naturalitat aquella frase que ha esdevingut famosa: «Jo li dic a Jesús que faci sempre el que Ell vulgui.» Aquest va ser el leimotiv de la seva vida. Quan va créixer la vaig continuar veient pel col·legi però no li vaig fer classe perquè jo només en feia al curs de COU. L'any 1982 em van destinar com a directora a l'editorial STJ de Barcelona. Dos anys després em van explicar un dia que Alexia havia emmalaltit i em van

posar al dia sobre la seva història. Tot i que no la vaig veure mai, vaig seguir la història molt de prop, a través de les meves germanes i de la família. M'arribaven informacions molt edificants sobre actituds realment admirables en una nena de 13 anys.

—**Com per exemple?**

—Una de les coses que va sorprendre tothom va ser la manera que va tenir Alexia d'afrontar la malaltia. Les nostres germanes la van visitar sovint a la Clínica Universitària de Navarra i sempre deien: «No sabem què es respira en aquella habitació perquè aquella nena ho està acceptant tot amb una serenitat admirable.» El somriure i la pau d'Alexia enmig del patiment sobtaven tothom. Alexia es va lliurar completament en mans de Déu, tal com ho va expressar moltes vegades en la seva coneguda pregària: «Senyor, que jo faci sempre el que tu vulguis.» Gràcies a la seva profunda religiositat, que va rebre dels seus pa-

res, Alexia va poder suportar una malaltia que la va deixar prostrada durant mesos sense queixar-se. La seva mare era sempre al seu costat i per a tots resultava increïble el testimoni de totes dues.

—**Va arribar a parlar amb la seva mare?**

—Després d'haver seguit tota la malaltia fins a la mort, vaig trucar a la mare per donar-li el condol. Va ser increïble el que vaig sentir aquella nit quan ella em va explicar tota la història. Vaig pensar en aquella nena tan alegre i simpàtica, tan encisadora en tots els sentits, i molt piadosa... Es veia una nena feliç, que ho tenia tot. I aquella nena, a la qual li agradava ballar i cantar i fins i tot li agradava, com és normal, un nen que es deia Alfonso, va haver de trencar amb tot allò i afrontar d'una manera admirable, amb aquell somriure encisador, la seva malaltia, que la duria fins a la mort. Aquella nit no vaig poder dormir! No feia més que donar voltes a aquella història. Així, l'endemà vaig tornar a trucar a la mare i la vaig convidar a escriure tot allò, com a testimoni per a les seves companyes i com a teràpia per a ella mateixa. Em va dir que tenia molts apunts però que ella no sabia escriure. Finalment em va enviar tot el que tenia perquè jo ho redactés. Jo pensava fer un fulletó per a les nenes de l'escola. Vaig anar a una casa de colònies, m'hi vaig tancar tres dies i va sortir el llibre. El ressò va ser totalment inesperat.

—**L'èxit del llibre va ser immediat.**

—Tres mesos després ja n'hi havia quatre edicions. I ha arribat fins a dotze. Vam rebre moltíssimes cartes i trucades agraïnt el llibre i el testimoni. Semblava com si la gent hagués descobert de sobte que encara hi havia santedat a l'Església i que l'Esperit vessava generós en l'ànima del nets de cor. Alhora van sortir un parell de llibres més sobre Alexia, tot i que més vinculats a l'Opus Dei, moviment al qual pertanyien els seus pares. També se'n van fer traduccions a sis idiomes i la història va fer la volta al món. El ressò que ha tingut ha superat totes les expectatives.

—**És curiós que un llibre escrit en tres dies hagi tingut aquest ressò...**

—Van ser tres dies molt intensos després d'un impacte fortíssim. El testimoni de la mare em va impressionar de debò. Era una mare que plorava la mort de la seva filla però que alhora estava contentíssima perquè la seva filla havia tingut un procés meravellós d'acceptació i abandonament en mans de Déu. Això era

admirable!

—**Què creu que pot aportar aquesta història a la gent?**

—Bàsicament el testimoni real que el dolor viscut des de la fe i l'esperança es pot patir millor. Això és claríssim! Ja hi ha molta gent a qui aquest llibre ha fet molt de bé. Alexia és un exemple no només per la fe immensa que té sinó també per la capacitat humana de superar el dolor i el patiment. Ella lluita i no es deixa morir, i té la capacitat de sobreposar-se

a l'adversitat i superar les dificultats. Tenia també grans virtuts humanes, com ara la capacitat d'agrair, de perdonar, d'estimar tot el que l'envoltava... El testimoni d'Alexia pot continuar fent molt de bé avui dia encara que un tipus de vocabulari potser no és adient per al moment actual. En certs moments, pot semblar que ho viu amb un cert masoquisme, però realment no va ser així, simplement ens sobta la seva manera de

parlar...

—**És això el que potser no ha sabut reinterpretar Fesser?**

—Jo crec que és important deixar clar que Fesser no ha fet una pel·lícula sobre Alexia González-Barros, sinó que es va inspirar en aquesta història per fer una altra història. És una recreació. A ell la història d'Alexia el va impressionar molt i realment admira molt la nena, però a partir d'aquesta inspiració ell ha fet una altra història diferent.

—**Com va rebre vostè inicialment la pel·lícula?**

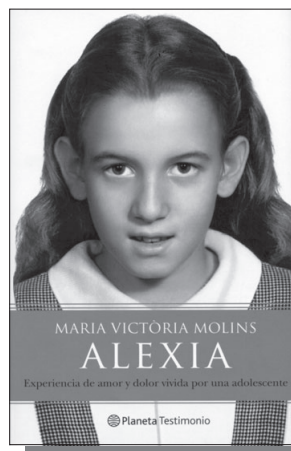
—El primer cop que vaig veure la pel·lícula vaig tenir un xoc. Vaig plorar molt. No podia separar Alexia de Camino. Em va crear una mica d'angoixa perquè no era ben bé la història que jo coneixia. De totes maneres, jo no volia comentar res sense haver parlat amb el director. No entenia per què ho havia fet així... A l'estrena a Barcelona el vaig saludar i ell es va mostrar molt interessat a explicar-me què va passar amb el meu llibre. Va venir a Barcelona i vam estar tot el dia parlant. Em va explicar el procés de descobrir de manera molt estranya el llibre i com va sentir la crida a fer una pel·lícula. Després es va documentar sobre l'Opus i va creure que, en consciència, havia de denunciar certes pràctiques que tenen lloc a la institució tot i que no fessin referència directa a la història d'Alexia. Ell va recrear la història per oferir finalment una hipòtesi molt personal.

—**Sembla que s'han fet amics, ja que fins i tot li va dedicar el Goya al millor guió original.**

—Des de la nostra trobada ens hem anat escrivint molt i puc dir sincerament que ha nascut una certa amistat. Fins i tot en algun moment m'ha preguntat sobre la meua fe i jo li he explicat el que anomeno «la mística del carrer», que visc en el dia a dia, al costat dels pobres i els més desfavorits. Quan va venir a visitar-me a Barcelona vam passejar pel Raval i va conèixer un altre tipus d'Església. Va quedar una mica al·lucinat!

—**A veure si ara Fesser decideix fer una pel·lícula sobre Victòria Molins...**

—[Riu]... Hi ha molta gent com jo! Bromes a part, jo crec que seria fantàstic que algun dia pogués fer una pel·lícula sobre aquesta altra Església que està descobrint...

«La Passió de Reus», un cant meditatiu

Un dels grans moments de l'obra.

Josep M. Llop Cabré *
Reus

Llop's Teatre SF/87 i la Comissió de La Passió presenten, al Teatre Foruny de Reus, el dissabte 28 i el diumenge 29 de març, a les 18.30 h, *La Passió de Reus*, un gran espectacle teatral de gran complexitat tècnica i argumental, situat en un dels camins principals del teatre: el dels grans sentiments dramàtics i tràgics que va viure i patir Jesús de Natzaret. Un espectacle evolutiu i àgil on la tradició i la creació es fonen en un sol esdeveniment.

La Passió de Reus, sensible als nous temps, és un cant meditatiu que sintonitza amb la riquesa i significació bíblica. El text fa una visió de la vida pública de Jesús, tot potenciant les causes dels esdeveniments que va viure. Amb llenguatge

planer, es va fusionant amb el treball escènic d'uns personatges que, des d'una òptica reflexiva i gens trivial, s'interpel·len per tal d'actualitzar-ne el missatge i fomentar una actitud crítica i entusiasta enfront dels problemes existents i on el que fem i pensem s'ajusti al que sentim i sabem.

Per afavorir el desenvolupament sensitiu i dinàmic de la posada en escena, s'ha creat una música peculiar, original de J. Granero, interpretada per l'Orquestra de la Passió i veus blanques. Compta també amb una il·luminació espectacular i efectiva, així com amb una moderna escenografia i una acurada posada en escena, símbol del moment estètic del teatre actual.

Espero que l'acollíu amb entusiasme i complicitat, i que compartiu amb tots nosaltres aquest gran esdeveniment.

* Director de «La Passió de Reus»

Passió i sentiment

P. Marcel·lí Muñoz, s.f.

La Passió de Reus, que des de fa dotze anys es representa als teatres de la nostra ciutat, potser no té tanta tradició ni tants mitjans com altres representacions que es fan al nostre país, potser tampoc no té el ressò que poden tenir altres representacions, i fins i tot diria que no té el poder de convocatòria ni les pretensions que tenen altres espectacles, però, això sí, no deixa indiferent ningú.

Allarg de la representació, són molts els moments que els espectadors deixen anar els sentiments: unes vegades, d'emoció, davant de la situació que s'està desenvolupant a l'escenari i, altres vegades, d'incomoditat, davant de la interpel·lació que se'ls fa directament a ells. És que a *La Passió de Reus* pretenem apropar a l'espectador els fets i esdeveniments que va viure Jesús d'una manera vivencial i reflexiva.

La Passió de Jesús no representa uns fets ancorats en el passat que es van donar en un moment de la història i amb unes persones concretes. Són

uns fets que a la nostra història present es continuen donant; continua havent-hi botxins i víctimes, continuen imposant-se les armes de la força a les armes de la raó... I això, a *La Passió de Reus*, a la nostra i vostra Passió, ho volem fer palès.

L'espectador de *La Passió de Reus* forma part de la representació. De fet, diria que un dels objectius que té la nostra Passió és fer present a la nostra societat uns valors i unes vivències que van donar coherència a la vida del nostre Salvador i que, avui dia, la nostra societat els té en desús. Si l'espectador que assisteix a la representació arriba a interpel·lar-se sobre la seva existència i la seva relació amb els que l'envolten, *La Passió de Reus*, a més d'haver apropiat la història a la seva vida, haurà col·laborat a escriure una nova història amb la nova manera de viure de moltes persones.

Sou tots convidats a reviuir els esdeveniments que van canviar la història i que volen continuar canviant-la impregnant la nostra societat de sentiments cristians.

Les representacions són sempre un èxit.

LES RECEPTES DE Joan Villaró

Pastís de peres

INGREDIENTS:

10 llesques de pa llet
1 copa de conyac
1 cullerada de canyella
8 cullerades de panses
2 cullerades de mantega
3 rovells d'ou - 3 clares
100 grams de sucre
100 grams de coco
peres en almívar
galetes
caramel líquid

PREPARACIÓ:

Poseu deu llesques de pa sense crossta en remull amb llet, una copa de conyac, una culleradeta de canyella i vuit cullerades de panses de Corint durant uns quinze minuts. Passat aquest temps, escorreu bé el pa amb les mans i poseu-lo en un bol. Incorporeu-hi dues cullerades de mantega a temperatura ambient, tres rovells d'ou, 100 grams de sucre i 100 grams de coco ratllat i treballau-ho bé amb una forquilla. Ha de quedar una textura semblant al iogurt. Quan estigui cremosa, afegiu-hi tres clares batudes a punt de neu i rectifiqueu-ho de sucre. Tot seguit, aboqueu aquesta pasta en un motlle i, a sobre, poseu-hi les peres en almívar tallades a làmines no gaire primes. Poseu el motlle al forn a una temperatura de 180 graus. Un cop desemmotllat el pastís, cobriu-lo amb una crema clareta que haureu fet amb deu peres, quatre galetes Maria, un rajolí de caramel líquid i una mica d'almívar.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

La bona notícia...

Dos setmanaris comparables

Francesc Gamissans

Entre la premsa catòlica de més tirada i prestigi de l'Estat espanyol, cal assenyalar el setmanari *Vida Nueva*, editat a Madrid des de fa més de 50 anys. L'actual director, Juan Rubio, és un sacerdot diocesà format i ben informat; un professional, brillant escriptor i comunicador serà i equilibrat.

En una entrevista que li ha fet el claretià Gonzalez Díez, el director de *Vida Nueva* exposa les característiques del setmanari que dirigeix: «Nosaltres som una veu oberta, clara i sempre atenta a les preocupacions dels cristians. La trajectòria de la nostra revista ha estat marcada per un profund amor a l'Església des d'una crítica sana, que genera propostes; som una veu, però no de l'Església oficial; una veu que té per guia l'Evangeli i el Concili Vaticà II.»

En un altre moment, Rubio comenta: «Hi ha molta riquesa en la vida de l'Església, però malauradament no surt tot publicat en els mitjans de comunicació; em refereixo a les comunitats cristianes que viuen amb il·lusió i nor-

malitat i que no els importa les petites renyines o disputes entre els bisbes; són cristians que somriuen i tornen al seu treball: a Càritas, amb els pobres; als centres parroquials, amb els infants i joves; amb els matrimonis, els malalts i els ancians. Més encara: en l'Església es desenvolupa formació, pregària, compromís social, etc. que també cal donar a conèixer. Treballen plegats sacerdots, religiosos, religioses i laics. La nostra revista informa puntualment amb rigor i objectivitat; en fa una seriosa avaluació, presenta un punt de vista. Nosaltres busquem ser en la societat una veu significativa, lliure, clara i suggeridora.»

Ben mirat, es palesa una semblança entre *Vida Nueva* i el nostre setmanari. *Vida Nueva* surt a Madrid i *Catalunya Cristiana* a Barcelona; el primer, amb una diagramació pròpia de revista; el segon, més semblant a un diari; però tots dos setmanaris tenen una línia conceptual i uns propòsits comparables: precisió en la notícia, objectivitat i independència en l'opinió, valoració de tot allò que és positiu i defensa del que és evident i indiscutible.

Pau VI, confessor de la fe

■ Es compleixen 40 anys de la proclamació del Credo i de la «*Humanae vitae*»

Mónica García
Barcelona

Les revoltes universitàries, les vagues generals o l'assassinat de Martin Luther King són esdeveniments que han perdurat en la memòria com a part del caòtic any 1968. Aquell mateix any, Pau VI va redactar dos documents fonamentals per a l'Església i per a tota la humanitat: el Credo o símbol nicè i la *Humanae vitae*. Complint amb el manament de Crist a Pere de confirmar els seus germans en la fe (1Tm 6,20), el Summe Pontífex va pronunciar el 30 de juny del 1968 una solemne professió de fe que explica i recull el contingut de la doctrina catòlica. Des d'aleshores, el text ha estat un excel·lent punt de referència per discernir quina és la veritable fe en temps de confusió.

D'aquests temes va tractar la conferència *Pau VI, confessor de la fe*, que va ser organitzada el 18 de febrer passat per l'Institut Sant Tomàs de la Fundació Balmesiana a càrrec del Dr. Joan Antoni Mateo, col·laborador de *Catalunya Cristiana* i professor de l'Institut de Teologia Espiritual de Barcelona i de l'Institut Sant Tomàs de Balmesiana.

Com ja va ocórrer després del Concili de Nicea l'any 325, els anys posteriors a la celebració del Concili Vaticà II van ser de grans dificultats i desconcert. El mateix sant Gregori Nazianzè va comunicar a l'emperador Constantí la seva negativa d'acudir al Concili de Nicea «perquè els concilis només provoquen confusions».

El Dr. Mateo, durant la seva intervenció.

No obstant això, després del darrer Concili, davant del perill de la corrupció de la fe, l'embranchida d'alguns cristians per la passió del canvi i la novetat, l'arbitrarietat doctrinal i la ruptura cultural que encara avui perdura, Pau VI va creure necessari culminar l'any dedicat a sant Pere i sant Pau proclamant el Credo del Poble de Déu. El Dr. Mateo va afirmar que aquests resums o compendis de la fe són poc freqüents en l'Església. Es tracta de moments de gran importància, ja que revelen que «es posa en dubte la veritat de la fe per un grup herètic».

Custodiar la fe

Com es va elaborar el text que definia la fe dels apòstols? Documents d'arxiu refe-

reixen que tot es va forjar gràcies a l'amistat que unia el papa Montini al cardenal suís Charles Journet i al filòsof francès Jacques Maritain. El 1967 Maritain tenia 85 anys i vivia amb els germanets del beat Carles de Foucauld. Davant «l'Església postconciliar que s'agenolla davant del món», Journet va engrescar el seu amic filòsof a redactar una professió de fe. «Providencialment, aleshores —va explicar el Dr. Mateo— Pau VI va convocar el cardenal Journet, i aquest va aprofitar la circumstància per suggerir-li un text sobre la fe catòlica.» «Prepareu-me un esquema del que penseu», va respondre el Pontífex. Maritain va concloure el projecte el gener del 1968 i, sense afegir-hi res, el cardenal suís el va enviar a

Pau VI. El 30 de juny, el papa Montini indicava, amb la solemne professió del Credo del Poble de Déu, pronunciat a la plaça de Sant Pere, el camí per custodiar la fe rebuda a través de Jesucrist. El text coincidia àmpliament amb l'escrit per Maritain.

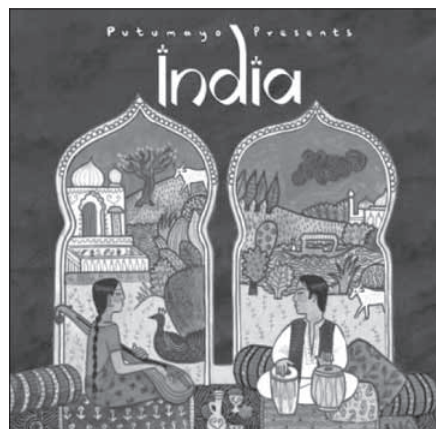
En el discurs previ a la proclamació, Pau VI va insistir que es tractava d'una «actualització del Credo de Nicea, dipòsit inviolable de la fe». En el Credo del Poble de Déu, el Pontífex reiterava el misteri de la Trinitat, específica del cristianisme, davant del teisme; al·ludia a les realitats invisibles davant del materialisme cras; insistia en la divinitat de Jesucrist davant de les heretgies, avui més difoses que mai, dins i fora de l'Església; apuntava a la figura de Maria, indicant així el germen de mariologia dels anys següents; recordava la realitat i conseqüències del pecat original, que en ser oblidat provoca errors gravíssims en l'educació de les persones i en la construcció de la societat; també feia referència a la transsubstanciació, a les realitats últimes, etc.

El Dr. Joan Antoni Mateo va assenyalar, a més, que «Pau VI va ser crucificat», referint-se als patiments que va suportar el Pontífex com a Successor de Pere, «i Benet XVI no en serà una excepció», va afegir, apuntant a la perseverança i fidelitat davant de contextos martirials. També va precisar que després de la publicació de la *Humanae vitae* el juliol del 1968, tan contestada i reprovada, Pau VI no va tornar a publicar cap més encíclica fins a la seva mort l'any 1978. Ell mateix confessava a alguns cardenals l'any 1972: «Potser el Senyor m'ha cridat, no per aptituds, sinó perquè pateixi una mica per l'Església i sembli que és Ell i no altres qui la guia i la salva.»

Estil Estel:

recomanacions discogràfiques

★ AA.DD., *India. A cultural journey*. Putumayo.

Música índia

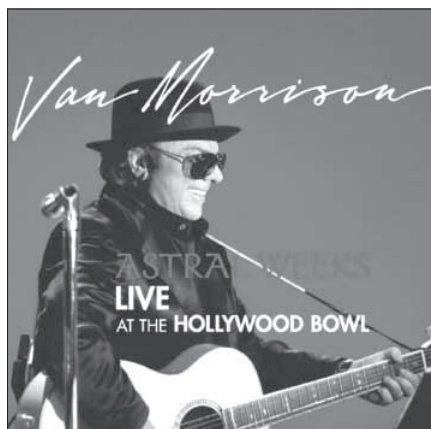
En aquest CD es recull una selecció del panorama musical ric i eclèctic que ofereix l'Índia: des de la música d'origen tradicional (*Ganesh*, *Zara Zara*) fins a les composicions més modernes procedents de la indústria cinematogràfica de Bollywood (*Maavan Te Tiyan*, *Tere Bina*). La dimensió espiritual de la música índia també hi és present. És de sobres conegut que milions de practicants de ioga fan servir aquest tipus de música per a les seves meditacions. Una part dels beneficis obtinguts amb la venda d'aquest disc es destinarà a la Fundació Índia per a les Arts.

★ The Netherlands Bach Society, *J. S. Bach. St. John Passion*. Emi Music.

Obra mestra

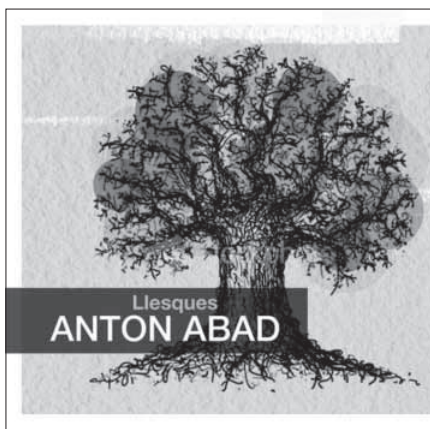
Johann Sebastian Bach (1685-1750) és un dels compositors més extraordinaris de la història de la música clàssica. Una de les seves obres mestres és *La Passió de sant Joan*, per a veus solistes, cor i orquestra, que va ser escrita sobre els capítols 18 i 19 de l'Evangeli de Joan. The Netherlands Bach Society, un grup de cantants i instrumentistes professionals especialitzats en la interpretació del repertori dels segles XVII i XVIII, ha enregistrat en un doble CD aquesta peça magna de Bach, sota la direcció de Jos van Veldhoven. S'acompanya d'un llibret en què s'explica la història d'aquesta composició.

★ Van Morrison, *Astral Weeks: Live at the Hollywood Bowl*. Emi Music.

Un artista únic

El 10 de febrer es va publicar aquest àlbum de Van Morrison. Es tracta de la gravació d'un concert que l'artista va oferir el novembre del 2008 a l'emblemàtic Hollywood Bowl de Los Angeles i hi va fer una excepcional revisió del seu mític àlbum *Astral Weeks*, editat originalment l'any 1968 i considerat com un dels màxims exponents en la història de la música popular. Van Morrison (Belfast, 1945) és un artista únic. La seva independència artística, rigor i inspiració com a compositor i la seva integritat interpretativa l'han convertit en un dels grans, per damunt d'estils i modes.

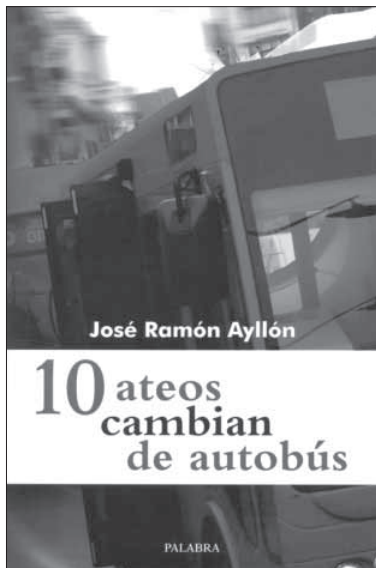

★ Anton Abad, *Llesques*. Temps Records.

Ànima de poeta

El cantautor Anton Abad presenta *Llesques*, el seu sisè treball, i consolida així una llarga trajectòria musical. En aquest disc inclou onze cançons de temàtica quotidiana, entre el folk i la tradició popular, fonamentalment acústics però amb tocs *new age*. Autodidacta i reflexiu, l'artista expressa en els seus temes la preocupació i interès pel món que l'envolta i la problemàtica social. I ho fa amb honestetat senzilla i amb una especial sensibilitat poètica. Destaquen, entre altres, *Lo pagès*, *Pre-gària* i *Serra de Tramuntana*. Les seves lletres conviden a la reflexió.

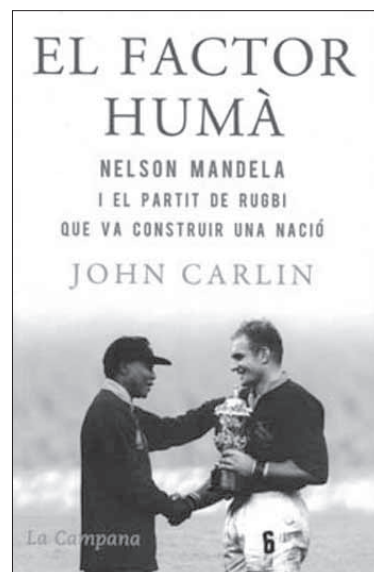
Llibres

Canvi de vida

«Probablement Déu no existeix», diu la publicitat atea d'alguns autobusos europeus. Això pensaven ateus i agnòstics com ara Chesterton, Edith Stein, Dostoievski, C. S. Lewis, Narciso Yepes o Vittorio Messori, fins que van passar d'aquest parer a la seguretat de l'existència de Déu. Aquest canvi no el van fer enmig d'una vida fàcil, sinó en les circumstàncies dramàtiques dels que han patit en pròpia carn la persecució, la presó o una guerra. Ells mateixos, escriptors notables, ens expliquen el seu canvi de vida.

▶ **José Ramon Ayllón, 10 ateos cambian de autobús.** Ediciones Palabra, Col·lecció Palabra Hoy, Madrid 2009, 132 pàg.

Segellar la pau

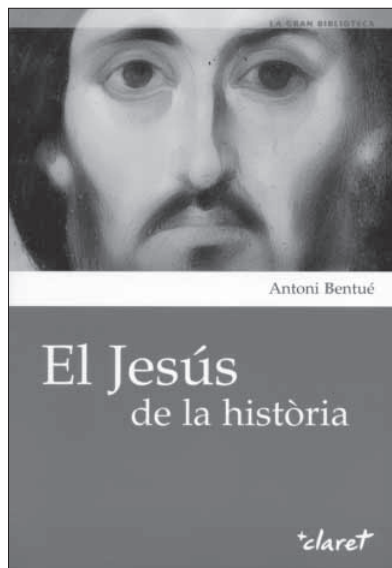
Nelson Mandela, després de la seva sortida de la presó i davant la inestabilitat del seu país, dividit per cinquanta anys d'odi racial, va entendre que havia d'aconseguir la unió dels seus habitants. I va veure amb claredat que l'esport era una estratègia extraordinària per aconseguir-ho. La final del mundial de rugby del 1995 va acabar amb la victòria sud-africana a l'últim minut i va fondre en una abraçada negres i blancs. El periodista i escriptor John Carlin recrea aquesta commovedora història, que el cineasta Clint Eastwood aviat durà al cinema.

▶ **John Carlin, El factor humà.** Editorial La Campana, Barcelona 2009, 374 pàg.

Visió sobre Jesús

La figura de Jesús continua despertant interès. El teòleg Antoni Bentué ha escrit aquest llibre sobre el Messies amb un objectiu doble. D'una banda, situar la figura de Jesús dels evangelis, indagant les raons del conflicte que ell va suscitar en el seu entorn i que va culminar amb la condemna a mort per part dels seus opositors i en l'abandonament final per part dels seus partidaris. En segon lloc, l'enigma històric que va fer possible que, una vegada que Jesús va haver mort a la creu i abandonat pels seus, sobrevisqués el primer cristianisme.

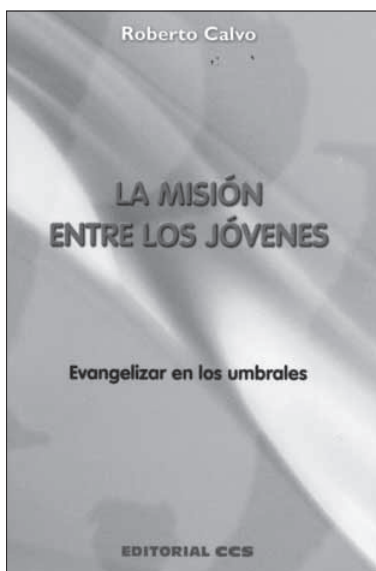
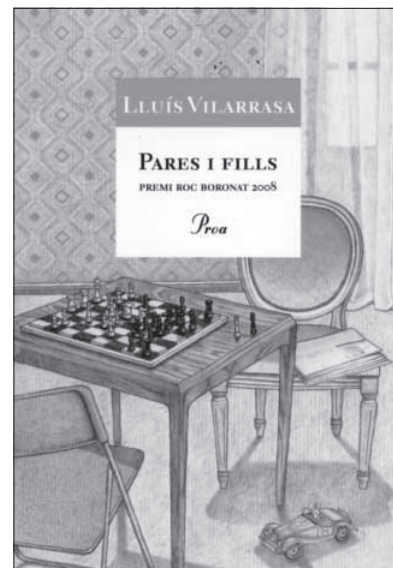
▶ **Antoni Bentué, El Jesús de la història.** Editorial Claret, Col·lecció La Gran Biblioteca, Barcelona 2009, 228 pàg.

Tema intergeneracional

L'escriptor Lluís Vilarrassa aborda en aquest llibre les relacions entre pares i fills en el transcurs de set relats: el pare que té el fill en un internat, un fill que es nega a cursar una assignatura de nova creació i posa els pares contra les cordes, un home que arruïna la família per tornar a veure els pares... Amb aquesta obra, Vilarrassa, narrador hàbil amb estil precís i singular, sedueix el lector amb temes d'una convivència més o menys feliç i rutinària, però també d'absència.

▶ **Lluís Vilarrassa, Pares i fills.** Editorial Proa, Col·lecció A Tot Vent, Barcelona 2009, 134 pàg.

Acció pastoral

Actualment sorgeixen nous llindars que necessiten ser evangelitzats. Un d'ells és la missió entre els joves. Roberto Calvo, especialista en pastoral de joventut i director del *Diccionario del Animador Pastoral*, situa aquest nou llindar, intentant observar evangèlicament la realitat dels joves per poder anar cap a ells i oferir-los el nostre sentit de la vida des del Déu de la vida. Aquest llibre proposa l'animació missionera com a tasca fonamental i permanent de l'acció pastoral entre els joves.

▶ **Roberto Calvo, La misión entre los jóvenes.** Evangelizar en los umbrales. Editorial CCS, Col·lecció Agentes PJ, Madrid 2008, 197 pàg.

A la recerca del tresor

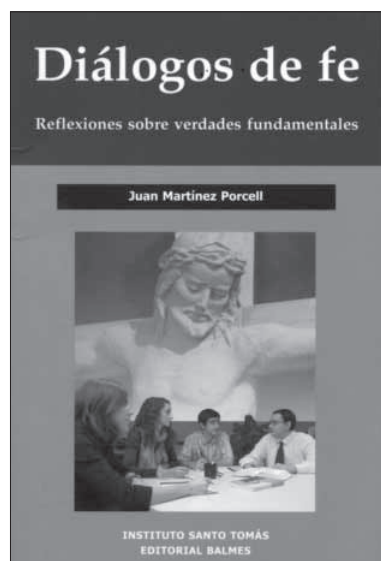
Mark Wilder, un prestigiós advocat nord-americà, decideix emprendre un viatge a Egipte després de rebre una enigmàtica carta anònima. Una vegada arribat al país, amb l'ajuda d'Ateya, una jove copta, Mark accepta una missió d'alt risc: descobrir l'últim secret de Tutankamón, un tresor acuradament ocult per ell mateix, que tothom busca des de fa segles. El cèlebre autor Christian Jacq ens convida a endinsar-nos en la màgia de l'antic Egipte i a conèixer els darrers i més enlluernadors secrets.

▶ **Christian Jacq, Tutankamón.** Editorial Planeta, Barcelona 2009, 339 pàg.

A flor de pell

Aquest volum és el resultat de moltes trobades de persones interessades en la formació teològica de la seva pròpia fe; creients que, desitjant aprofundir en el missatge de l'Evangeli, van compartir esforç i amistat durant molts anys. Mn. Joan Martínez Porcell, degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya, proposa aquí el resum de molts diàlegs vius, a flor de pell, a la resposta incessant de la vida. Una manera d'agrair a Déu el do de la fe i aprendre a ser portadors de la Bona Notícia.

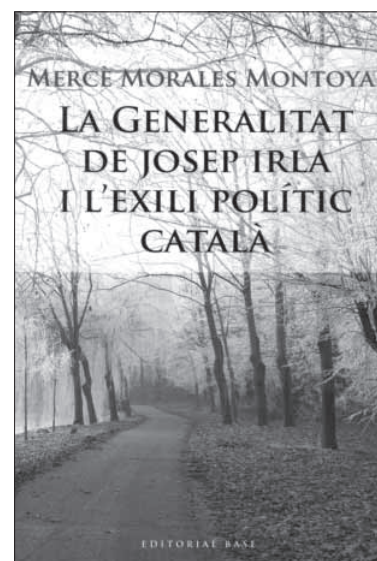
▶ **Joan Martínez Porcell, Diálogos de fe.** Editorial Balmes-Instituto Santo Tomás, Col·lecció Biblioteca Filosòfica de Balmesiana, Barcelona 2008, 166 pàg.

Un personatge clau

Qui era Josep Irla? Per què és un personatge tan desconegut? La historiadora Mercè Morales ens aporta les claus de la història política de Catalunya en un viatge apassionant pels convulsos anys quaranta. En ser assassinat per Franco el president Lluís Companys l'octubre del 1940, Josep Irla, en la seva condició de president del Parlament de Catalunya, va haver d'assumir —en unes condicions heroiques— la presidència de la Generalitat. El 1944 va formar govern, però no va sobreviure més enllà del 1948.

▶ **Mercè Morales Montoya, La Generalitat de Josep Irla i l'exili polític català.** Editorial Base, Col·lecció Base Històrica, Barcelona 2008, 1.048 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Cristóbal Sàrrias

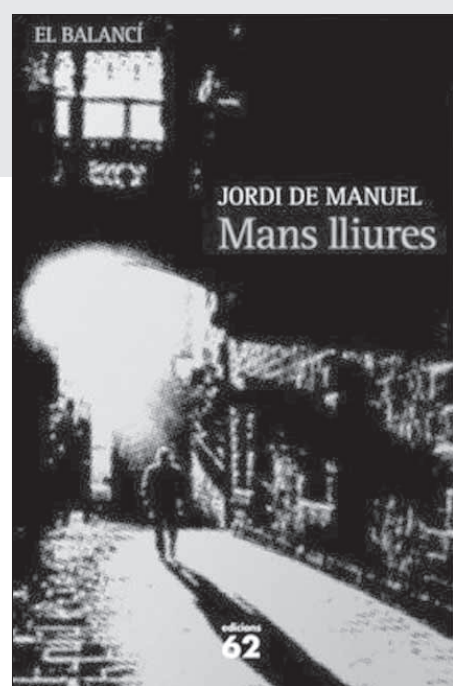

Política i crim

La sèrie negra sovint s'alimenta de situacions absurdes. D'aquí la necessitat de cercar arguments originals, si no es vol caure en els llocs comuns que tenen com a model les tribulacions i perquisicions de Sherlock Holmes i el seu inseparable Watson. Sir Conan Doyle gairebé va esgotar tots els arguments.

Hi ha un element fonamental: els protagonistes, és a dir, els que investiguen els fets. I així, si hi ha víctimes, també hi ha d'haver qui busqui l'arrel dels fets. I com més complicat, millor, per mantenir així l'interès de la narració.

Víctimes, complexitat de l'esdeveniment, investigador... tres elements que formen l'estructura de la sèrie negra. *Mans lliures* té aquests ingredients per formar un combinat perfecte, i el seu autor, Jordi de Manuel, ens ha sabut presentar el resultat amb habilitat i un suspens progressiu, situant la crònica a Barcelona, i en plena campanya política prèvia a unes eleccions: Roger Mesalles, un home carismàtic sorgit inopinadament del no-res, arrossega els ciutadans, i un grup anònim poderós decideix eliminar-lo. Un escàndol sexual els serveix per reduir-lo al no-res. Clara, una prostituta de luxe, en serà l'ham. I aconseguir una cosa que, aparentment,

Jordi de MANUEL
Mans lliures

Edicions 62, Barcelona 2009, 254 pàg.

frontament amb altres cossos policials: el que veiem a la televisió amb Colombo, i del que participen alguns dels protagonistes de la sèrie, com el Carvalho de Vázquez Montalbán, o l'inefable Torrente, per reduir-nos a la literatura ibèrica.

A més, en Sergiot, té al seu costat dos ajudants, imposats pels caps, per així «fer parlar». Dos mossos —ell i ella— que es relleven en el plantejament d'hipòtesis.

De Manuel desenvolupa el seu argument a bon ritme, amb una certa dosi de «suspens», potser de vegades parlant més de la perplexitat en la qual està sumit Marc Sergiot, que de la que podria tenir el lector, que ben aviat endevina la clau de l'assumpte. Quan llegiu la novel·la ho sabreu.

Hi ha diferents elements implícits en aquesta narració, i potser el més important és la denúncia de les males arts i manipu-

lacions en el món de la política. Mesalles fa nosa perquè no es presta a concessions, i sap parlar al poble obertament del que vol sentir. El maquiavel·lisme no és el seu estil, i el seu missatge molesta els nuclis ocults del poder o dels diners. Els oligarques, que estan disposats a tot, no estalviaran esforços per fer-lo desaparèixer de l'escena política.

De Manuel exagera en el plantejament i en el resultat final? El cert és que, tot i que el lector endevina aviat quin serà, sorprèn el mètode que fa servir la «mà negra» que hi ha darrere el complot. De Manuel només el deixa entreveure, encara que la denúncia va més enllà de grups concrets i, fins i tot, hi involucra foscos intermediaris estrangers, d'un matís polític indubtable.

Una narració de sèrie negra agradable, que apunta maneres en l'autor, que té originalitat en el desenllaç, tot i que cau en llocs comuns fàcilment evitables.

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Cloenda del Campionat de Colles Sardanistes de Catalunya a Agramunt

El diumenge 15 de març, a Agramunt, se celebra una gran festa dedicada a les colles sardanistes i el seu entorn associatiu. Els eixos d'aquesta celebració són, d'una banda, el lliurament de trofeus de les diferents tandes competitives i les diverses categories del Campionat de Catalunya de l'any 2008, però també el concert de presentació de les sardanes guanyadores del certamen musical convocat amb motiu de les noces d'or de la Unió de Colles Sardanistes i la culminació de les activitats commemoratives d'aquesta efemèride.

Aquesta diada està organitzada pel Grup Sardanista Estol, amb la col·laboració de la Federació Sardanista de les Comarques de Lleida i l'Agrupació de Colles Sardanistes de les Terres Lleidatanes, tenint com a convidada d'honor la màxima entitat federativa d'aquest àmbit que és la Unió de Colles Sardanistes de Catalunya.

Els actes s'inicien a dos quarts d'onze del matí, amb la recepció de la junta directiva de la Unió de Colles per part de les autoritats locals i una xocolatada popular, prèvia a una visita als llocs més emblemàtics d'Agramunt.

El Casal Agramuntí és l'escenari de la final del Certamen Musical del 50è aniversari de la Unió de Colles Sardanistes, amb la presentació de les sardanes guanyadores d'aquest concurs i el lliurament dels premis corresponents que tenen unes dotacions econòmiques de 1.500 euros el primer i 600 euros, el segon. D'altra banda, el públic assistent a aquest concert atorgarà, per mitjà dels seus vots, el premi a la sardana més popular. La part musical del concert anirà a càrrec de la Bellpuig Cobla.

Durant la celebració del concert també es projectarà un vídeo amb imatges de les activitats celebrades amb motiu del cinquantenari de la Unió de Colles, d'entre les quals cal recordar com a fita més rellevant l'Aplec de Colles Sardanistes celebrat el mes de juny del 2008 a Montserrat.

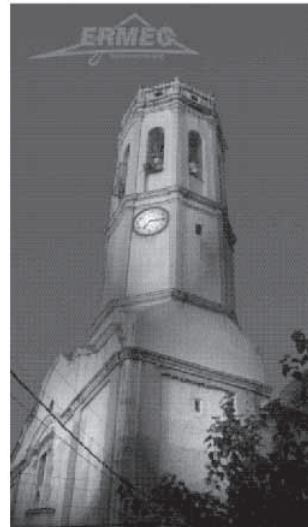
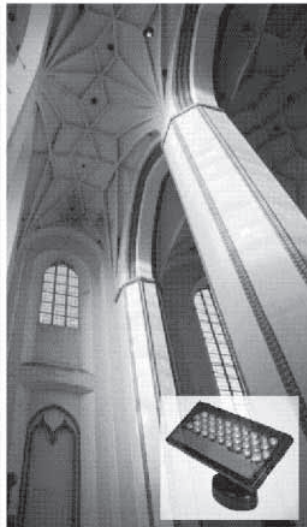
La festa prosseguirà amb un dinar de germanor al pavelló poliesportiu d'Agramunt i una sobretaula amenitzada amb l'actuació del Mag Lari. Finalment, a partir de les quatre de la tarda, al mateix pavelló, es farà l'acte de lliurament de trofeus corresponents al Campionat de Catalunya de Colles Sardanistes de 2008.

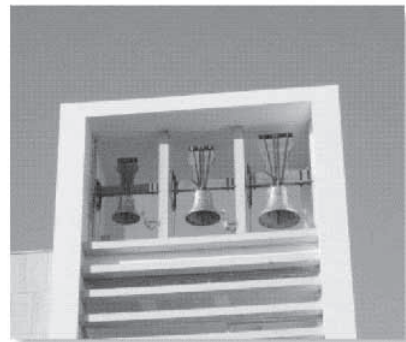
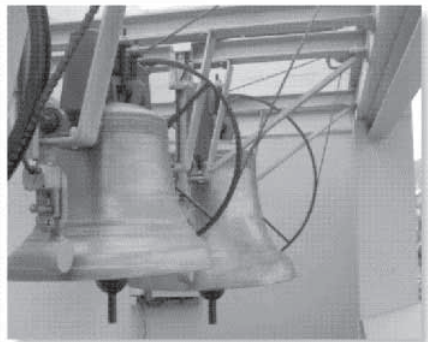
AUTOMATIZACIÓN Y RESTAURACIÓN DE CAMPANAS Y CAMPANARIOS

ILUMINACIÓN LED INTERIOR Y EXTERIOR

RELOJERÍA MONUMENTAL

ESCULTURAS MUSICALES

ERMEC, S.L.
C/ Francesc Teixidó, 22
P. E. Granland, Badalona Sur
08918 Badalona
Barcelona (SPAIN)

Tel. (+34) 902 450 160
Fax (+34) 902 433 088
ermec@ermec.org
www.ermec.org

ERMEC, S.L. - MADRID
C/ Segovia, 8, 1ª Planta
28004 Madrid
SPAIN

blibao@ermec.com
portugal@ermec.com

Actualitats científiques

Les ones del mar són una font d'energia aprofitable

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Tot allò que es mou porta energia. Les onades del mar es mouen; porten, doncs, energia. I no hi hauria manera d'aprofitar aquesta energia? És clar que sí! A Portugal, davant de la vila de Póvoa de Varzim, ja hi ha tres enormes serps metàl·liques de 150 metres de longitud que estan movent-se al compàs de les ones i produeixen 2,25 megawatts/hora. Ha estat una gran realització d'enginyeria que s'ideà a Escòcia, on ja és operativa. Aquestes construccions allargades reben l'impacte de les onades, que produeixen un moviment entre els mòduls d'acer que acciona un sistema hidràulic que bombeja oli a pressió i impulsa uns generadors d'energia elèctrica. Un cable transporta l'energia fins a una subestació de la costa. Hom les anomena *pelamis*, denominació treta del nom científic d'una serp de mar, la *Pelamis platurus*, que té prop d'un metre de llargada i viu al Pacífic entre un i tres quilòmetres de la costa.

De moment la realització de Portugal encara es troba als primers passos. La instal·lació ha resultat molt cara.

I ha hagut de patir parades de manteniment i perfeccionament. Però va endavant. I ja es veu com un camp prometedor. La tecnologia ha estat aportada per l'empresa escocesa Pelamis Wave Power, amb la participació de l'australiana Babcock & Brown i també d'empreses portugueses. No afecta la feina dels pescadors perquè és

un lloc de fons arenós, no apte per a la pesca marina.

Luis Eguiluz, catedràtic d'Enginyeria Elèctrica de la Universitat de Cantàbria és molt optimista respecte d'aquesta obtenció d'energia: «L'aprofitament s'intensificarà quan s'exhaureixi l'explotació d'energies terrestres», diu. I ja hi ha projectes mig realitzats a l'Estat espanyol. La potència de les onades al golf de Biscaia és de 44 quilowatts, i a Galícia de 55; valors inferiors als 67 quilowatts que tenen a Escòcia (però un xic superior als 33 que tenen els portuguesos), suficients per aprofitar-ne l'energia que les ones hi aporten (a la Mediterrània, enfront de Catalunya, oscil·len entre 8 i 10 quilowatts, que ara com ara, no són prou rendibles). I ja se n'han començat a realitzar dos projectes: el de Mutriku (Guipúscoa) i el de Santoña (Cantàbria). Són amb un sistema diferent del portuguès, amb turbines i amb boies. En el de Mutriku s'han invertit 6,1 milions d'euros, i en el de Santoña uns tres milions. S'ha calculat que el cost de l'obtenció d'aquesta energia marina quadruplica el de les estacions eòliques, però es veu molt prometedora en el futur. Ja n'anirem sabent més notícies.

Cosmologies actuals i fe cristiana

Què és la matèria? Avui dia qualsevol estudiant de Secundària ens respondria sense dificultat: un conjunt de molècules construïdes amb àtoms i aquests formats amb unes partícules elementals que en diem electrons, quarks, bosons, etc. Però segur que no sabria què dir si insistís preguntant: què són i com són les partícules elementals? Són boletes? Certament les dibuixem esfèriques, però: què són en realitat? Pensem en els electrons que es distribueixen en «orbitals» a l'entorn del nucli atòmic i que se'n poden desprendre fent radiació electromagnètica (o sigui, emetent fotons, i què és un fotó?) i també convertir-se en el corrent elèctric. Com pot tenir una minúscula esfera les propietats que té un electró? L'íntima estructura de la matèria és també una qüestió cosmològica. La teoria de cordes va ser creada el 1984 per donar alhora una explicació de l'estructura microscòpica i de la total del cosmos.

Com s'arribà a aquesta nova teoria

Era el 1968 quan un jove físic italià, Gabriele Veneziano, al CERN de Ginebra, rumiant sobre les propietats que experimentalment s'han obtingut de la força nuclear forta, trobà que la funció beta d'Euler s'ajustava als resultats. Això animà els físics dels acceleradors de partícules a aplicar-la a altres casos. I quin sentit tenia aquella funció? La primera interpretació que se li donà, que sapiguem, va ser la que el 1970 van exposar Yoichiro Nambu i Leonard Susskind: podien considerar-se les partícules elementals com petites cordes vibrants unidimensionals (com les d'un violí o una guitarra, però ultramicroscòpiques). Però la cosa no prosperà perquè no sempre lligava la teoria amb les observacions.

49 La teoria de cordes i supercordes

El 1974 John Schwartz i Joël Scherk van trobar que el gravitó (bosó portador de la força gravitacional) encaixava amb aquella concepció de les partícules elementals, si bé no resolien encara el problema d'unir gravetat amb teoria quàntica.

Però més tard, el 1984, John Schwartz i Michael Green proporcionaren la primera demostració de la validesa de la teoria de cordes per explicar el comportament de les quatre forces físiques i de tot tipus de matèria, a més de donar la solució al conflicte quàntic que contenien. Així fou com la teoria ja va prendre lloc de ciutadania en el món dels físics. De mica en mica es va anar veient que, efectivament, moltes propietats del model estàndard emergien naturalment de l'estructura establerta per la teoria de cordes. La cosa que encara no estava resolta (i del tot encara no ho està) era establir amb exactitud totes les equacions que donessin plena raó dels resultats que es volien deduir.

No és estrany, doncs, que acabessin formant-se cinc versions diferents de la teoria de cordes: Tipus I, Tipus IIA, Tipus IIB, Heteròtica-O i Heteròtica-E. A més s'hi afegí encara la teoria de la supergravetat.

Una nova formulació unitària de la teoria de cordes (o de «supercordes», com es dirà d'ara endavant) va ser presentada el 1995 per Edward Witten al congrés sobre el tema, «Strings 1995». Va saber presentar una teoria que feia veure com aquelles sis formulacions n'eren només aspectes. Així establia els principis d'una

Teoria-M (o «teoria del tot»). No s'ha arribat encara al final, però molts pensen que no és gaire lluny. Cal fer notar, no obstant això, que estem parlant d'una teoria, no d'una llei física comprovada.

Què són les cordes

S'identifiquen amb les partícules elementals. La teoria diu que són els veritables «àtoms» (=indivisibles) de l'univers. Són realment això? Sempre haurem de contestar que ho són si la teoria de cordes és correcta, però no podem assegurar que ho sigui ni que sigui la definitiva. No es pot demostrar tampoc que les cordes no estiguin formades per estructures encara més petites. El que sí podem dir és que l'anterior model estàndard no explica el perquè de les propietats que tenen les partícules elementals ni pot fer prediccions sense conèixer les propietats de cada partícula, mentre que a la teoria de cordes s'estableix un marc per a l'explicació de les propietats de les partícules: segons els diversos models vibratoris d'una corda fonamental es veuen determinades les diferents masses i càrregues de força. La càrrega elèctrica, la càrrega dèbil i la càrrega forta que transporta una corda concreta són determinades per la seva manera exacta de vibrar i fins i tot hi ha un model vibratori que encaixa amb les propietats de l'hipotètic gravitó.

No cal dir que la petitesa de les cordes és de l'ordre de la longitud de Plank, o sigui 10^{-33} cm. Poden ser obertes (com segments de recta) o tancades (com cer-

cles). La seva tensió, que les fa extremadament rígides, ha de ser molt gran. La de la força gravitatòria ha de ser de 10^{39} tones. La que tingui més tensió tindrà més energia, que serà sempre un múltiple de l'energia de Planck.

Ara bé, la cosa més nova i difícil de comprendre d'aquesta teoria és que les cordes no són simplement en el nostre espai de tres dimensions (o quatre si incloem el temps) sinó en un espai de deu o, millor (segons Witten), d'onze dimensions. Set d'elles són espais enrotllats, com ho és el de dos dimensions que embolcalla un cilindre.

Va ser la idea que el 1919 havia formulat Theodor Kaluza, de la universitat de Königsberg, que l'espai podria tenir més de tres dimensions, recollida per Oskar Klein el 1926, que digué que podien haver-hi dimensions enrotllades, tan petites com la longitud de Planck, la que es va introduir a la física amb la teoria de cordes ja a la dècada dels setanta i després a l'elaboració feta per Schwartz i Green el 1984, que hi posaren deu dimensions. Però Witten el 1994 en posà onze: deu d'espacials i una de temporal. Només formes geomètriques de sis (o set) dimensions enrotllades, afegides a les tres de l'espai normal, podien explicar les propietats de les cordes. Aquests enrotllaments són figures geomètriques conegudes amb el nom d'*espais (o formes) de Calabi-Yau* en honor dels matemàtics Eugenio Calabi i Shing-Tung Yau, que les havien estudiat abans d'aparèixer la teoria de cordes. A cada punt de l'espai s'hi considera una d'aquestes formes de sis (set, segons Witten) dimensions enrotllades. Tenim, doncs, una concepció de la matèria ben nova: entitats vibratòries i res més.

A partir de la teoria de cordes s'ha elaborat una teoria cosmològica que explicarem al pròxim capítol.

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-09.30 El primer cafè
09.30-13.00 Radiofórmula
13.00-13.08 Cant de la Salve i el Virolai
13.08-17.50 Radiofórmula
14.55-15.00 Espurna d'alba
15.30-15.35 Evangeli
15.00 i 21.00 Comentari general
22.00-23.00 Finestra oberta

Dilluns

19.00-20.00 Vida sana
21.00-22.00 Coneixes Jesús?
23.00-00.00 Planeta blau
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimarts

19.00-20.00 Parlem d'empresa
21.00-22.00 Buscant la llum
23.00-00.00 Paraules d'amor
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimecres

18.00-19.00 Amb els ulls de Maria
19.00-20.00 De cap i de nou
21.00-22.00 Temps d'escolta

00.00-00.15

Completes des de Santa

Maria de Solius

01.00-02.00

Resson

02.00-02.10

Evangeli, Dietaris,

Espurna d'alba

02.10-06.50

Música instrumental-

Radiofórmula

Dijous

19.00-19.20

Estel solidari

19.30-19.45

Els germans orientals

19.45-21.00

Radiofórmula

21.00-22.00

Mirades

23.00-00.00

Projectes

00.00-00.15

Completes des de

Santa Maria de Solius

02.00-02.00

Evangeli, Dietaris,

02.00-02.10

Espurna d'alba

02.10-06.50

Música instrumental-

Radiofórmula

Divendres

18.00-19.00

Amb els ulls de Maria

19.00-20.00

Catalunya sense barreres

20.00-21.00

Radiofórmula

21.00-22.00

A peu de carrer

23.00-00.00

Amb llum pròpia

00.00-00.15

Completes des de Santa

Maria de Solius

01.00-02.00

Resson

02.00-02.10

Evangeli, Dietaris,

02.10-06.50

Espurna d'alba

02.10-06.50

Música instrumental-

Radiofórmula

Dissabte

06.50-07.30

Santoral, El tren de les set,

Sant Rosari, Evangeli,

Laudes des de Montserrat

10.00-10.30

A tota costa

10.30-12.30

Trotamundos

15.00-15.05

Cuina a Ràdio Estel

16.00-16.05

Llibres a l'abast

17.00-17.05

Clip de teatre

18.00-20.30

Vida sana

00.00-00.15

Parlem d'empresa (R)

00.00-00.15

Completes des de Santa

01.00-02.00

Maria de Solius

01.00-02.00

Resson

02.00-02.10

Evangeli, Dietaris,

02.10-06.50

Espurna d'alba

02.10-06.50

Música instrumental-

Radiofórmula

Diumenge

06.50-08.00

Santoral, El tren de les set,

Sant Rosari, Evangeli,

Laudes des de Montserrat

08.00-09.00

La Cantata i Dietari

09.00-10.00

Tot sardana

10.00-10.05

Avui és festa

10.30-11.00

La taula de l'Evangeli

11.00-12.30

Missa de Montserrat

12.30-14.30

Rutes per Catalunya

15.00-15.05

Cuina

16.00-16.05

Llibres

17.00-17.05

Crítica de teatre

18.00-18.30

La taula de l'Evangeli

18.30-20.00

Avui és el dia del Senyor

20.00-20.30

amb la carta dominical

20.30-21.00

(prèvia i Eucaristia des de

00.00-00.15

la catedral de Barcelona)

20.00-20.30

Església Viva

20.30-21.00

El campanar

00.00-00.15

Completes des de Santa

00.30-01.00

Maria de Solius

01.00-02.00

Jazz

01.00-02.00

Resson

02.00-02.10

Evangeli, Dietaris,

02.10-06.50

Espurna d'alba

02.10-06.50

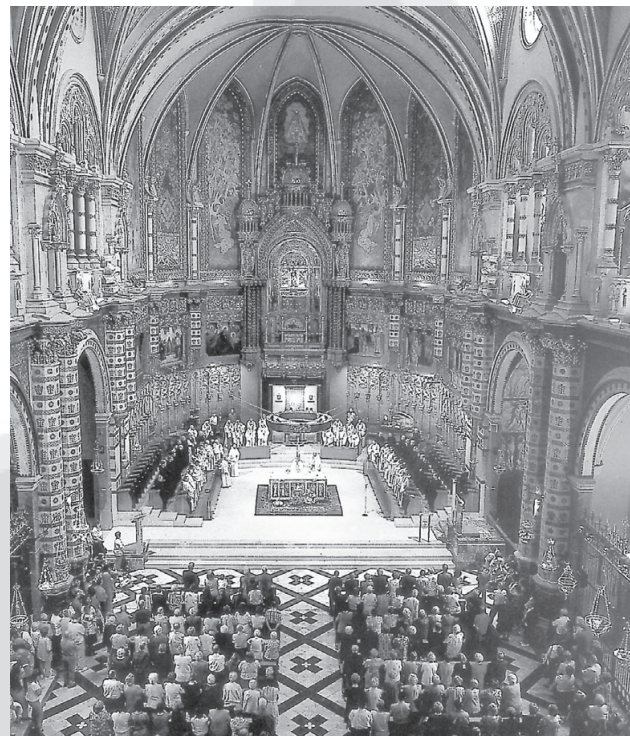
Música instrumental-

Radiofórmula

«De Montserrat, estel»

us ofereix en directe
des de la basílica de
la Mare de Déu
de Montserrat

de dilluns a diumenge,
a les 7.30 h,
la pregària de Laudes

Cada diumenge,
a les 11.00 h,
la Missa conventual

I ara cada dia, de dilluns a divendres,
a les 13 h, Cant de la Salve i
el Virolai a càrrec de l'Escolania
de Montserrat

■ Barcelona 106.6

■ Tarragona 100.6

■ Catalunya Central 93.7

■ Girona 103.4

■ Tortosa 90.1

■ Garraf 96.8

■ Vic 91.3

■ Lleida 91.5

■ Cerdanya 104.4

■ La Seu d'Urgell 105.0

■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 15

08.45 Shalom

Programa de la comunitat jueva.

Director: Benito Garzón.

09.00 Islam hoy

Programa de la comunitat islàmica.

Director: Mohamed Chakor.

09.15 Buenas noticias TV

Programa de la comunitat evangèlica.

Director: José Pablo Sánchez.

10.00 Últimas preguntas

Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.

Directora: M. Ángeles Fernández.

10.25 Testimonio

«La experiencia del Catecumenado.»

El sacerdot Felip Juli Rodríguez, delegat per al Catecumenat de l'arxidiòcesi de Barcelona, ens explica la seva experiència amb el catecumenat d'adults i amb el nou Catecisme per a la infància de la Conferència Episcopal Espanyola, *Jesús és el Senyor*.

Director: Isidro Catela.

10.30 Santa Missa

Amb la participació d'una coral convidada.

Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra. Coordinador: Ignasi Miranda.

11.20 Els camins de la calma

Programa documental que proposa itineraris per llocs de Catalunya amb les esglésies com a eix central.

Director: Ferran González.

11.30 Pueblo de Dios

Programa de reportatges en què es pretén donar a conèixer l'acció missionera de l'Església, el sentit de la vocació religiosa, la importància del voluntariat i el destí dels diners procedents de la solidaritat,

canalitzats a través d'ONG i entitats.

Director: Julián del Olmo.

TV-3

Diumenge 15

09.00 Signes dels Temps

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc. Director: Francesc Rosaura.

TVM (televisió de Mataró)

Cada divendres

21.00 Creure avui

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai *Temps de reflexió*. El programa es repeteix el dissabte a les 13.00 h i el diumenge a les 13.00 i a les 22.00 h.

Canal Català Televisió Tarragona

Als quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.

El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona, presentat per Jordi Callejón i Maria del Mar Ribé. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9.30 h; Televisió de l'Escala, diumenges, a les 13.00 h; Televisió de Tossa de Mar, dissabtes, a les 17.00 i diumenges, a les 21.00 h; Canal Nord Televisió, diumenges, a les 11.00 h; Televisió Costa Brava, dilluns, a les 00.30 h; Canal Català la Selva, diumenges, a les 9.00 h; Canal Català Girona (Banyoles), dissabtes i diumenges, a les 8.00 h.

MARÇ ÉS EL MES
CONSAGRAT AL
PATRIARCA SANT JOSEP

INTERNET

• **QUARESMA.**— L'Apostolat del Rosari al Perú presenta a la seva pàgina web, www.rosarioenfamilia.org.pe, material per meditar en aquest temps de Quaresma.

ALTRES BISBATS

• **CENTRE D'HUMANITZACIÓ DE LA SALUT.**— El 3, 4 i 5 d'abril, *Curso práctico para educadores*, a Tres Cantos (Madrid). Més informació: tel. 918 060 698, a/e: formacion@humanizar.es, web: www.humanizar.es.

• **MEDJUGORJE.**— Peregrinació del 8 al 15 d'abril. Organitza: Sandra Barisic, tel. 690 952 566, a/e: gsba15@yahoo.es.

BARCELONA

• **AULA DE TEOLOGIA.**— El 14 de març, a les 12.00, sobre *Progreso cultural*, amb Jesús M. Pons (doctor en Teologia). Serà a l'oratori Bonaigua, c/Jiménez i Iglesias, 1 - Barcelona, tel. 932 049 551.

• **PARRÒQUIA SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El 14 i 28 de març, a les 18.00, conferències quaresmals a càrrec de Mn. Josep A. Arenas, director espiritual del Seminari Major, amb el tema *Meditacions per viure més intensament la Quaresma*. Les dues conferències aniran precedides per la pregària de vespres. Més informació: plaça de Sant Pere, s/n - Barcelona, tel. 932 680. 742, a/e: santpere164@arqbcn.cat.

• **PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ.**— El 15 de març, a les 19.00, xer-

rada quaresmal *Anunciar la Paraula*, amb Mons. Jaume Traserria (bisbe de Solsona); vespres solemnes i eucaristia. Possibilitat de rebre el sagrament de la Reconciliació. Servei de guarderia. Organitza: parròquia de la Puríssima Concepció i de Sant Francesc de Sales, amb la col·laboració de la Delegació diocesana de la Vida Consagrada de Barcelona; el 22, a les 19.00, «Trobades sobre l'actualitat en la Concepció». David Jou, catedràtic de Física quàntica (UAB), parlarà sobre *Univers: el dinamisme de la creació*. C/Aragó, 299 - Barcelona, tel. 934 576 552, web: www.concepciobcn.com.

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El 16 de març, a les 19.00, reflexió de l'actualitat cultural i religiosa del mes amb Francesc Romeu, sacerdot i periodista. Més informació: c/ València, 244, 2a - Barcelona, tel. 934 880 888, web: www.fundaciojoanmaragall.org.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 16 de març, a les 20.45, escola de pregària *Recés a la ciutat*; el 17, a les 19.30, tertúlia mensual amb Lluís Sols (catedràtic d'Història, IB). Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, fax 933 171 094, a/e: info@fespinal.com, web: www.fespinal.com.

• **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI.**— Segon cicle de conferències sobre «La intimitat de la matèria», que pronunciarà Mn. Francesc Nicolau (sots-director del Museu Geològic del Seminari i professor emèrit de Filosofia de la Natura a la Facultat de la URL). El 17 de març, a les 18.30, parlarà sobre *Com es fa la investigació en els acceleradors de partícules*. C/Diputació, 231 - Barcelona.

• **CENTRE EDITH STEIN.**— El 17 de març, a les 20.00, taller «Itinerari musical de l'ànima humana», sobre *Stabat Mater*, d'Antonin Dvorak. C/ València, 244, 4t - Barcelona, web: www.universitaries.net.

• **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.**— El 18 de març, a les 16.30, missa; a les 17.30, conferència d'Elvira Durán amb el tema *La nostra tolerància al dia, dia*. C/ Riera de Sant Miquel, 1 bis - Barcelona.

• **AMICS DELS ÀNGELS.**— El 18 de març, a les 20.00, conferència *Una visión kabalística de los ángeles*, amb Ione Szlay (escriptor i místic contemporani). Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar, c/ Diputació, 291 - Barcelona.

• **SALA PERE CASALDÀLIGA.**— El 18 de març, a les 19.00, acte d'homenatge a Carles Cardó *La veu intel·lectual de l'Església catalana perseguida*. Conferències a càrrec de Josep Torrens, Joan Boada i Jordi Giró; el 21, a les 12.00, rondallaire *Txangu i la cançó de l'Escopinny*; fins al 8 d'abril es pot visitar l'exposició «Pintures romàniques i icones ortodoxes», obres dels membres de l'escola-taller de la Comunitat ecumènica de Sant Jordi. Llibreria Claret, c/ Roger de Llúria, 5 - Barcelona, tel. 933 010 837, a/e: llibreria@claret.cat, web: www.claret.cat.

• **SANT JOSEP DE LA MUNTANYA.**— El 19 de març, a les 12.00, eucaristia solemne presidida pel cardenal Carlos Amigo, arquebisbe de Sevilla, al santuari de Sant Josep de la Muntanya; a les 18.00, vespres, dolors i goigs, processó i eucaristia a les 19.30. Més informació: santjosepdelamuntanya@yahoo.es.

• **FUNDACIÓ BALMESIANA.**— L'Institut Sant Tomàs i la Universitat Abat Oliba-CEU organitzen una jornada filosòfica entorn del tema *Persona: historia y grandeza de un concepto*. Amb motiu de la inauguració, el 19 de març, a les 19.00, el professor Jordi Girau, prevere, parlarà sobre *Persona y cristianismo*. Tot seguit, missa de Sant Josep. Més informació: tel. 933 026 840, fax 933 170 498, a/e: info@balmesiana.org.

• **ÀMBIT MARIA CORRAL.**— El 19 de març, a les 20.00, sopar hora europea sobre *La qualitat en la comunicació*, amb Imma Marín, Carles Perellada, Sebastià Serrano i Leticia Soberón. Més informació: tel. 932 722 950.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA ESPIRITUAL DE BARCELONA.**— Proper curs sobre *Les fonts de la santedat*, a càrrec de Joaquim Meseguer. Tots els dijous, de 19.00 a 21.00, del 19 de març al 28 de maig. Informació i matriculació: Seminari Conciliar de Barcelona, c/ Diputació, 231, tel. 934 514 942, de dilluns a dijous de 19.00 a 21.00.

• **ESTACIÓ D'ENLLAÇ.**— El 20 de març, a les 22.00, a l'escola Xavier (av. Francesc Cambó, 12 - Barcelona), cinefòrum amb Peio Sánchez.

• **RECÉS DE QUARESMA.**— L'Escola d'Animació Bíblica es trobarà el 21 de març, de 10.00 a 18.00, entorn de *Pau, apassionat per Crist i l'Evangeli*. Equip d'animació: Quique Fernández (tel. 649 906 908, a/e: quimil66@yahoo.es) i Justino Martínez (tel. 934 278 577 i 667 003 514, a/e: juspaz@combonianos.com, web: «Palabra en camino», www.combonianos.com). Lloc: parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa, c/ Consell de Cent, 110 - Barcelona.

• **ORDENACIÓ EPISCOPAL.**— El 21

de març, a les 11.30, ordenació episcopal del bisbe auxiliar de Barcelona, Sebastià Taltavull, a la catedral de Barcelona.

• **ACAT.**— Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura convida el 21 de març, a les 16.30, a la conferència *El genocidi franquista a València. Les fosques silenciades del cementiri*, a càrrec d'Amparo Salvador (presidenta del Fòrum per la Memòria del País Valencià). Monestir de Sant Pere de les Puel·les, c/ Anglès, 55 - Barcelona.

• **ESPAI VOCACIONAL.**— El 21 de març, de 10.30 a 15.00, amb el lema «Sé en qui he cregut» (2 Tm 1,12). Seminari Conciliar de Barcelona, c/Diputació, 231.

• **DIA DEL SEMINARI.**— El 21 de març, de 17.00 a 19.00, jornada de portes obertes; de 20.00 a 21.30, eucaristia amb vetlla de pregària per les vocacions sacerdotals, presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull; el 22, a les 19.00, ordenació diaconal d'Ignasi Torrent i de Jorge Alexander, presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach. Serà al Seminari Conciliar de Barcelona, c/Diputació, 231.

• **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.**— El 22 de març, a les 18.00, concert de la Capella de Santa Maria de Mollet, dirigida per Pelegrí Bernial. Entrada gratuïta, aportació voluntària per al manteniment de l'orgue. C/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

• **ARXIPRESTAT DE LA CISA.**— El 23 de març, a les 21.30, conferència de Concepció Huerta (secretària de l'Associació Bíblica de Catalunya i secretària del Departament de Moral de la Facultat de Teologia de Catalunya) sobre *Sant Pau místic*. Serà a la parròquia de Sant Pere del Masnou.

• **BENEDICTINES.**— Del 4 al 5 d'abril, exercicis espirituals dirigits per Joan M. Bovet (psicòleg, especialista en Psicologia Clínica i Familiar) sobre *Jesús, font de creixement i maduració psicològica i espiritual*. Més informació: Gna. Catalina Terrats, CATATERRATS@terra.es, i Joan M. Bovet, fis@familiaysalud.net.

• **EXPOSICIÓ BÍBLICA.**— Del 20 al 29 de març es pot visitar a la sala d'exposicions de Caixa Laietana de Cabrera de Mar l'exposició «Bíblia i cultura». Més informació: tel. 937 590 099.

• **GRUP DE MARES DE SACERDOTS MARE DE DÉU DE LA MERCÈ.**— Aplega mares de sacerdots de les diòcesis de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu de Llobregat, els primers dijous de mes, a les 17.00, a la basílica de la Mercè de Barcelona: xerrada dirigida pel consiliari, Mn. Carles Mas de Xaxars; espai de

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones a Sarrià-Sant Gervasi a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

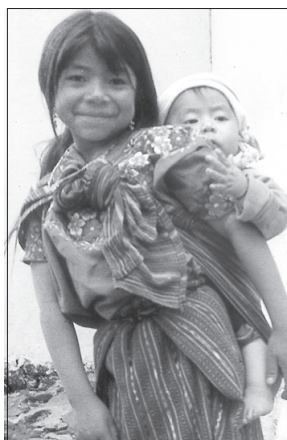
DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSES, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

20 euros mensuals ho poden fer possible

DELEGACIÓ DE LA FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN

C/ Arrabal, 13, bajo A - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org

CURSETS DE CRISTIANDAT

BISBAT DE GIRONA, 27 - 29 març 2009

Dos dies per conèixer i aprofundir el fonamental cristià

Informació: 937 624 371 / 656 426 652

ALFONS LÓPEZ, AUTOR DEL CÒMIC «QUÈ ESTÀ PASSANT?»

Mans Unides ha presentat el còmic «Què està passant?», per sensibilitzar els més joves, des de l'humor, sobre la fam i la pobresa al món. Alfons López és l'autor d'aquest còmic en què intenta, abans que res, «provocar la reflexió en els adolescents». López és periodista i dibuixant, i ha publicat la seva obra en diaris com «La Vanguardia», «El Periódico» o «Público». Des de l'any 2002 ha publicat llibres d'assaig polític en clau d'humor sobre la globalització, els Objectius del Mil·lenni de l'ONU i el canvi climàtic.

«No som tan "sapiens" com creiem»

Rosa María Jané Chueca

—Què està passant?

—El que passa és que ens trobem amb un món global que té una crisi de futur molt clara. Avui dia està tot molt relacionat: pobresa, explotació, canvi climàtic... o es canvien els paràmetres o l'esdevenidor serà molt més dur del que explico al còmic. De fet, ja és una crisi de present. Ens costa molt pensar en el futur i només reaccionem quan tenim el llop al davant. Un exemple és la crisi econòmica que vivim: fins que no ens ha esclatat a la cara, ningú no ha reaccionat, ningú no l'havia prevista. Tan sols ens hem preocupat per gastar. Suposo que tenim un problema com a espècie i que no som tan sapiens com creiem.

—Els adolescents són l'esperança del demà...

—Sí, però hem educat els adolescents com si no tinguessin cap obligació, i els ho hem donat tot fet. Se'ls ha educat en la llei del no esforç, i no s'ha tingut en compte que l'ésser humà és egoista per naturalesa i que sempre procurarà aconseguir les coses amb el mínim esforç. Això és el que s'ha inculcat des de la família i l'escola, i en aquests dos àmbits hi ha hagut una

catàstrofe en l'educació. A més, a això cal sumar la mentalitat del neoliberalisme, on tota la felicitat es basa en el consum. Els adults hem fallat totalment a l'hora de construir aquesta societat. Això no obstant, també trobo a faltar una cosa que és responsabilitat dels adolescents: s'haurien de rebel·lar més. La seva intel·ligència natural els hauria de dir que alguna cosa no funciona.

—Vostè és pessimista o realista?

—Si fos pessimista no faria res del que faig. Jo crec que cal actuar, perquè sempre hi ha possibilitats de millora, i hem de desempallegar-nos d'aquest conformisme.

—Hauríem de redefinir alguns conceptes?

—El pensament idealista de la Il·lustració ja no ens serveix. Hem de tenir una humilitat biològica i cultural, perquè no tot gira al voltant de l'ésser humà, entesa com un pòsit per a un nou tipus de pensament. Un pensament on no prevalgui tant ni el que és individual ni el que és col·lectiu, perquè s'ha demostrat que si preval totalment el que és col·lectiu, deshumanitza i és excusa per a la manipulació, i que si preval el que és individual porta a l'egoisme deshumanitzador. Hi ha d'haver una fusió dels dos corrents,

que encara no s'ha elaborat prou. Als adolescents els toca desenvolupar aquest pensament.

—Què espera del còmic?

—El còmic no deixa de ser una petita gota dins del mar, però el primer que m'agradaria provocar en els nois i noies és la reflexió, que veiessin que les coses no són tan fàcils i que nosaltres tenim una responsabilitat històrica en el fet que no siguin fàcils. Només que una part important d'aquests adolescents reflexionés, ja em donaria per satisfet. Després hi haurà una minoria que reaccionarà, després de la reflexió, i alguns d'ells actuaran. Tot i que això mai no ho sabré...

—Un altre món és possible, com sosté Mans Unides?

—Obviament, però també crec que la societat s'ha instal·lat, ha participat del sistema, la qual cosa dificulta que els adolescents i els joves tinguin referents, però existeixen en el món. Els adolescents han de començar a canviar aquest món canviant el que tenen al voltant. No cal mirar gaire lluny. Hem de començar per preguntar-nos: cal canviar-se el mòbil cada dos per tres?, cal que la meua felicitat, la meua motivació, sigui anar de compres?, hem de fer el que fa tothom?

Francesc Ciuraneta Aymí
Bisbe emèrit de Lleida

Bones llavors

El telèfon havia tocat a la matinada. La mare li havia comunicat que la padrina havia mort feia un moment. Ara anava cap al poble. La notícia del traspàs de la padrina l'havia afectat profundament. El seu cor era ple de tristor i d'enyor. Tenia pressa per arribar i donar un últim adéu, silencios i amarat de pietosa i agraïda pregària, al bon Pare Déu. La padrina havia estat un do seu per a tota la família.

Dona ja molt gran, plena d'una bondat interna, primària, innata. La seva vida havia estat dura. Havia patit les penúries de la guerra i la postguerra. Havia treballat molt per sortir endavant, per educar els fills i les filles i per ajudar, amb una administració estalviadora, els negocis del seu marit. Com a justa recompensa, els darrers anys de la seva vida havien estat plens de l'estimació de la seva nombrosa descendència, a la qual ella sempre responia amb un somriure bondadós, amb uns braços acollidors i amb un conte o una història, gairebé sempre les mateixes, d'aquells temps ja passats.

Fent camí cap al poble, l'Antònia va recordant aquelles històries de la padrina. Sempre les començava així: «Es diu, es conta i es comenta que...» i iniciava la narració. L'Antònia conserva encara un record molt viu de les històries de la padrina. Totes contenien un missatge moralitzant. En aquest moment del traspàs de la padrina, en recorda una, que sembla una paràfrasi de la paràbola de Jesús sobre els dons, que Déu ens ha regalat, perquè els fem fructificar durant la nostra estada en aquest món. En acabar el camí terrenal, haurem de donar compte de com els hem utilitzat (paràbola dels talents. Mt 25,14 s).

Una persona, en el moment de presentar els resultats de la seva gestió, va entregar les mateixes llavors, que havia rebut. Mogut per una por irracional, va posar les llavors en un pot de vidre ben tancat. Allí quedarien ben guardades i protegides. «Com podeu veure són les mateixes llavors que em vàreu donar.» «Mal negoci hem fet amb tu», li va dir l'administrador. «Ens retornes la llavor tal com la vas rebre. Però, amb el pas del temps, totes les llavors perden la capacitat de germinar. Ara és una llavor morta. Trist és el teu pas per la vida. No has deixat cap fruit, cap petjada positiva.» Una segona persona no portava res de res. Així explicava la seva vida. «Vaig sembrar la llavor en el meu cor. La vaig regar amb aigua plena d'ambició, d'orgull i d'ansia de poder. I ella va respondre amb molta generositat. Abans de venir aquí, tenia moltes propietats, molts diners, cotxes, cases i negocis. La meua obsessió era acumular i acumular més i més béns materials. Però quan he volgut agafar-ho per portar-ho cap aquí, el seu pes feia impossible de moure-ho. S'ha quedat tot allà. No puc oferir res.» «Encara pitjor que el teu predecessor. Has utilitzat per regar la llavor del cor l'aigua enverinada per l'ambició, l'egoisme, la mentida. Malgrat els teus esforços has fracassat.»

Va acudir una tercera persona, que havia rebut també les llavors del cor. Va dir a l'Administrador que les havia regat compartint-les i utilitzant l'aigua de la bondat i de l'amor. I les llavors del cor s'havien multiplicat. «Així, abans de venir cap aquí, estava envoltat de moltes persones que m'estimen i em recorden. Ploraven i, al mateix temps, veia dins del seu cor flors plenes de llum i de color.»

La llavor que havia rebut també les llavors del cor. Va dir a l'Administrador que les havia regat compartint-les i utilitzant l'aigua de la bondat i de l'amor. I les llavors del cor s'havien multiplicat. «Així, abans de venir cap aquí, estava envoltat de moltes persones que m'estimen i em recorden. Ploraven i, al mateix temps, veia dins del seu cor flors plenes de llum i de color.»

La llavor que havia rebut també les llavors del cor. Va dir a l'Administrador que les havia regat compartint-les i utilitzant l'aigua de la bondat i de l'amor. I les llavors del cor s'havien multiplicat. «Així, abans de venir cap aquí, estava envoltat de moltes persones que m'estimen i em recorden. Ploraven i, al mateix temps, veia dins del seu cor flors plenes de llum i de color.»

L'Antònia estava arribant al poble. Avui la padrina no li contarà alguna de les seves històries. Ella mateixa n'ha realitzat en la seva vida. Perquè ella estava convençuda que tots tenim, en dipòsit, una llavor. Nosaltres decidim què fer-ne. Sols amb aigües plenes de bondat i amor es pot fer brotar i germinar. Sols així, en acabar el camí terrenal, deixarem el record i la gratitud en els qui hem estimat.

El sentit

Eduard Brufau

A poc a poc a la majoria de les nostres esglésies, per raons de seguretat, els ciris han estat substituïts per llums elèctrics. En principi aquest canvi no hauria d'afectar gens els fidels, ni la manera com s'adrecen a Déu. Al mateix temps, però, és innegable que no és ben bé el mateix, perquè oferir una flama, un foc de debò, crea un ambient propici perquè el creient es posi en presència de Déu. En un àmbit més elevat, el de la música litúrgica, passa una cosa semblant. Els cants de la missa sovint són adaptacions de cançons del folk o del pop. Aquestes peces

acostumen a ser realment agradables de sentir i normalment les lletres estan carregades de significat. Ara bé, és legítim demanar-se si té sentit que unes cançons que no van ser creades amb una finalitat religiosa es facin servir en un context tan especial com el d'una eucaristia.

En definitiva, si la litúrgia necessita crear un ambient propici per a la trobada amb Déu, fins a quin punt els elements que hi ha als temples i les celebracions van en aquesta direcció? Si l'objectiu és crear un espai de recés, diferent del que és habitual en la nostra vida diària, té sentit incorporar-hi justament elements d'aquesta vida quotidiana?